

Verksamheten 2009

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

125

1885-2010

SLS i korthet

Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. är ett vetenskapligt samfund som bevarar, utvecklar och förmedlar det svenska kulturarvet i Finland.

Sällskapet är en mångsidig och framtidsinriktad institution för finlandssvensk litteratur, kultur och forskning. Innebörden av ordet litteratur ska förstås i vid bemärkelse; den traditionella betydelsen "lärd studier" innefattar bl.a. skön- och vetenskaplig litteratur, forskning, förmedling av muntlig och skriftlig tradition och språkvetenskap.

Geografiskt omspannar verksamhetsfältet alla svenska regioner i Finland. Sällskapets syften förverkligas genom arkiven och biblioteket, förlaget, forskningen, stipendieutdelningen och den ekonomiska förvaltningen. Verksamheten möjliggörs tack vare en stabil ekonomi.

Sällskapet är en av de stora förvaltarna av privata allmännyttiga medel i Finland. Sällskapet äger och förvaltar Svenska kulturfonden. Den ekonomiska basen för verksamheten utgörs i huvudsak av privata donerade medel.

Innehåll

- 1 Strategi
- 4 Arkiv och bibliotek
- 8 Förlagsverksamhet
- 12 Utgivningsprojekt
- 14 Märkesåret 1809
- 18 Forskning
- 22 Pris och stipendier
- 24 Förvaltning
- 26 Personal
- 27 Ekonomi och resultat
- 28 Förtroendeorgan
- 29 Årsberättelser, bokslut och förteckningar

Konstnärsböcker av Olof Kangas.

På pärmen: Kommunikation och öppenhet lyfts fram i den nya strategi som SLS utarbetade under år 2009. Likt radioamatörens arbete på pärmbilden handlar också arbetet på arkiven, förlaget och de andra enheterna inom SLS om att blicka framåt och ta i bruk nya tekniska lösningar för att nå ut i omvigningen. Bilden, tagen av pressfotografen Rafael Olin på 60-talet, finns i SLS:s digitala arkiv.

Texter: SLS

Foto: Janne Rentola/SLS. Bilden på s. 20 är tagen av Mika Putro.

Arkivfotografiernas upphovsmän anges i bildtexterna.

Koncept, produktion och projektledning: Miltton Ab, layout Tiina Paasila

Tryckeri: Lönnberg 2010

Papper: Lessebo Design Smooth Natural 240g/150g/100g

Året 2009: Strategi, dynamisk utveckling och ekonomisk turbulens

Ar 2009 dominerades arbetet inom SLS dels av förberedelser för 125-årsjubilerandet 2010 och dels av en omfattande strategiprocess. Som ett resultat av arbetet formulerades en vägkarta som utstakar de mest prioriterade utvecklingsområdena inför de närmaste åren. Strategin och målbilden för SLS 2015 kommer framledes att underlätta utvecklandet av vår verksamhet. Mera om strategin, dess roll, betydelse och uppföljning följer på nästa sida i denna årsredovisning.

Parallellt med strategiarbetet har SLS:s verksamhetsgrenar under året gjort nya landvinningar. Arkiven digitaliserar vårt kulturarv i en accelererande takt med syftet att göra allt mer material tillgängligt för alla på webben. Förlagets rekordutgivning av titlar rönt stor uppskattning och prisbelönades. SLS:s projektbaserade forskningssektor befäste sin roll som en av de viktigaste privata institutionerna för humanistisk forskning i Finland i och med fjolårets beslut om startande av tre nya projekt. SLS:s förmögenhetsförvaltning tryggade kulturens och forskningens verksamhetsförutsättningar i ett i övrigt svårt ekonomiskt läge i Finland och världen.

År 2009 sänkte börsbolagen i Finland sina dividendutbetalningar med ca 40 procent. Räntorna sjönk till historiskt låga nivåer. Förmodligen passerades under året den ekonomiska recessionens botten, men en snabb återgång till tiden före finanskrisen är inte att vänta. Konsekvenser av den offentliga ekonomins anpassning och en stigande arbetslöshet är överhängande hot. Trots inkomstbortfall

kunde anslagen för verksamhet samt för pris- och stipendieutdelning både inom SLS och till den av SLS förvaldade Svenska kulturfonden hålla storleksordningen jämfört med föregående år. Att sällskapets verksamhet inte drabbats beror främst på att vi under de goda åren under 2000-talet inte expanderade utöver vad som är hållbart på lång sikt.

Strategin och målbilden för SLS 2015 kommer framledes att underlätta utvecklandet av vår verksamhet.

År 2009 var för SLS:s fonder ett gott år med en avkastning på den placerade förmögenheten om 24,7 procent i och med stigande förmögenhetsvärden. Detta i och för sig goda resultat bör dock ställas i relation till att den placerade förmögenhetens värde återtog endast en del av nedgången 2008. På lång sikt står SLS:s ekonomi på stabil grund och kommer med en målmedveten förvaltning att kunna uppfylla de förväntningar som ställs på SLS som upprätthållare och finansär av

kultur, forskning, publikationsverksamhet och digital tillgänglighet.

Det är viktigt att producera högtstående forskning och publikationer – men det är också viktigt att sprida kännedom om detta till våra målgrupper. En kommunikationsenhet skapades under året och särskild tonvikt lades vid utvecklandet av den externa kommunikationen. Ett exempel på detta är vår årsredovisning som för första gången publiceras i denna form.

Informationsförvaltningen, med tyngdpunkt på den digitala hanteringen av information, har varit föremål för omorganisering med början inom arkivverksamheten. En informationsförvaltningsenhet där vi samlat personer som jobbar med digitalisering och utvecklandet av digital arkivering körde igång från början av år 2010.

I ljuset av en klimatundersökning som genomfördes hösten 2009 kan konstateras att SLS:s personal trivs och är motiverad. Att de anställda i en ideell organisation har åsikter om hur verksamheten borde utformas och att de allt mer aktivt framför dessa är en styrka vi skall ta vara på. Engagemang och entusiasm för våra syften och våra mål och en gemensam tro på medlen med vilka målen uppnås är lika viktiga som att bibehålla en stabil ekonomi.

Dag Wallgren

SLS:s verkställande direktör

SLS:s strategi

En omfattande strategiprocess lade under 2009 sin prägel på arbetet vid SLS. Såväl förtroendevalda som personal engagerades i processen, som med avstamp i stadgarnas syftesparagraf resulterade i en målbild, en vision och en strategi.

Vision

SLS är en i samtiden förankrad, traditionsbärande, ekonomiskt stark och allmänt erkänd kultur- och vetenskapsfrämjande kunskapsorganisation, som står för kvalitet och nytänkande och har aktiva kontakter i Finland, Norden och det övriga Europa

Strategi

SLS utvecklar kompetens, arbetsmetoder och organisationskultur, skapar synergier internt och externt samt höjer profilen gentemot prioriterade målgrupper

Mission

”SLS:s uppgift är att samla, bearbeta och offentliggöra vittnesbörden om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland, att främja inhemsk forskning rörande svenska språket och litteraturen samt att främja inhemsk litterär verksamhet på svenska medelst pris och stipendier.”

SLS:s strategi 2010–2015

Svenska litteratursällskapets strategi ska hjälpa SLS att förverkliga föreningens syfte. Syftet, som samtidigt är sällskapets mission och existensberättigande, fick sin tidsbeständiga formulering för 125 år sedan och är strategins utgångspunkt.

I visionen ställs sällskapets förutsättningar av idag i relation till en ambition att uppnå fem mål. Visionen är en beskrivning av vad SLS vill vara 2015.

Den valda strategin koncentreras i en enda mening som förklarar i vilken riktning och med vilka medel verksamheten ska utvecklas under de närmaste åren. Bakom varje ord i strategimeningen ligger en konkret innebörd.

Strategin omfattar vidare en agenda med fyra teman. Dessa utgör stommen för det arbete som har inletts för att organisationen och verksamheten ska utvecklas i riktning mot det SLS som beskrivs i visionen och målbilden.

Den av SLS:s styrelse antagna strategin förväntas på olika sätt befästa samsynen i frågor som gäller prioriteringar, utvecklingsbehov, målgrupper och mycket annat som möter oss i våra olika roller i det dagliga arbetet. Förhoppningen är att den för alla medlemmar, förtroendevalda och anställda ska konkretisera vart SLS är på väg.

Den valda strategin koncentreras i en enda mening som förklarar i vilken riktning och med vilka medel verksamheten ska utvecklas under de närmaste åren.

---

i ett nötskal

SLS:s målbild och strategi – en sammanfattning

<p>Vad vill vi bli?</p>	<p>Målbild</p>	<p>Arvet och värdegrunden Att bibehålla och utveckla SLS som en nationell allmännyttig institution genom att säkerställa den ekonomiska grunden för verksamheten, att trygga kontinuiteten och långsiktigheten i verksamheten, att utveckla arkiv och förlag och främja högklassig forskning om det svenska i Finland.</p>	<p>Vidgat perspektiv Att lyfta blicken även över det svenska i Finland genom att utveckla nya infallsvinklar utifrån en förståelse av det finländska samhället, den kulturella mångfalden och vårt kulturarv, samt genom att skapa nya kontaktytor och öka samarbetet med det finländska Finland, Norden och Europa.</p>	<p>Aktiv agenda Att med en klar och tydlig agenda aktivt föra fram sin verksamhet. Att på ett synligt sätt och i olika kanaler vara delaktig i och bidra till den för SLS syfte relevanta vetenskapliga och samhällsdebatten samt engagera och aktivera också yngre målgrupper.</p>	<p>Öppet rum Att verka för öppenhet genom att sänka tröskeln för intresserade att ta del av SLS:s verksamhet, att öka tillgängligheten och att förtydliga profilen.</p>	<p>Modern kunskapsorganisation Att skapa en modern plattform för verksamheten genom att ge handlingsutrymme åt kompetenta medarbetare med plats för kreativitet, att skapa flexibilitet och synergi mellan organisationens olika delar, att förtydliga roller och ansvar, och satsa på kvalitetsinriktad resurseffektivitet.</p>
<p>Hur uppnår vi våra mål?</p>	<p>Strategiska teman</p>	<p>Fördjupad samverkan och kompetensutveckling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tydliga roller, tydlig beslutsordning 2. En gemensam förståelse av SLS:s strategi 3. Bättre tillvaratagande av kompetensen inom organisationen 4. SLS:s kompetens som forskningsorganisation och -finansier utvecklas 5. Finna former för att lägga ut verksamhet som SLS väljer att inte upprätthålla egen kompetens inom 	<p>Kvalitetshandling</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utökad satsning på kompetens. Kunskap som består, utvecklas och används 2. Aktiv kvalitetsstyrning 	<p>Digital kultur</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samordna digital verksamhet för hela organisationen 2. Skapa insamlings- och utgivningspolicy för material som uppkommer, produceras eller publiceras i digitalt format 3. Göra det digitala materialet tillgängligt på internet 4. Utöka externt samarbete beträffande digitala tjänster och tillgänglighet 	<p>Profilering och öppenhet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utvidgad medlemskår 2. Öka den allmänna kännedomen om SLS som vetenskapligt samfund 3. Beredskapen att reagera på aktuella för SLS:s syfte relevanta frågor höjs 4. Fler användare och besökare, även regionalt och på webben 5. Engagemang bland yngre generationer 6. SLS eftersträvar värd samarbetspart och arbetsgivare 	

Nya utmaningar i arkivvärlden

Ingen undgår utvecklingen inom den digitala världen, inte heller arkiv vars uppgift är att ta till vara och bevara kulturarvet. Arkivens uppgift är att finna lösningar för att erbjuda allmänheten nya och lättillgängliga sätt att forska i historiskt material. Det handlar också om att rädda fotografier, ljud- och videospelningar, med begränsad hållbarhet eller teknisk livslängd, samt att garantera långtidsförvaring av material som uppkommer enbart i digital form.

Frågorna har högsta aktualitet och dryftas i många arbetsgrupper och organ på nationell och internationell nivå. Finska staten beviljade år 2009 5,8 miljoner euro i statsanslag för digitalisering. De privata centralarkivens andel uppgick till 1,7 miljoner euro, varav Svenska litteratursällskapetets arkiv beviljades 430 000 euro. Anslaget gjorde det möjligt att intensifiera arbetet med arkivens digitaliseringsplan och inleda massdigitalisering av fotografier, ljud- och videospelningar samt småfilmer på ett sätt som inte annars hade varit möjligt i samma omfattning.

Arbetet har engagerat alla enheter inom SLS:s arkivsektor. Finansieringen bidrog till avlöningen av en heltids-

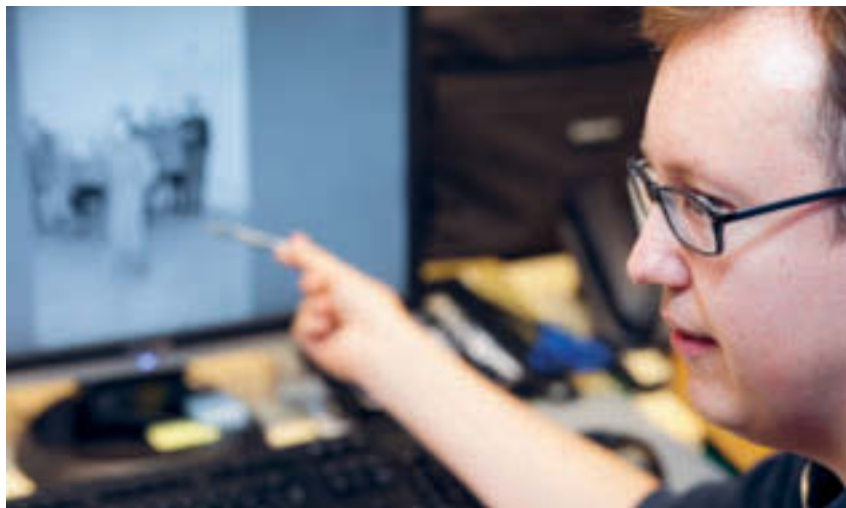
anställd metadatakoordinator. Dessutom har skanning skett på heltid i både Vasa och Helsingfors av två projektanställda bildbehandlare. Vid Österbottens traditionsarkiv i Vasa har digitaliseringen koncentrerats till pressfotograf **Rafael Olins** samling som består av negativ från hans verksamhet som Vasabladets fotograf 1961-1971. Fotografierna speglar samhället och miljör i Vasa med omnejd under en period med snabb utveckling. Vid sidan av digitaliseringen har fotografierna också registrerats och identifierats, vilket gör det möjligt att inom en snar framtid erbjuda och använda Olins digra samling på ett helt annat sätt än förut.

Pressfotograf Rafael Olin förevisade via människor och miljöer tidsandan och samhällsförändringen i Vasatrakten. Även bilder är värdefulla dokument för många forskare.

Det digitaliserade materialet samlas i SLS:s digitalarkiv Arkiva och kommer småningom att vara tillgängligt på nätet. Innan dess finns det emellertid både praktiska och tekniska frågor att lösa, och en stor del av arkivpersonalen har under året engagerats i arbetsgrupper för att lösa just dessa frågor. SLS:s arkiv har också samarbetat externt med andra kulturarvsinstitutioner om standarder, långtidsförvaring och gemensamma nationella lösningar.

Ingen undgår utvecklingen inom den digitala världen, inte heller arkiv vars uppgift är att ta till vara och bevara kulturarvet.

Språkarkivet årets magnet på sls.fi

Flest besök på Svenska litteratursällskapets hemsida år 2009 hade Språkarkivet och projektet *Spara det finlandssvenska talet*. Ett samarbete med Radio Vega sommaren 2009 om dialekter bidrog säkert till allmänhetens ökade intresset att gå in och lyssna på dialektprov från olika delar av svenska Finland. Språkarkivet riktade sig också till ungdomar via en webbinsamling kallad *De va helt najs*, med målsättningen att dokumentera hur dagens unga använder tal-språk i skrift. De sociala medierna, Facebook, sms, Twitter etc., skapar nya former av text som skiljer sig från standardspråket men som kanske är här för att stanna. Satsningen ingick i årets tematsatsning om tal-språk på *Kulturnyckeln*, SLS:s pedagogiska ungdomsavdelning på www.sls.fi.

Digitaliserad folkdiktning

Finlands svenska folkdiktning är en bokserie som gavs ut av Svenska litteratursällskapet mellan åren 1917–1975. Sammanlagt rör det sig om 22 volymer med sagor, sägner, ordstäv, gåtor, folkvisor, folkdans, folktro och trolldom, samt lekar och spel. En pågående storsatsning vid Folkkultursarkivet är digitaliseringen av nämnda serie. Under året har volymer *Äldre dansmelodier* digitaliserats och införts i en databas som också innehåller material utöver det som kan läsas i den tryckta upplagan. Materialet lanseras på webben år 2010 och man kan då även lyssna till melodierna och skriva ut noterna.

Webbfrågelista om svininfluensan

Svininfluensan var det stora samtalsämnet under hösten. Med webbfrågelistan *Svininfluensa!* ville Folkkultursarkivet fånga upp ett aktuellt samtalsämne bland allmänheten och få in tankar och funderingar kring den epidemi som så intensivt slog ned åtminstone i dagspressen. Tankar som efterfrågades var bl.a. om epidemin påverkat det dagliga livet genom försiktighetsåtgärder, inställningen till vaccinering och synpunkter på hur medierna behandlat temat.

Författarporträtt i text, ljud och bild

Historiska och litteraturhistoriska arkivet har lagt ut författarporträtt på webben som presenterar kända författares liv, produktion och arkivmaterial. År 2009 uppmärksammades också arkitekten, professorn och multikonstnären **Nils Erik Wickberg** med ett utvidgat porträtt. Smakprov ur en film av **Georg Grotenfelt** och ett radioprogram av **Liisa Horelli** som båda presenterar Wickberg samt musik komponerad av honom själv bidrar till en mångsidig webbutställning.

Samlad teaterhistoria

Svenska Teaterns historiska arkiv har utökat de teaterhistoriska samlingarna vid Svenska litteratursällskapet. Historiska och litteraturhistoriska arkivet fick år 2009 ta emot sin största enskilda donation genom tiderna och förvaltar nu ett både omfattande och unikt teaterhistoriskt material som tidsmässigt berör ca 140 år. Det senaste tillskottet består av sammanlagt ca 230 hyllmeter arkivhandlingar som behandlar den allra tidigaste teaterverksamheten på svenska i Finland från år 1860 fram till 1975. SLS:s bibliotek fick samtidigt motta teaterrelaterad litteratur, bl.a. teaterchefen **Nicken Rönngrens** bibliotek.

Tidigare under 2000-talet har Historiska och litteraturhistoriska arkivet tagit emot Teaterföreningen Lillans arkiv och teaterchefen, regissören och akademikern **Vivica Bandler**s arkiv. Från tidigare finns dessutom ett flertal mindre teaterrelaterade arkiv, t.ex. Svenska teater-

föreningen i Finlands arkiv, Dramatiska föreningens och Understödsföreningen för svenska inhemska teaterns arkiv, Centralförbundet för svenska teateramatörer i Finland r.f.:s arkiv och Centralförbundet för Finlands svenska teaterorganisationer r.f.:s arkiv. Det sistnämnda donerades i samband med Svenska teaterns arkiv 2009.

Teatermaterialet i sin helhet består av pjäsmanuskript, programblad, affischer, rollhäften, kostym- och scenografiskisser, bokföring, korrespondens och annat material som uppstår på en teater. I samlingarna ingår också ett stort antal fotografier.

I sin uppkomstmiljö förvaras arkiv ofta där det råkar finnas plats. Därför kan flyttningen till en slutförvaring vara både tung och besvärlig. Svenska Teaterns byggnad utmanade med många trappor och snäva svängar.

Själva flyttningen av Svenska Teaterns arkiv innebar en utmaning för arkivpersonalen. En stor del av materialet förvarades i källarutrymmen under stora scenen och flyttningen måste därför anpassas till teaterns verksamhet, repetitionstider och föreställningar. Det gällde att röra sig ljudlöst när **Fork** repeterade showen *Pink Noise* på scenen!

Det gällde att röra sig ljudlöst när Fork repeterade showen Pink Noise på scenen!

Merparten av flyttningen till Brobergskajen i Kronohagen, där SLS hyr extra arkivutrymme av Riksarkivet, skedde i tre omgångar. Svenska Teaterns arkivarie **Birgitta Karlsson** var till ovärderlig hjälp då materialet inventerades, packades ned och gallrades. Som arkivansvarig vid teatern under en lång tid kunde hon stå till tjänst med all information om materialet som behövdes för överföringen.

Vid varje flyttning gäller det att veta vad lådorna innehåller för att kunna packa upp och få sakerna på rätt ställe. Svenska Teaterns arkiv som nu förvaras på Brobergskajen i Kronohagen kommer med säkerhet att intressera många framtida forskare.

Sommarstugan – en kär tillflyktsort

Folkkultursarkivets pristävling 2009 handlade om sommarstugor och fritidshus. Drygt hundra personer deltog i insamlingen och beskrev sina sommar- och fritidsmiljöer med utgångspunkt i nutiden, men också tillbakablickande med fokus på förändringar som skett både på personliga och samhälleliga plan. Släktrötter, minnen och drömmar skapar starka band till sommarstugan som för de flesta som deltog i insamlingen är en kär plats där det invanda livsmönstret ger en stor trygghet.

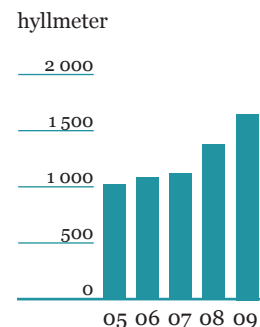
Kartläggning av herrgårdsarv

Svenska litteratursällskapets arkiv och bibliotek har inlett ett flerårigt samarbetsprojekt med Nationalbiblioteket, Riddarhuset, Riksarkivet och Åbo Akademis bibliotek, med syfte att kartlägga de finländska herrgårdarnas rika kulturarv i form av arkiv och boksamlingar. Man vill framför allt informera om och göra godsägarna uppmärksamma på kulturarvets betydelse. Genom kartläggningen vill man få fram kunskap om samlingarna, vad det finns på gårdarna och i vilken omfattning. Målsättningen är att skapa en gemensam databas med information om herrgårds-material som kan fungera som en kunskapsbank. På längre sikt strävar man också efter att få in gårds- och släktarkiv till de arkivinstitutioner som deltar i projektet.

Musikminnen i Vasa samlades in

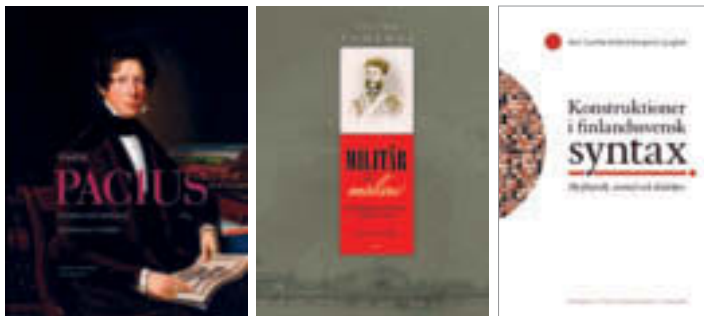
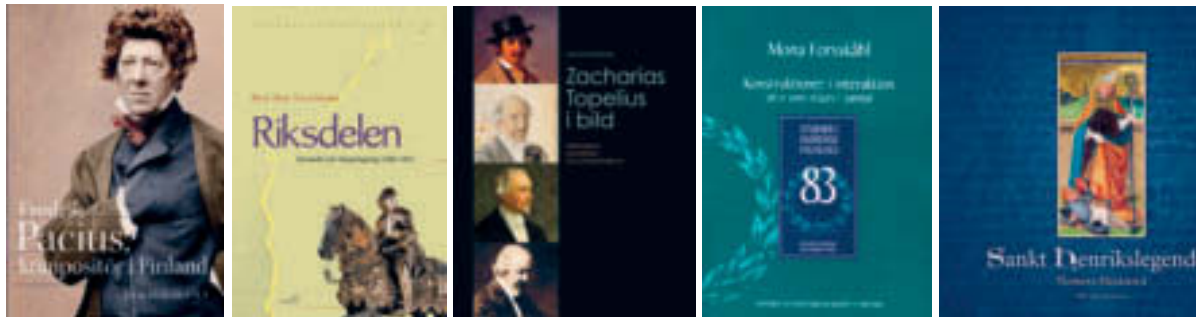
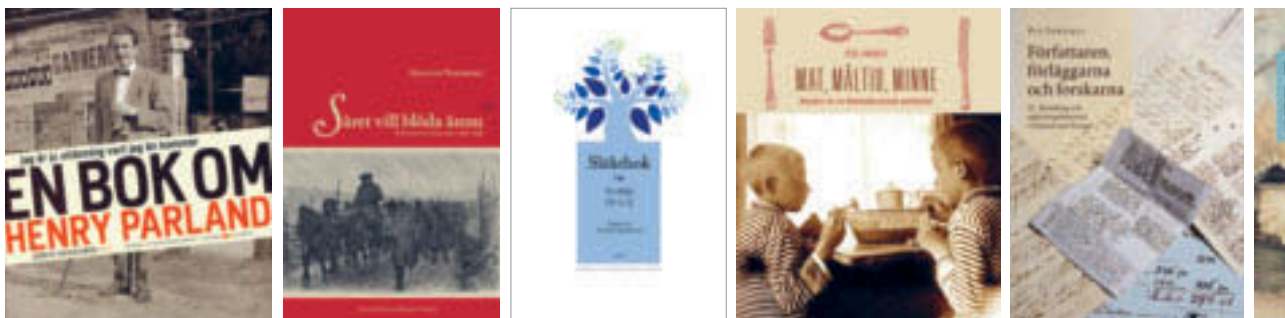
Finlands svenska folkmusikinstitut och Österbottens traditionsarkiv har i ett gemensamt projekt samlat in Vasaminnen i ord och ton. Målsättningen var att dokumentera Vasabors personliga och gemensamma minnen av musik i olika lokala sammanhang. Insamlingen gjordes med hjälp av en frågelista riktad till svenskspråkiga Vasabor i alla åldrar. Man samarbetade också med Vasa Arbetarinstitut och höll publikutställningar om insamlingsprojektet i Sundom och i Vasa. Materialet har arkiverats i Finlands svenska folkmusikinstituts arkiv.

Arkivbeståndets tillväxt i Helsingfors och Vasa 2005-2009

Ökningen 2008 förklaras av att Finlands svenska folkmusikinstitut blev en del av SLS och 2009 mottogs Svenska teaterns arkiv (230 hyllmeter).

Rekordår på förlaget

Svenska litteratursällskapets vetenskapliga bokförlag har på många sätt ett ovanligt år bakom sig. En anledning till det är att fler boktitlar än någonsin utkom – hela tjugo stycken – och av dem var dessutom rekordmånga översättningar.

Gullichsens Regnbågsfärger, mörka stänk. Minnesvandringar 1907–1928 (red. **Cita Reuter**), som båda fick hedersomnämningen när årets vackraste böcker 2008 valdes. Bägge böckerna är formgivna av grafikern **Anders Carpelan**.

Den finska musikens fader **Fredrik Pacius**, också han en 200-årsjubilar, uppmärksammades av förlaget med två böcker. Den andra volymen i serien *Finlands svenska historia* utkom planenligt lagom till julhandeln. Det av professor **Nils Erik Villstrand** författade verket har titeln *Riksdelen* och behandlar tiden 1560–1812.

Utgivarna av *Biografiskt lexikon för Finland* (BLF) arbetade under hela året för högttryck. BLF:s andra volym är den mest omfattande av de totalt fyra delarna; den har drygt 1 000 sidor och innehåller 444 biografier över personer under den ryska tiden, skrivna av närmare 200 författare. Redaktionen består av två heltidsanställda redaktörer, en halvtidsanställd och en bildansvarig, men totalt är medarbetarskaran med författare, översättare, språkgranskare m.fl. långt över 200.

Redaktionen för Georg August Wallins skrifter arbetade å sin sida intensivt med att färdigställa inledningen, kommentarerna och registren till första bandet av *Wallins skrifter*, som omfattar hans studieår 1831–1842 och hans resa från Helsingfors till Alexandria 1843. Utgivningsprojektet ska i sex band för första gången ge ut forskningsresenären och orientalistens Wallins texter i sin helhet och i textkritisk form.

Förlagets samarbete med Finska Litteratursällskapet (SKS) var omfattande under 2009 och tre av SKS:s böcker översattes till svenska för utgivning på SLS: **Tuomas Heikkiläs Sankt Henrikslegenden** (övers. **Rainer Knapas**), **Anu Lahtinens Anpassning, förhandling, motstånd. Kvinnliga aktörer i släkten Fleming 1470–1620** (övers. **Camilla Frostell**) och **Liisa Lindgrens Memoria. Gravvårdar, skulpturkonst och minneskultur** (övers. **Camil-**

la Ahlström-Taavitsainen). Den av SLS initierade och prisbelönta boken *Borgå 1809* av Henrika Tandefelt översatte SKS (övers. **Jussi T. Lappalainen**) å sin sida till finska och boken utgavs samtidigt på både svenska och finska, liksom Lindgrens *Memoria*.

Under senhösten gav SLS för första gången ut en helt tvåspråkig bok, *Fredrik Pacius. Musiken som hemland – Kotimaana musiikki*. Initiativet till boken togs i samband med en jubileumsutställning på Nationalbiblioteket. Också den andra boken om Pacius, **Tomi Mäkeläs Fredrik Pacius. Kompositör i Finland**, var unik i sitt slag då den översattes från tyskan. Litteratursällskapet har med andra ord breddat fältet för sin bokutgivning och gått in för att utnyttja de synergier som samarbete och flerspråkighet innebär.

Litteratursällskapet har breddat sitt fält och gått in för att utnyttja de synergier som samarbete och flerspråkighet innebär.

Vid sidan av detta var samarbetet med kvalitetsförlaget Atlantis i Sverige alltjämt viktigt för att nå den stora svenska publiken. I Atlantis bokutgivning ingick under året fem SLS-böcker, bland dem **Agnetta Rahikainens Jag är ju utlänning vart jag än kommer. En bok om Henry Parland** och antologin *Fänrikens marknadsminne. Finska kriget 1808–1809 i eftervärldens ögon* (red. **Max Engman**).

Tyngdpunkten i utgivningen 2009 låg på 200-årsminnet av kriget 1808–09. Kriget, dess följder och minnet av det behandlades ur olika synvinklar i fyra böcker. En av dem är **Henrika Tandefelts** bok *Borgå 1809* om ceremonier och fester i samband med Borgå lantdag 1809. Boken vann i november det prestigefyllda fackbokspriset Fack-Finlandia och såväl nomineringen som prisbelöningen var den första för SLS.

Belönade blev också **Lars Huldéns Akademska dikter och visor** och **Maire**

SLS-bok belönades med Fack-Finlandia

Fil.dr Henrika Tandefelt gratuleras till Fack-Finlandiapriset av den enväldige domaren, Sampokoncernens styrelseordförande Björn Wahlroos.

I slutet av november stod glädjen högt i tak på Svenska litteratursällskapetets förlag och gratulationerna duggade tätt. Orsaken till uppståndelsen var nyheten om att förlagets författare **Henrika Tandefelt** och hennes bok *Borgå 1809 – Ceremoni och fest* som den första bok på svenska, och givetvis även som första SLS-bok, hade utsetts till vinnare av fackbokspriset Fack-Finlandia om 30 000 euro.

Tandefelts bok behandlar de praktiska förberedelserna inför Borgå lantdag, hur staden dekorerades, hur ständerna tog emot kejsar **Alexander I** och vilken be-

tydelse själva ceremonierna och fester- na hade i det politiska sammanhanget. Enligt den enväldige domaren, Sampokoncernens styrelseordförande **Björn Wahlroos**, är boken en ypperlig historisk berättelse om en dimension som hittills fått alltför lite uppmärksamhet. Den ”påminner oss om vilken betydelse de yttre ramarna har och lyfter fram den internationella politiska teatern; en scen, där inte bara innehållet utan också formen – dräkter, ceremonier och kulisser – har en betydelse”, konstaterade Wahlroos i sitt tal vid prisutdelningen.

I den till boken föddes i samband med att förlagets ledning planerade bokutgivningen inför märkesåret 1809. Tanken väcktes då att man skulle presentera nya aspekter på Borgå lantdag, som i övrigt varit föremål för en omfattande forskning. Eftersom SLS under sina första decennier gav ut de fyra ståndens protokoll från Borgå 1809 kändes det motiverat att lyfta fram just lantdagen på ett nytt sätt. Henrika Tandefelt var som klippt och skuren att anta uppdraget. Hon hade nyligen avslutat sin doktorsavhandling om hur **Gustaf III** utnyttjade ceremonier och symboler

”När man skriver en bok har man ju en teoretisk publik i åtanke, men att träffa riktiga människor som läser det man skrivit är både roligt och lite konstigt.”

för att manifesteras sin makt. En bearbetad version av avhandlingen hade givits ut av SLS 2008 och också den blev hyllad – våren 2009 tilldelades Tandefelt Svenska Akademiens Axel Hirsch-pris om 120 000 kronor.

– Att skriva en bok som denna efter doktorsavhandlingen var verkligen roligt och befriande, konstaterar Henrika Tandefelt. Uppgiften var klart definierad och tidsramarna tydliga och begränsade, både vad gällde ämnet och min tidtabell, men jag fick fria händer att genomföra arbetet. Det kändes också som en bra utgångspunkt att närma sig året 1809 och lantdagen ”bakifrån”, från 1700-talet sett och inte från det som hände sedan. Materialet visade sig dessutom vara väldigt rikt och givande. Det var inte bara protokoll, utan också levande dagboksanteckningar, retoriska tal, skojiga räkningar på vin och champagne och verkliga föremål som tronstolen och häroldsdräkterna.

– Eftersom boken kom ut just år 2009 var intresset för ämnet speciellt stort och jag höll flera föredrag. På det sättet fick jag leva med boken ännu efter att den kom ut och möta läsare och intresserade åhörare. När man skriver en bok har man ju en teoretisk publik i åtanke, men att träffa riktiga människor som läser det man skrivit är både roligt och lite konstigt. Det blir tydligt att boken nu har ett eget liv som jag inte kan kontrollera, och så skall det ju vara.

Finska Litteratursällskapet (SKS) intresserade sig för boken om ceremonierna vid lantdagen 1809 redan i initialskedet och lät professor **Jussi T. Lappalainen** översätta manuskriptet. Tack vare gott samarbete kunde boken utges samtidigt på båda språken – och sålunda blev både den svenska och finska boken och de båda litteratursällskapen vinnare av Fack-Finlandiapriset.

Henrika Tandefelts prisbelönta bok *Borgå 1809 - Ceremoni och fest* initierades av litteratursällskapet's förlag. Omslaget och den grafiska formen är av Peter Sandberg.

ZTS tar sikte på utgivning

För projektet Zacharias Topelius Skrifter (ZTS), som arbetar med att ge ut Topelius verk i en textkritisk, kommenterad utgåva, var 2009 det sista året i den inledande arbetsfasen. Redaktionen finslipade sina metoder och skapade slutliga riktlinjer för hela utgåvan och för delar av den. År 2010 inleds ett nytt skede när den första delen i utgåvan publiceras.

Under året har inledningar, kommentarer och register till lyrikbandet *Ljungblommor* och planschverket *Finland framställt i teckningar* utarbetats. Dessa är de två första volymerna i utgåvan och utkommer 2010 respektive 2011. *Ljungblommor* innehåller förutom Topelius tre första diktsamlingar från 1845 till 1854 även en orienterande inledning och textkritiska kommentarer till varje dikt. Planschverket har ett mycket detaljerat och omfattande person- och ortsnamnsregister, eftersom Topelius så ingående presenterar Finlands historia och geografi.

Samtliga tryckta delar i utgåvan kommer samtidigt att publiceras elektroniskt. Den elektroniska versionen blir mer omfattande än den tryckta, eftersom man i den har större möjligheter att visa utförligare kommentarer och alla varianter. Redaktionens programutvecklare, som tillsammans med en redaktör arbetar med den elektroniska XML-kodningen av Topelius skrifter, skapade under året bl.a. ett program som kopplar samman kodade namn i texterna med en omfattande persondatabas som innehåller biografiska uppgifter.

Redaktionen har satsat mycket tid och resurser på att digitalisera material av Topelius, bl.a. drygt 3 500 manuskript-sidor till hans föreläsningar i historia och geografi. Arbetet med att registrera, skriva ut och koda brev fortsatte bl.a. med Topelius korrespondens med sin förläggare **Albert Bonnier** och de s.k. fästmansbrev till den blivande hustrun **Emilie Lindqvist**. Kollationeringen och etableringen av Topelius dagböcker

I det digitala arkivet e-Topelius kan bl.a. *Läsning för barn* läsas som faksimil på både svenska och finska. Här ett uppslag ur Bonniers s.k. konstnärsupplaga, som illustrerades av kända finska och svenska konstnärer. Illustrationen till sagan "Adalminas pärla" är gjord av Albert Edelfelt. I det digitala arkivet kan sagan också läsas i den form den trycktes i barntidningen *Eos*.

och av noveller i *Helsingfors Tidningar* var också omfattande under verksamhetsåret. För utgivningen av *Läsning för*

barn tillsattes en ansvarig redaktör, som under året inventerade barnlitteraturen och gjorde upp en utgivningsplan. Barnlitteraturen omfattar långt över 300 sagor, dikter och skådespel i de åtta delarna *Läsning för barn* samt i tidskrifter och kalendrar från 1840-talet till Topelius död 1898.

Webbplats på två språk

En andra större lansering av digitaliserat material gjordes på Topeliusdagen den 14 januari på webbplatsen topelius.fi i det digitala arkivet eTopelius. Totalt 1 600 nya faksimilsidor lades ut till allmänhetens

Konferensens första dag var förlagd till konstmuseet Villa Gyllenberg på Granö i Helsingfors. De nordiska deltagarna bjöds också på en guidning i museets samlingar. (Foto Thomas Gartz)

Under 2009 uppmärksammades ZTS i olika medier och bland samarbetspartner

nytta och nöje. Där ingick främst lyrik, *Läsning för barn* och *Finland i 19:e seklet* på både svenska och finska. Totalt innehåller eTopelius omkring 2 300 sidor av Topelius verk. Webbplatsen är ett exempel på hur utgivningsprojektet har tagit sin nationella uppgift på allvar och från första början gått in för att bistå både svensk- och finskspråkiga läsare och forskare.

Under 2009 uppmärksammades ZTS i olika medier och bland samarbetspartner, och ett internt seminarium ordnades på Nationalbiblioteket tillsammans med representanter för biblioteket.

Topeliusredaktionen och Svenska litteratursällskapet stod i september värd för den elfte konferensen för Nordiskt Nätverk för Editionsfilologer. I skriftserien Topeliana utkom **Hannele Savelainens** bok *Zacharias Topelius i bild*. I Topeliana publiceras böcker och artiklar med anknytning till Topelius och utgåvan.

ZTS ordnade nordisk textkritisk konferens

I mitten av september stod Svenska litteratursällskapet och Zacharias Topelius Skrifter (ZTS) värd för den elfte konferensen för Nordiskt Nätverk för Editionsfilologer (NNE) på Fiskartorpet och konstmuseet Villa Gyllenberg i Helsingfors. Temat för den tre dagar långa konferensen var "Tryckta och elektroniska utgåvor – erfarenheter, planering och teknik i förändring". Det är andra gången konferensen ordnades i Finland och av SLS. Arrangemangen var omfattande och mycket lyckade. Omkring 80 deltagare från Sverige, Norge, Danmark, Tyskland och Finland deltog, i huvudsak medlemmar i nätverket. Många av dem representerar de stora textkritiska utgåvorna, t.ex. August Strindbergs Samlade Verk, Henrik Ibsens skrifter, Søren Kierkegaards skrifter, Aleksis Kivi-utgivningen och givetvis Zacharias Topelius Skrifter. Föreläsningarna hölls på svenska, norska och danska.

I synnerhet inom den elektroniska utgivningen är utvecklingen snabb. Konferensen gav deltagarna en god överblick av nuläget och av planerade utgåvor. Bland föredragshållarna representerades SLS av Kim Björklund och Thomas Gartz, vilka talade om arbetet med den elektroniska publiceringen av ZTS, samt av Patricia Berg, som tog upp textkritiska problem vid utgivningen av Georg August Wallins brev och resedagböcker. Ett flertal föredragshållare behandlade den elektroniska utgivningens utmaningar och möjligheter ur olika synvinklar. Ett annat länge efterfrågat tema som togs upp var utgivning av brev och dagböcker. Föredragen utges i nätverkets nionde konferensvolym 2011.

NNE är en löst organiserad grupp av vetenskapliga utgivare, grundad 1995 och med ca 160 medlemmar. Nätverkets konferenser hålls vartannat år och är ett viktigt forum för professionella kontakter mellan nordiska textkritiker. Utöver det teoretiska och praktiska utbytet bidrar konferensen och de publicerade föredragen till en gemensam terminologi. Nästa konferens ordnas i Danmark 2011. ZTS och litteratursällskapet är representerade i nätverkets ledningsgrupp. Inom textkritisk utgivning hör SLS till föregångarna i Finland.

SLS och märkesåret 1809

BÖCKER

Mångsidig 1809-utgivning

Böckerna som utgavs med anledning av märkesåret belyste kriget och minnet av det ur många olika synvinklar och med hjälp av forskning inom flera discipliner. Flera av böckerna hade SLS själv initierat.

Initiativet till boken *Historiska sägner om 1808–09 års krig* av **Camilla Asplund Ingemark** och **Johanna Wassholm** kom från traditionsvetenskapliga nämnden inom SLS och utgivningsprojektet leddes av en grupp folklorister och historiker. De ansåg det viktigt att belysa den folklore som finns bevarad om händelserna i samband med kriget och lyfta fram de spår kriget satt i berättartraditionen. I utgåvan ingår ett stort antal historiska sägner som återberättats i muntlig tradition på landsbygden runt om i det svenska Finland. Sägner studeras som muntlig tradition och återger och analyserar återkommande teman i dem, t.ex. flykten undan ryssarna, hunger, folkligt motstånd och folkets och soldaternas syn på krigsledningen. Dessutom granskas historiska föreställningar om Ryssland och ryssarna. De sägner som publicerats i boken samlades in och upptecknades av stipendiater, folkskollärare och studenter på uppdrag av SLS för cirka hundra år sedan, vid sekelskiftet 1900, och finns alla bevarade i sällskapet's folk kulturs-

arkiv. Av de historiska sägner som finns i arkivet är sägnerna om 1808–09 års krig det kvantitativt största materialet, år 1919 var de omkring 900.

Henrika Tandefelts prisbelönta bok *Borgå 1809 – Ceremoni och fest* (se s. 10–11) tar avstamp i den historiskt viktiga lantdagen i Borgå 1809 och analyserar ceremoniordningar, de praktiska föreberedelserna inför lantdagen, samt det materiella såsom musik, dräkter, föremål, parader och processioner osv. Boken förenar politisk historia och kulturhistoria och visar att ceremonierna bar på politiska betydelser och var en konstform i sig.

Minnet av kriget

I Fänrikens marknadsminne. Finska kriget 1808–1809 i eftervärldens ögon (red. **Max Engman**) ligger fokus på minnet av finska kriget och hur det har använts i den historiska och politiska argumentationen. Forskningen kring kriget tas givetvis upp, både den krigshistoriska och den som behandlar de politiska orsakerna och följderna, men också kulturella aspekter och historiebrev. Frågeställningarna speglas såväl

ur Finlands och Sveriges som Rysslands synvinkel. För Finlands del kom diskussionen om den svenska och den ryska tidens betydelse i landets historia att föras på många plan och boken behandlar också uppförandet av krigsmonument, veteraninsamlingar, framställningen av kriget på scenen och vita duken samt debatter om och firande av jubileer. I boken medverkar Max Engman, **Osmo Jussila**, **Marja Terttu Knapas**, **Jyrki Paaskoski** och **Åke Sandström**.

Krister Nordbergs bok *Såret vill blöda ännu. Finland i svensk dikt 1808–1848* är en litteraturhistorisk studie över hur välkända men numera bortglömda författare i Sverige bearbetade och uttryckte minnet av riksdeleningen 1809 i lyrisk form. Förlusten av Finland kom nämligen att bli ett viktigt litterärt motiv hos svenska diktare under decennierna efter finska kriget. Nordberg analyserar hur dikterna togs emot, hur författarna förhöll sig till det aktuella politiska läget och vilka möjligheter till personliga ställningstaganden de hade. Eftersom förhållandet till Ryssland var känsligt och tryckfriheten inskränkt förekom metaforer och retoriska mönster ofta i dikterna.

Frågeställningar med anknytning till riksdeleningen 1809 behandlas också delvis i antologin *Maktens mosaik. Enhet, särart och självbild i det svenska riket* med Max Engman och **Nils Erik Villstrand** som redaktörer, som utkom 2008.

200-årsminnet av finska kriget 1808–09 uppmärksammades stort av SLS. Under vårens föreläsningsserie reflekterade ett flertal kända författare kring synen på språk, identitet och tillhörighet. Seminariet ”Svenskt, finskt och ryskt – Arvet efter 1809” bjöd på föreläsningar av svenska och finländska forskare och drog fullt hus. Också på bokmässan i Göteborg ordnades ett stort märkesårsseminarium. Utöver detta gav märkesåret upphov till en synnerligen omfattande och mångsidig bokutgivning.

Operetten *Fänrik Ståls sägner* blev en veritabel succé på Svenska Teatern hösten 1976, trots den massiva kritik den till en början fick ta emot. Här Sven Dufva (Tuomas Laustiola), von Döbeln (Algot Böstman) och Kulneff (Börje Lampenius) i en munter scen. I boken *Fänrikens marknadsminne* analyserar Max Engman framställningen av finska kriget på scenen och vita duken. (Foto Peter Widén)

SEMINARIUM

Riksdelningens följder under lupp

Varför är vi i Finland och Sverige så väldigt lika? Vi sover under påslakan (pussilakana) medan man i Danmark och Norge bäddar in sig i dynetreck och när vi ringer ett telefonsamtal använder vi oss av riktnummer, medan danskarna och norrmännen inte gör det. ”Det måste finnas historiska rötter till detta”, sade professor Torkel Jansson vid seminariet ”Svenskt, finskt och ryskt – Arvet efter 1809”, som ordnades på SLS i april.

Dramatiska och omstörtande händelser och de fientliga soldaternas beteende är återkommande teman i de många sägner som finns bevarade från 1808-09 års krig. Detta berättade docent Camilla Asplund Ingemark som var en av föredragshållarna vid seminariet om arvet efter 1809.

och han började betrakta dem som patriotiska och framför allt disciplinerade.

Torkel Jansson betonade att svenska och finska språket är semantiskt lika. När Emil i Lönneberga som vuxen blev ordförande i kommunalnämnden (-styrelsen) kan alla i Sverige och Finland förstå innebörden, men till andra språk har detta varit svårt att översätta. Emil har blivit sheriff och annat underligt.

Svenska författningar, bl.a. kommunalförfattningen, skrevs rakt av under 1800-talet. Det svenska rikets lag var också Finlands lag under den ryska tiden. Enligt Torkel Jansson är det obekant för många svenskar hur finskpåverkat Sverige de facto var efter mitten av 1800-talet. **Runeberg** och **Topelius** blev centrala personer i Sverige och inte bara inom det litterära fältet. Till exempel i avgångsbetyget från folkskolan fanns versen *Vårt land, vårt land, vårt fosterland*.

I major **Berndt Henrik Aminoffs** efterlämnade papper finns intressanta anteckningar om hans syn på finska kriget och ryssarna. Detta konstaterade professor **Nils Erik Villstrand** i sitt föredrag. Aminoff hoppades i början av kriget på att svenskarna skulle lyckas driva ryssarna ut ur Finland. Efter hand började dock Aminoffs syn på ryssarna att förändras

Aminoff deltog i Borgå lantdag och ansåg det till en början olustigt, men blev snart övertygad om att det fanns ett hopp för framtiden. Han började tvivla på att det igen skulle vara bättre att bli svensk och han frågade sig vad den svenska tiden gett Finland. Aminoffs slutsats var att Finland främst varit en krigsskådeplats.

Professor Villstrand betonade att rikssprängningen i Aminoffs anda brukar beskrivas som en lycka för både Sverige och Finland; att det var bäst som skedde, att tiden var mogen och att två demokratier och två välfärdsstater växte fram. Villstrand nyanserade detta och framhöll att synen på rikssprängningen har varierat över tid, varierat regionalt och varierat socialt. Bedömningen har gjorts ur ett homogeniserande nationellt perspektiv såväl i Sverige som i Finland. Ifall man skulle skriva den botteniska eller den baltiska gemenskapens historia kunde synen på 1809, enligt Villstrand, bli en annan.

Föreläsningkvällar om språk och identitet

Vårens föreläsningsserie vid SLS bar rubriken ”En finne, en svensk och en ryss”. Tio författare spann vidare på märkesårstemat genom att tala om sin syn på språk, identitet och tillhörighet. Föredragshållare under de fem välbesökta föreläsningkvällarna var Karmela Bélinki, Anna-Lena Laurén, Zinaida Lindén, Lars Sund, Bengt Berg, Yrsa Stenius, Leena Lehtolainen, Lena Linderborg, Peter Sandström och Robert Åsbacka. Föredragen spelades in och finns tillgängliga på SLS:s webbplats.

Ett exempel på folkligt motstånd under kriget 1808-09 är de historiska sägner om bondestriden vid Finby bro i Närpes, här i Olle Hjortzbergs tolkning.

Bokmässpussel

År 2009 blev ett speciellt år i fråga om bokmässarrangemangen, eftersom Göteborgsmässan Bok & Bibliotek valde att låta Finland och märkesåret 1809 vara i fokus. Bokmässan i Helsingfors svarade med att ha Sverige som temaland, vilket också gav synergier för den finlandssvenska programhelheten.

I Göteborg var det nästan trettio författare och redaktörer från Finland som pratade, debatterade och minglade med omkring sextio författare, journalister, politiker, akademiledamöter, musiker och kulturarbetare från Sverige. Tillsammans blev det nästan 100 programpunkter under fem dagar. Mässan tjuvstartade med ett stort märkesårsseminarium redan dagen innan den egentliga mässan startade.

För bokälskaren blir bokmässorna som att fira julafton och midsommar samtidigt.

Bland mässprogrammen fanns bl.a. samtal om makt och maktstrukturer med historikerna **Henrika Tandefelt** och **Anu Lahtinen** och tv-journalisten **John Chrispinsson**. **Birgitta Boucht** och **Mariella Lindén** uppträdde med sin gemensamma bok och **Anna-Lena Laurén** talade om Kaukasien med en annan Moskvakorrespondent, **Malcolm Dixelius**. **Henrik Meinander** och **Max Engman** talade historia ur olika synvinklar medan **Merete Mazzarella** och **Claes Andersson** talade om biografier. Dessutom diskuterades klassfrågor ur olika synvinklar. Flitigast uppträdde **Monika Fagerholm** och **Kjell Westö** med sina nya romaner på flera olika scener runtom på mässan.

Den finlandssvenska satsningen på bokmässan i Helsingfors har utan tvekan blivit årets största litterära evenemang på svenska i vårt land. Över 200 finlandssvenska författare, redaktörer, forskare, illustratörer, bokälskande skolelever, berättare, skådespelare, kulturarbetare, skrivare och andra experter uppträdde i 120 programpunkter på Edith Södergran- och Tottiscenen.

Mässan besöktes av över trettio författare från Sverige. Deras program producerades av Statens kulturråd i Sverige i livligt samarbete med den finlandssvenska programplaneringen. Flera spännande möten mellan Sverige och Finland skedde på scenerna. Bland dem: **P.O. Enquist** och **Märta Tikkanen**, **Karin Johansson** och **Merete Mazzarella**, **Ernst Brunner** och **Kjell Westö**.

Liksom tidigare år var satsningen på barn och unga central i årets programutbud. På programmet fanns bl.a. barn-teater, ordverkstäder, högläsning, bildworkshopar, skrivtips, diskussioner om e-läromedel och historia för barn.

Den nya symbolen för den finlandssvenska boken har planerats av Linda Bondestam i samarbete med Annika Sandelin.

Alla litterära genrer fanns representerade i programmet, som innehöll samtal om kok- och trädgårdsböcker, kulturtidskrifter, biografisk och självbiografisk litteratur, historia, lokalhistoria, kulturhistoria och -politik, krigshistoria, vetenskap och samhälle. Man samtalade också om rara böcker, kvinnliga präster, andliga rötter, seriös teaterkritik, mänskliga rättigheter, musikalisk bildkonst och målerisk musik, östliga resor, känslig natur, nyttiga idioter och invecklad klass-tillhörighet. På bokmässan syntes även den fenomenala finlandssvenska romanhösten. För bokälskaren blir bokmässorna som att fira julafton och midsommar samtidigt, hela årets bokskörd och författarna till den finns samlade i en enda stor kulturkarneval.

Bokmässfakta

Svenska litteratursällskapet är koordinator för de finlandssvenska programmen och arrangemangen vid bokmässan i Helsingfors och Bok & Bibliotek i Göteborg. Projektet finansieras förutom av SLS också av Svenska kulturfonden och Föreningen Konstsamfundet. Ansvarig koordinator är programchef Agneta Rahikainen.

Symboler viktig del av språkets evolution

Det finns många teorier om hur språket har uppstått under människans evolution, men de flesta teorier kan inte förklara varför schimpanser och andra apor inte också har ett språk. Människan är den enda djurart som har ett symboliskt språk och människor använder också mer avancerade samarbetsformer än vad andra djur gör. En av språkets centralfunktioner är att möjliggöra samarbete om framtida behov, men språket används också för att informera om vem man kan lita på som samarbetspartner.

Det ovan nämnda och mycket annat tog professor **Peter Gärdenfors** (Lunds universitet) upp i ett föredrag vid det seminarium som forskningssektorn ordnade

Docent Olli Lagerspetz föredrag kring filosofen, sociologen och antropologen Edvard Westermarcks förhållande till evolutionismen väckte många frågor bland publiken.

”Människan är den enda djurart som har ett symboliskt språk och människor använder också mer avancerade samarbetsformer än vad andra djur gör.”

i Svenska litteratursällskapets hus under Vetenskapsdagarna i Helsingfors. Seminariet *Evolution i det humanistiska tänkan-* *det* gick av stapeln den 8 januari. Temat för vetenskapsdagarna var **Darwin** och evolutionen. Seminariet var väl besökt.

Gener och språk var ämnet för professor **Albert de la Chapelles** (Ohio State

University) föredrag. Enligt honom skiljer de europeiska folken sig inte mycket från varandra, men ett antal små populationer har egna genetiska särdrag, t.ex. basker, sarder, islänningar, finnar och samer. Det har förekommit spekulationer om språkbyte bland annat gällande finnarna, samer och ungrare. Somliga

har ansett att Finlands urbefolkning talade ett indoeuropeiskt språk men övergick till den uraliska protofinskan via kontakter med samer eller andra folk med detta tungomål. Ingenting kan dock bevisas genom genforskningen, sade de la Chapelle.

På seminariet uppträdde även tre forskare från Åbo Akademi, fil.dr **Pia Maria Ahlbäck**, docent **Olli Lagerspetz** och fil.dr **Ann-Catrin Östman**.

De vetenskapliga nämnderna ordnade också många intressanta seminarier under året. Här kan nämnas Språkvetenskapliga nämndens seminarium *Ungdomars språk med andra och varandra* (20.3) och Historiska nämndens seminarium *Invandring och mångkulturalism i Finland* under 1800- och 1900-talet (27.11).

Avslutat litteraturprojekt: Stark tidsanda i den tidiga finlandssvenska litteraturen

civilisationskritiska och feministiska potential.

Projektet gav 2009 ut artikelsamlingen *Bloch, butch, Bertel. Kontextuella litteraturstudier* under redaktion av Michel Ekman och Kristina Malmio.

Projektet avslutades den 31 december 2009.

Internationella musikinfluenser påverkar identitetsbygget

Preliminära resultat inom det pågående forskningsprojektet *Finlandssvenskhet framställd genom musik* pekar på en stor pluralism inom den svenskspråkiga befolkningens musikliv i Finland. Av denna mångfald är det endast en del av musicerandet som förekommer eller anknyter till den explicit finlandssvenska institutionella sfären. Dels tyder människors musikaliska livsberättelser på att det finns en stor variation i enskilda personers sätt att via musik konstruera sin identitet, dels verkar rikssvenska, finska och internationella influenser kontinuerligt omtolkas på mångskiftande sätt inom den så kallade finlandssvenska kulturen.

Projektet erbjuder inte enbart nya infallsvinklar på finlandssvenskheten och den finlandssvenska konstruktionens förhållande till musik, utan också ny information om flera olika musikpraktiker som tidigare varit utforskade. Johannes Brusila, Ros-Mari Djupsund, Niklas Nyqvist, Pirkko Moisala och Hanna Väätäinen har forskat i projektet under året.

Frågor som nationalitet och språk, kön och klass samt litterära och estetiska hållningar diskuterades och omförhandlades i den tidiga finlandssvenska litteraturen. Tidsmedvetenheten i litteraturen var stark, vilket kunde leda till att man antingen var öppen för nya strategier eller att man avvisade förändringar och nostalgiskt såg på det förflutna. Denna slutsats drar de fem forskare som i tre års tid skärskådat den dynamiska perioden 1880–1945 inom projektet *Tidig finlandssvensk litteratur: Program och praktik*.

Michel Ekman har undersökt hur språkfrågan och moderniseringen av samhället syns i verk av sju författare under perioden 1900–1945. Han finner att flera av tidens tongivande författare har svårigheter att inlemma tidens förändringar i sitt verk och drar sig tillbaka i en återblickande hållning eller väljer olika strategier, till exempel privatisering av motivsfären, för att undvika att konfrontera dem.

Kristina Malmio har granskat hur det finlandssvenska litterära fältet fungerade på 1910-talet, när romantikern **Jarl Hemmer** etablerades som författarideal och modernisten **Elmer Diktonius** ifrågasatte allt Hemmer representerade. Hennes slutsats är att etableringen av Hemmer som en ”äkta” poet visar att det litterära fältet byggde på djupt nostalgiska uppfattningar. Malmio finner även att

Hemmer som samtida litterär norm var viktigare för Diktonius än tidigare forskning uppfattat.

Julia Tidigs skriver en doktorsavhandling om flerspråkighet i Finlands svenska litteratur exemplifierat genom **Jac.**

Ahrenbergs och Elmer Diktonius författarskap. Hon visar att litterär språkblandning inte bara fungerar som markör av kosmopolitism eller hybriditet. Hos Ahrenberg finns en ständig splittring mellan en kosmopolitisk vurm för flerspråkighet och ett nationalistiskt hyllande av enspråkighet. Hos Diktonius bidrar flerspråkigheten till en avantgarde-estetik men bygger även upp lokala, finska territorier.

Holger Lillqvist har koncentrerat sig på hur arvet från symbolismen förvaltats i 1920-talets finlandssvenska litteratur. Det visar sig att under denna tid är symbolismen fortfarande en viktig utgångspunkt, men dess prioritering av det harmoniska i en inre värld och i själva konstverket, på bekostnad av erkännande och erfarenhet av den yttre verkligheten, framstår som alltmer omöjlig att upprätthålla. Författarna söker därför en ny grund för litterärt skapande.

Eva Kuhlefeldt tar i sin doktorsavhandling fasta på dekadenta och könsöverskridande motiv i **Hagar Olssons** ungdomsproduktion. Därmed problematiseras Olssons insats som modernist. Hon lyfter även fram de tidiga texternas

Nya satsningar på forskning

Det svenska i Finland i dag och i morgon är det övergripande temat för sällskapets nya forskningsprojekt som startar under 2010. Projekten behandlar företeelser efter 1945 och granskar det svenska i Finland, dess utveckling och framtidsutsikter inom språket, kulturen och samhället.

Evalueringen av projektansökningarna pågick under 2009.

Bedömningen av projekten skedde genom en tvåstegsprocess och utgående från ett utväreringsformulär med poängbedömning. Formuläret hade utformats av SLS enligt modell från Finlands Akademi. I första omgången inlämnades korta projektbeskrivningar, vilka utvärderades av fem paneler: en historisk, en litteraturvetenskaplig, en samhällsvetenskaplig, en språkvetenskaplig och en traditionsvetenskaplig. Panelernas medlemmar bestod av oberoende forskare utan band till SLS.

Av de sammanlagt 39 projektbeskrivningarna gick 15 vidare till andra omgången. I nästa gallringsetapp decimerade de ämnesspecifika panelerna antalet projektansökningar till elva. Den slutliga bedömningspanelen, bestående av panelernas ordförande, fick den svåra uppgiften att bland de återstående mycket goda projekten rangordna fem. Nu vägdes projektens relevans i förhållande till SLS:s vetenskapliga intresseområden och projektgruppens sammansättning, i fråga om bl.a. storlek, köns- och åldersfördelning. Det slutliga avgörandet gick till SLS:s styrelse, som på sitt novembermöte konstaterade att det på grund av det kärva ekonomiska läget var möjligt att finansiera endast tre projekt. Dessa var följande:

Bitar av samma pussel? Intersektionella perspektiv på det svenska i Finland, projektledare docent **Sven Erik Klinkmann**, sju forskare, tidsperiod 1.1.2010–31.3.2013

Det svenska i Finland studeras som ett slags pussel där flera disparata enheter eller sektioner kan bilda en menings-

Docent Sven-Erik Klinkmanns projekt kommer att forska i fenomenet Svenskfinland ur ett pusselperspektiv.

full helhet. Dessa enheter är relaterade till varandra genom maktförhållanden av olika slag. Bakom beteckningen det svenska i Finland gömmer sig en heterogen, splittrad och mångbottnad verklighet som påverkas av olika sociala och kulturella faktorer. Projektets syfte är att visa på nya möjligheter att kulturanalytiskt närma sig frågor om etnicitet, minoritet, gemenskapskänsla, gemenskapsbild och självbild, och därmed skapa ny kunskap om hur det svenska i Finland ständigt etableras, upplevs och omdefinieras.

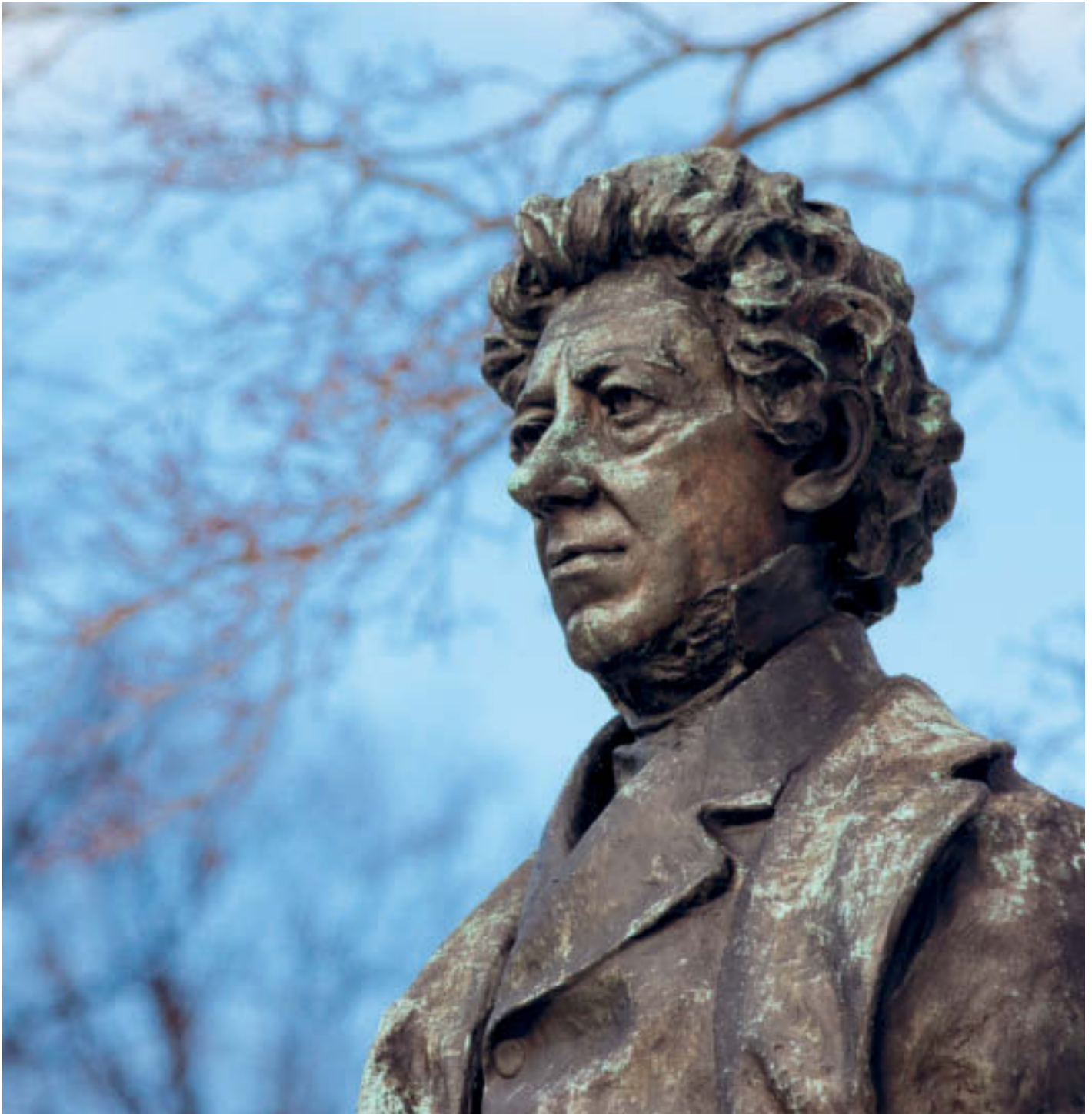
Tvåspråkigheten och det mångkulturella Finland: Utbyte och utmaningar i ett framtidsperspektiv, projektledare professor **Nina Pilke**, tre forskare, tidsperiod 1.8.2010–31.7.2014

I projektet studeras vilken verksamhetskultur och vilka verksamhetsbetingelser som bäst stödjer tvåspråkighet i det finländska samhället. Detta görs utifrån ett språk sociologiskt perspektiv. I fokus står tre olika språkmiljöer där villkoren för två- och flerspråkigheten varierar: statliga myndigheter, kommuner och föreningar. Projektet ger ökad kunskap om hur tvåspråkigheten fungerar i praktiken i olika mångkulturella kontexter och ökad förståelse för vilka slags utmaningar för två-

språkigheten som existerar inom olika sfärer i samhället. Ett syfte med projektet är också att ge insikt i hur dagens verksamhetskulturer och -miljöer bäst kan stöda tvåspråkigheten så att den bevaras och utvecklas med tanke på framtiden.

Svenska invandrare i Finland – etniska relationer i mötet mellan svenskt och finskt, projektledare och forskare docent **Östen Wahlbeck**, tidsperiod 1.8.2010–31.7.2012

Svenskspråkiga invandrare i Finland och deras förhållande till och identifikation med finlandssvenskhet studeras i projektet. De svenska invandrararnas syn på Svenskfinland och finlandssvenskarna lyfts också fram. Projektet har ett tudelat syfte: För det första ges en mera detaljerad bild av invandringen av svenskspråkiga till Finland. Vem är det som flyttar till Finland och vilka följer har denna invandring för Finland? För det andra ger projektet ny information om finlandssvenskarna i Finland genom att studera de svenskspråkiga invandrararnas erfarenheter av mötet mellan svenskt och finskt i Finland. Intressant är också frågan i vilken grad de svenska invandrararna assimileras till eller integreras med den finlandssvenska befolkningsgruppen.

Tvåhundraårsminnet av den finländska musikens fader Fredrik Pacius födelse firades 2009. SLS bar det administrativa ansvaret för jubileumsåret på riksplanet, och utgav två böcker i anslutning till jubileet. Paciusfonden inom SLS stödde jubileumsårets evenemang. På bilden Fredrik Pacius (1809–1891) avbildad i brons i Kajsaniemiparken i Helsingfors (Emil Wikström 1895).

SLS-stöd till vindkraftsinformation på svenska

Vindkraftföreningen förespråkar lokalt producerad energi, något som vindkraftparken i Korsnäs är ett bra exempel på.

Kan vindkraft och forskning kring förnybara energikällor verkligen få stöd ur Svenska litteratursällskapets fonder? Svaret är javisst, eftersom forskning kring och utvecklande av vindkraften uttryckligen hör till de stödändamål som diplomingenjören Henrik Höijer omnämnde i sitt testamente i början av 1980-talet.

Dipl.ing. **Folke Malmgren**, ordförande för 30-trettioårsjubilerande Vindkraftföreningen r.f., konstaterar att bidraget ur **Ingrid, Margit och Henrik Höijers** donationsfond II har varit livsviktigt för att föreningen ska kunna ge ut tidskriften *Vindögat*.

– Bidraget har använts både för utgivningen av *Vindögat* och för svenskspråkiga projekthandledning, faktablad, broschyrer, säger Malmgren.

Kärnan i vindkraftföreningens verksamhet är att sprida information om vindkraften, både för politiker, tjänstemän och för intresserad allmänhet i bygderna på svenska.

– Vi har också gett ut översättningar av utländska arbeten, från såväl danska som andra europeiska källor.

Många krafter resulterade i vindkraftpark

Vindkraftföreningen uppstod år 1980 på initiativ av meteorologen **Claes Biström**, som ansåg att Finland, i likhet med Danmark och Sverige, borde slå ett slag för tillvaratagandet av vindkraften. En bra bit in på åttio-talet var *Vindögat* den enda helsvenska vindkraftstidskriften som gavs ut i Norden, vilket också lockade skandinaviska medlemmar.

Vindkraftverket på Simsalö, som började byggas 1981 var det första lärorika

experimentet som Vindkraftföreningen företog sig. Följande milstolpe var vindkraftparken i det vindmässigt betydligt bättre Korsnäs. Simsalömöllan monterades sedermera ner, men i Korsnäs är tre av fyra enheter fortfarande igång. Folke Malmgren påpekar att de har gått i snart tjugo år, vilket betyder att parken tjänat sin teoretiska livslängd.

Språkrör mot Norden

Enligt Folke Malmgren leds lobbyingen kring Finlands energiproduktion i dag i hög grad av vindkraftfalangen inom teknologiindustrin, som till skillnad från t.ex. varvsindustrin upplever ett klart uppsving.

Också Malmgren har under sina tolv år som redaktör och ordförande hunnit agera vindkraftlobbyist. Budskapet till politikerna har varit att vindkraften behöver stöd för att locka till riskfria investeringar som kan föra branschen till att uppfylla antagna målsättningar. Som komplement till energiindustrins koncentrerade intressen förespråkar föreningarna för förnybar energi småskalig energiproduktion. Vindkraft, solceller eller bio-

gas – frågorna om förnybar energi engagerar över föreningsgränserna och Folke Malmgren slår gärna ett slag för lokalt producerad biogas:

– Om vi på Käringsmossens avfallshög tog tillvara all den biogas som sipprar upp skulle vi kunna driva alla Helsingfors bussar med den! Det är hållbar utveckling, sådana saker som vi gröngubbar går omkring och vurmar för, säger han med glimten i ögat.

I takt med att den finska systerföreningen Suomen Tuulivoimayhdistys r.y. har vuxit till sig med ett ökande antal företagsmedlemmar har Vindkraftföreningen minskat sin politiska verksamhet.

– Vi bidrar med att hålla igång den svenskspråkiga informationsspridningen, kontakten till Åland och resten av Norden. Svenska språket har stor betydelse – det ger oss en kamratlig kontakt till våra nordiska kolleger.

”Vi bidrar med att hålla igång den svenskspråkiga informationsspridningen, kontakten till Åland och resten av Norden. Svenska språket har stor betydelse – det ger oss en kamratlig kontakt till våra nordiska kolleger.”

-Folke Malmgren

Fondfakta

Diplomingenjören Henrik Höijer, hans första hustru Ingrid och hans andra hustru Margit är människorna bakom Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II (grundad 1985).

”Fondens ändamål är att främja kulturella, vetenskapliga och allmännyttiga strävanden. Ändamålet förverkligas genom att utge understöd och stipendier åt förtjänta personer eller organisationer som idkar studier i eller publicerar verk om svenska språket, historia, teologi och kyrkohistoria samt miljövärd och teknologi, inkluderande forskning kring och utvecklande av vindkraften.”

Läs mer om Henrik Höijer och de övriga donatorerna bakom Svenska litteratursällskapets fonder i *Donatorernas bok* (SLS 2010).

Utdelade pris och beviljade stipendier

SLS beviljar pris och stipendier ur sällskapets donations- och testamentsfonder. Pris ges som premieringar åt förtjänta skön- eller facklitterära författare, medan stipendierna i huvudsak beviljas enligt ansökan. Huvuddelen av SLS:s fonder stöder sällskapets allmänna verksamhet.

De vetenskapliga nämndernas forskarstipendier ingår i statistiken för 2009. Därtill har styrelsen efter prövning beviljat bidrag ur styrelsens dispositionsmedel.

I pris och stipendier har i genomsnitt utdelats en miljon euro årligen (åren 2005–2009). I enlighet med donationsurkunderna har till föreskrivna mottagare 2009 utbetalats 98 000 euro. I pris, stipendier och bidrag beviljades 1 112 000 euro.

Litterära pris	214 000 euro
Beviljade forskningsstipendier och andra bidrag enligt ämne	
Historia inkl. kulturhistoria	388 000 euro
Svenska språket	103 000 euro
Miljövärd och teknologi	84 000 euro
Musikvetenskap inkl. mus. verksamhetsbidrag	59 000 euro
Litteraturvetenskap och litteraturhistoria	44 000 euro
Teologi och kyrkohistoria	44 000 euro
Traditionsvetenskaper (folkloristik, etnologi)	39 000 euro
Nationalekonomi och statistik	27 000 euro
Samhällsvetenskaper	23 000 euro
Övriga bidrag	87 000 euro
Föreskrivna mottagare	98 000 euro
Totalt	1 210 000 euro

» För en lista över alla pris- och stipendiemottagare år 2009, se sidan 54.

SLS ökade sina aktieplaceringar

Den neråtgående utvecklingen på världens aktiemarknader vände i mars 2009 och i slutet av året kunde även många företag se de första tecknen på en förbättring i affärsklimatet. Den placerade fondförmögenhetens totalavkastning uppgick under 2009 (2008) till 24,7 % (-35,9 %). Aktieplaceringarna som är huvudplaceringsslag avkastade under året 33,2 % (-46,0 %) vilket står sig väl i en jämförelse med Helsingforsbörsens avkastning om 26,2 % (-51,3 %) och aktieavkastningen globalt om 30,0 % (-39,2 %). Den totala fondförmögenhetens värde uppgick till ca 1,2 miljarder euro vid slutet av år 2009.

Direktavkastningen i form av dividender, ränte- och hyresnettointäkter minskade till följd av bolagens sänkta divi-

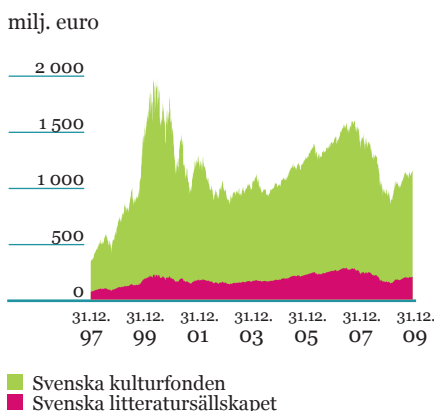
SLS:s förmögenhetsförvaltning

Svenska litteratursällskapet förvaltar en förmögenhet som vid slutet av år 2009 värderades till ca 1,2 miljarder euro och utgörs av Svenska litteratursällskapet och Svenska kulturfondens (SKF) fonder. Målsättningen för förvaltningen är en stabil och förutsägbar direktavkastning. Med avkastningen finansieras SLS:s verksamhet, pris- och stipendier samt SKF:s utdelning. Sällskapet förvaltning eftersträvar förutom utdelbar direktavkastning en god utveckling av värdet på de placerade medlen så att totalavkastningen överstiger aktiemarknadens avkastning på lång sikt.

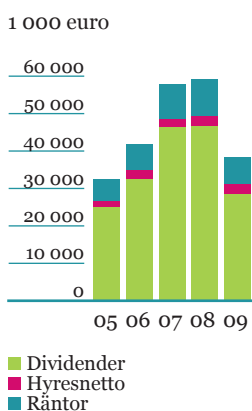
dendutdelning och sjunkande räntor kännbart till 38,3 miljoner euro från 59,1 miljoner euro år 2008. Dividenderna står för den största delen av de årliga intäkterna från SLS:s placeringsportfölj. För bolag noterade på Helsingforsbörsen var

dividendutbetalningarna i medeltal ca 40 procent lägre år 2009 än under året innan.

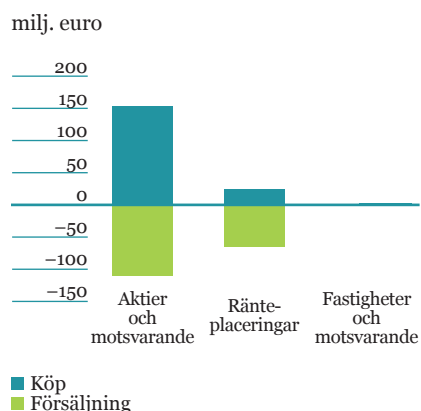
Förmögenhetens värde

Direktavkastning

Omplaceringar

För SLS som en långsiktig placerare med tonvikt på aktier erbjöd marknadsläget under 2009 goda möjligheter att till förmånliga kurser öka innehavet i flera stabila och etablerade företag med stark marknadsposition, god lönsamhet och stark balans.

Under året ökades aktiernas andel av placeringarna målmedvetet genom nettköp av aktier och aktierelaterade instrument till ett värde av ca 43 miljoner euro. Ränteplaceringarna minskades i motsvarande mån. Inga betydande fastighetsplaceringar gjordes. Exempel på bolag där SLS ökade sitt ägande under året är Sampo, Kone, Fortum, Elisa, TeliaSonera och Securitas. Därtill ökades även innehaven i utvalda placeringar och strukturerade

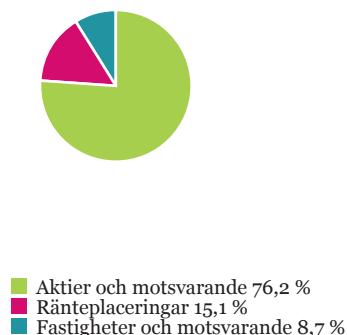
de aktieobligationer. Under året avvecklades portföljen av aktier registrerade i Storbritannien.

Placeringarna bestod vid årsskiftet till dryga 76 procent av placeringar på aktiemarknaden. Största delen av dessa, 77,4 % av aktieportföljen, består av direkta placeringar i bolag registrerade i Finland och Sverige. Övriga aktierelaterade placeringar är bl.a. placeringsfonder, strukturerade aktieobligationer och Private Equity-fonder. Aktieportföljen kompletteras av placeringar i ränteinstrument och fastigheter. De största innehaven i bolag registrerade i Finland är i Nokia, Stockmann, Wärtsilä, Sanoma och Huhtamäki. De största innehaven i bolag registrerade i Sverige är i Nordea, Atlas Copco och Hennes & Mauritz.

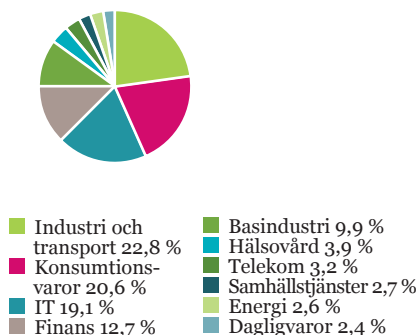
Placeringspolitik

SLS placerar i huvudsak i aktier i börsnoterade finländska, internationellt verksamma bolag. För att uppnå tillräcklig riskspridning kompletteras innehaven i finländska bolag med placeringar i bl.a. svenska bolag med verksamhet i branscher som inte finns representerade i Finland och med placeringar i placeringsfonder samt andra aktierelaterade instrument med inriktning på specifika branscher, småbolag eller geografiska områden. Stabila och etablerade företag med stark marknadsposition, stabil intjäningsförmåga och stark balans prefereras utöver en ägarvänlig dividendpolitik och -potential. Fastigheter och ränteinstrument är kompletterande placeringarformer.

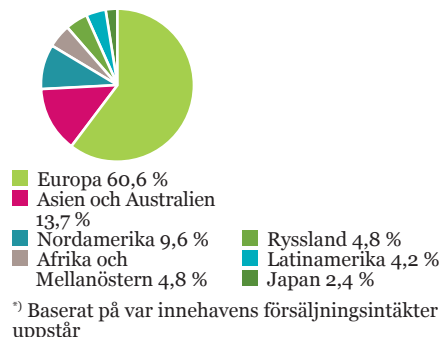
Placeringsportföljen

Aktieplaceringarnas fördelning enligt bransch

Aktieplaceringarnas fördelning enligt region¹⁾

SLS:s glöggkör uppträder på glöggmottagningen den 16 december 2009

Personal

Under år 2009 var totalt 130 personer anställda vid SLS, 51 som fastanställda och 79 på längre eller kortare visstidsavtal. Det sammanlagda antalet årsverken år 2009 var knappt 95. Utöver detta engagerades ett antal föreläsare och andra experter på arvodesbasis.

Under hösten utfördes en personalundersökning bland Svenska litteratursällskapets anställda. Undersökningen nådde en svarsprocent på 90 vilket kan anses vara mycket gott. Undersökningen visade att arbetsplatstrivselsen är hög och att personalen är mycket nöjd med sina arbetsuppgifter.

Trivselsen på arbetsplatsen visas också av att SLS har flera medarbetare som varit länge i SLS:s tjänst. Centralhandelskammarens förtjänsttecken för långvarig tjänst utdelas årligen till medarbetare som varit 10 år eller mera i SLS:s tjänst. Förtjänsttecknet för 30 års tjänst utdelades i december 2009 till kanslichef **Magnus Pettersson** och förtjänsttecknet för 25 års tjänst till arkivarie **Carola Ekrem**. Tidigare har 30-årsförtjänsttecknet tilldelats arkivarie **Anne Bergman** och 25-årsstecknet amanuens **Meta Sahlström** och kammarrådet **Henry Wiklund**.

Enligt funktion

personer, 31.12.2009

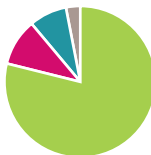

■ Arkiv och bibliotek 37
 ■ Förlag och utgivningsprojekt 27
 ■ Forskning 24
 ■ Övriga funktioner 21 ¹⁾

¹⁾ kommunikation, förvaltning, it, styrelsens sekretariat, egna verksamhetsutrymmen

Enligt placeringsort

personer, 31.12.2009

■ Helsingfors 86
 ■ Vasa 11
 ■ Åbo 9
 ■ Övriga orter 3

Ekonomi och resultat

Sällskapets verksamhet växte i omfattning, vilket medförde att den ordinarie verksamhetens kostnader ökade med 4,6 % jämfört med föregående år. Verksamhetskostnader relaterade till styrelse, kommunikation och evenemang ökade med 32,6 % till följd av det instundande 125-årsjubileet, strategiprocessen och mera resurser för kommunikationsverksamheten. Arkivens kostnader ökade med 21,0 %. Den enskilt största orsaken var att Folkmusikinstitutet som övertogs sommaren 2008 ingick i arkivens kostnader under hela 2009. Kostnaderna för förlaget, forsknings- och projektverksamheten samt lokaliteterna var i stort sett oförändrade. Administrationens kostnader sjönk med ca 13,3 % jämfört med föregående år.

Den enskilt viktigaste finansieringskällan för SLS:s verksamhet är avkastningen från SLS:s egna fonder. Till följd av recessionen sjönk fondernas nettodirektavkast-

ning efter kapitalöverföringar enligt fondvillkor jämfört med föregående år med 5 miljoner euro – en minskning om –51,9 %. Detta betydande intäktsbortfall kompenseras något genom att bidrag och understöd ökade 0,6 miljoner euro (26,8 %). Bidraget från den av Folkhälsan förvaltade Inez och Julius Polins fond, vars avkastning SLS har rätt till, gav rekordutdelning på basis av fondens resultat 2008. Intäkter från förvaltningsersättningar ökade med 0,1 miljoner euro (12,5 %). Allmänna understöd från stat och kommun ökade likaså med 0,1 miljoner euro (15,7 %). Sammanlagt minskade de disponibla intäkterna med –4,2 miljoner euro (–29,9 %).

Räkenskapsåret 2009 uppvisar ett överskott om 22 258,75 euro efter att man beaktar en kapitalöverföring om 400 000 euro till SLS:s konjunkturutmjänningsfond, som styrelse och finansråd föreslår för sällskapets årsmöte.

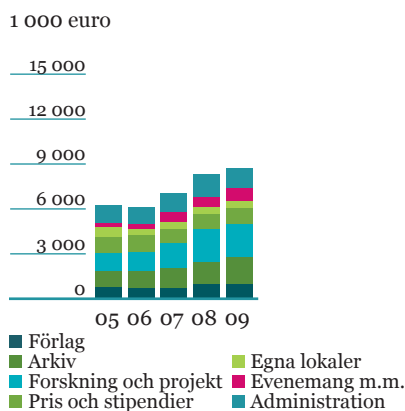
Svenska kulturfonden

Svenska kulturfondens fonders resultat före överföringar till konjunkturutmjännings- och dispositionsfonder uppgick till 29,7 miljoner euro jämfört med 45,6 miljoner euro föregående år, en nedgång med –34,9 %. Bolagens lägre dividendutdelningar våren 2009 innebar för de gemensamt förvaltade fonderna ett intäktsbortfall om 10,1 miljoner euro och den låga räntenivån medförde att ränteintäkterna sjönk med 2,9 miljoner euro. Nettointäkterna från fastighetsplaceringar förändrades endast marginellt.

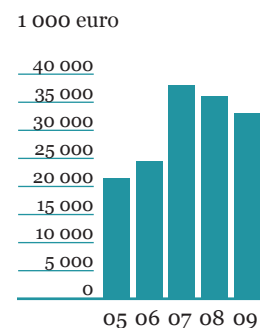
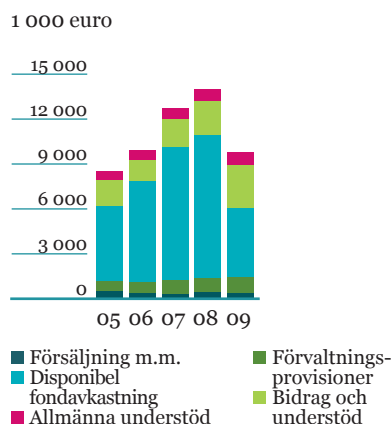
För Svenska kulturfondens ändamål reserveras 33 miljoner euro. Differensen mellan det till disposition ställda beloppet och resultatet täcks genom ett uttag ur konjunkturutmjänningsfonden om 3,3 miljoner euro. Räkenskapsåret uppvisar efter kapitalöverföringar och reserveringar ett underskott om –2 548,19 euro.

Utdelningsmedel till disposition för Svenska kulturfondens ändamål

Verksamhetens kostnader

Disponibla intäkter

Styrelse, finansråd och revisorer

		Mandatperiod
Styrelsen		
Ordförande	professor Håkan Andersson	2007–2009
Vice ordförande	professor Fred Karlsson	2008–2010
Skattnästare	kommerserådet Magnus Bargum	2009–2011
Sekreterare	professor Marika Tandefelt	2008–2010
	professor Max Engman	2007–2009
	professor Ann-Mari Häggman	2008–2010
	professor Karmela Liebkind	2009–2011
	professor Henrik Meinander	2007–2009
	professor Bo Pettersson	2009–2011
	professor Clas Zilliacus	2009–2011
	professor Camilla Wide	2007–2009
	professor Anna-Maria Åström	2008–2010
Finansrådet		
Ordförande	kommerserådet Magnus Bargum	2009–2011
	verkställande direktör Jannica Fagerholm	2009–2012
	bergsrådet Ole Johansson	2007–2010
	förvaltningsrådet Olof Olsson	2006–2009
	minister Christoffer Taxell	2008–2011
Revisorer		
	ekon.mag. Bengt Nyholm, CGR	2008–2009
	dipl.ekon. Folke Tegengren, CGR	2009–2010
Revisorssuppleanter		
	ekon.mag. Lars-Erik Herrgård, CGR	2008–2009
	ekon.mag. Rabbe Nevalainen, CGR	2009–2010

Styrelsen uppfån från höger: Fred Karlsson, Håkan Andersson, Magnus Bargum, Karmela Liebkind, Henrik Meinander, Anna-Maria Åström, Ann-Mari Häggman, Max Engman, Marika Tandefelt, Camilla Wide och Bo Pettersson. Saknas på bilden: Clas Zilliacus.

Finansrådet från vänster: Ole Johansson, Christoffer Taxell, Magnus Bargum, Jannica Fagerholm och Olof Olsson.

Årsberättelser och bokslut

Ordförandens årskrönika	30
Styrelsens årsberättelse	32
Finansrådets årsberättelse	34
Bokslut	38
Resultaträkning	38
Balansräkning	40
Noter till resultat- och balansräkningen	41
Underskrifter	52
Revisionsberättelse	53

Förteckningar

Pris och stipendier	54
Nämnder, kommittéer och utskott	55
Publikationer	56
Pågående forskningsprojekt	57
Seminarier och föredrag	57
Medlemmar	58
Personal	59

Ordförandens årskrönika: Kring tanke och omtanke i Sällskapets verksamhet

Inför en årskrönika går tankarna lätt till skaldens ord: En dag försvinner/Ett år förflyter/Det ena minnet/Det andra jagar, även om dessa ord, som känt, skrevs kring ett helt annat tema än årskrönikans. Då årets centrala substansfrågor, som strategiarbetet, den åtstramade ekonomin och det stundande 125-årsjubileet berörs på andra ställen i årsberättelsen, tillåter jag mig att mer översiktligt och subjektivt lyfta fram några ämnesområden och verksamhetsdrag som känts viktiga under året.

Vid årshögtiden 2008 hade vi lagt tonvikten på de historiska utblickarna kring 1808-09, bl.a. på vår långa europeiska bildnings- och kultur tillhörighet. År 2009 riktades uppmärksamheten på det svenska språket med professor **Mats Thelanders** festföreläsning *Delad vårdnad och dubbelt medborgarskap – svenskans lott under 200 år*, som en välkommen höjdpunkt. Själv fann jag det angeläget att i mitt hälsningstal, med bl.a. försvaret av det finska modersmålet som förebild, betona vikten av att också vi måste slå vakt om vårt modersmål. I **Dantes Divina Comedia** hade jag i versraden ”har du av klenmod drabbats i ditt hjärta” funnit ett anrop som, ville jag tro, manade till insikt och beslutsamhet då det gällde att värna om vårt modersmål och allt vad däri ligger förborgat. Med hänvisning till de neutrala som enligt **Vergilius** befinner sig i helvetets nedersta skikt avslutade jag talet: ”Klentrogna och neutrala får vi i vårt förhållande till det svenska i Finland, aldrig bli!” Välkommet var att årets Tollanderpris tilldelades essäisten **Leif Salmén**. Essän simmar uppströms i kunskapsprocessen, understryker **Horace Engdahl** och slår fast: ”Essä är insubordination”.

Vid årshögtiden skulle även 200-årsminnet av **Fredrik Pacius** födelse 1809 komma till mångsidigt och värdefullt uttryck i festprogrammet. Jag kunde vid årshögtiden förnimma något av en märkesårets och jubileumsårets synte, den framväxande nationens ursprungsord burna av ett själsbefryndat tonspråk. Genom Fredrik Pacius minnesfond kunde Litteratursällskapet också på ett synligt och avgörande sätt delta i och bära ansvar för det viktiga jubileumsåret.

En spännande inblick i rikssvenskt uppmärksammande av märkesåret fick jag på Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse senare i februari då Finlands ambassadör **Alec Aalto** inbjudits att föreläsa över ämnet Märkesåret och dess betydelse. Därtill hade jag följande dag nöjet att på Börssalen delta i Kvällar på Svenska Akademien, kring temat Dikt och politik kring 1808-1809 års krig. Bland de intressanta föreläsningarna fanns **Rainer Knapas**.

Märkesåret 2009 satte givetvis också sina spår i Sällskapets föreläsningverksamhet och seminarier. Här kan seminariet *Svenskt, finskt och ryskt. Arvet efter 1809* speciellt nämnas. Men framför allt syns märkesåret i utgivningen av ett flertal historiskt inriktade böcker. Den mångsidiga och synpunktsrika *Fänrikens marknadsminne. Finska kriget 1808-1809 och dess följder i eftervärldens ögon*, med **Max Engman** som redaktör, och givetvis det Fack-Finlandia belönade arbetet *Borgå 1809. Ceremoni och fest* författat av **Henrika Tandefelt** utgör två berikande bidrag till bilden av vårt viktiga 1800-tal. Även Paciusjubileet skulle uppmärksammas av vårt förlag genom utgivningen av

Tomi Mäkeläs Fredrik Pacius, kompositör i Finland.

Statsrådet Mauritz Hallbergs pris tillföll detta år FD **Nina Martola** för avhandlingen *Konstruktioner och valens. Verbfraser med åt i ett jämförande perspektiv*. Härigenom kom ytterligare det svenska språket att betonas som ett angeläget tema under året. Därtill är ju Hallbergs supén en välkommen avslutning på vårens arbete då styrelsens nuvarande och

---

Det finns förstås inga entydiga och lättköpta recept för hur en framgångsrik organisation skall förbli framgångsrik.

---

tidigare medlemmar jämte tjänstemannaledningen med ledsagare samlas till uppskattad, vårlig festmåltid. I maj månad hölls även det seminarium som sedan 2003 ägt rum som ett samarbete mellan Svenska ambassaden, Svenska Akademien och Litteratursällskapet. Årets tema bar rubriken "Författarnas historia: Selma Lagerlöf och Zacharias Topelius" med **Horace Engdahl**, **Peter Englund** och **Ebba Witt-Brattström** som uppburna föreläsare från Stockholm. Den efterföljande utfärden gick till Borgå med händelser och platser kring 1809 som givet tema.

Revisorernas årliga inspektionsresa gick detta år till Vasa med givande besök på Pro Artibus konstnärssateljé på Kasernområdet och på Meteorian på Söderfjärden. Bägge projekten har stötts av Svenska kulturfonden. Nyttiga överläggningar och berikande samvaro följde därefter på Villa Revellsund i Vasa skärgård. Till detta bidrog förutom revisorerna sällskapets nye skattmästare **Magnus Bargum**. Höstens arbete fortsatte på ett angenämt sätt då en kombinerad födelsedagsfest för 60-åringen, kanslichef **Magnus Pettersson** och en personalfest hölls på Brändö Casino den 20 augusti. På kvällen utnämnde jag honom bl.a. till förvaltare av Sällskapets tideböcker, djupt kunnig i vad som hänt och händer inom Sällskapet som han är. Fråga honom om detta "och han går med en viss andakt fram till sitt stora skåp, och efter en stund har man det önskade dokumentet i sin hand." Stämningen på kvällen förhöjdes av den kanslirådstitel som han så välförtjänt tilldelats. Den angenäma och kollegiala atmosfären inom Sällskapets ledning förstärktes ytterligare genom styrelsens och ledningsgruppens resa till Island, där september

månads styrelsemöte hölls. Det väl planerade programmet gav god inblick i Islands språkförhållanden, kultur och historia.

År 2008 hade arbetet på en utlysning av nya forskningsprojekt inletts med sikte på projektstart under jubileumsåret 2010. Efter en grundlig analys av frågan preciserades det övergripande forskningstemat till *Det svenska i Finland – i dag och i morgon*. Utgångspunkten var att temat skulle svara mot Sällskapets syfte men formuleras så öppet som möjligt och därtill koncentreras på efterkrigstiden. Vid ansökningstidens utgång 30.1.2009 hade 39 ansökningar inkommit. Genom en extern utvärderingsprocess i två steg utvaldes fem projekt av vilka styrelsen 19.11.2009 fattade beslut om att finansiera de tre högst rankade. Vid den förra projektutlysningen hade vi endast avgränsat ämnesvalet till Sällskapets fem vetenskapsområden. Genom att denna gång tydligare precisera forskningstemat, men formulera det öppet, ville vi skapa möjligheter för att få fram nytt vetande och nya perspektiv på vår ideologiska grundfråga, det svenska i Finland. Härmed ville vi nå en fördjupning i Sällskapets forskningsstrategi.

Det nordiska och framför allt det svenska samarbetet skulle också på hösten komma synligt fram. I slutet av oktober hade jag och min hustru glädjen att närvara på Finlands ambassad i Stockholm då tidigare ständige sekreteraren Horace Engdahl fick motta kommendörstecknet av Finlands Vita Ros Orden. I början av november hölls ett seminarium på Sällskapet kring temat *Knut Hamsun i Norge, Finland och världen*. Det välbesökta seminariet, som hölls för att fira 150-års-

minnet av Hamsuns födelse, var ett samarbetsprojekt mellan Sällskapet, Norges ambassad och Nordens institut i Finland. På självaste Svenska dagen hade jag och min hustru glädjen att närvara vid Kungl. Gustav Adolfs Akademiens högtidssammanträde på Uppsala slott. Ur finländsk synvinkel förgylldes kvällen av att professor **Bo Lönnqvist** höll festfördraget och som avslutning bjöds vi på en minneskabaré över händelser i Stor-Sveriges historia med huvudtiteln Riket som sprack sammanställd av **Lars Huldén**.

Vid styrelsens oktobermöte hade strategiarbetets första skede med stor tillfredsställelse godkänts och en månad senare fattades beslut om finansiering av de ovan nämnda tre nya forskningsprojekten. Vid decembermötet stod inte bara julen, utan även det stundande jubileumsåret för dörren och styrelsen kunde förväntansfullt avnjuta en välförtjänt julmiddag.

Det finns förstås inga entydiga och lättköpta recept för hur en framgångsrik organisation skall förbli framgångsrik. Men jag har stor tilltro till institutioner där tanke och omtanke lever sida vid sida och ömsesidigt befruktar varandra. Må detta vara något av ett personligt testamentet då jag nu om någon vecka lägger ner ordförandeklubban och bereder plats för nya krafter i styrelsen.

Håkan Andersson
SLS:s styrelseordförande

Styrelsens årsberättelse 2009

Det gångna året präglades såväl på förtroendemanssidan som bland de anställda av två stora övergripande uppgifter: utarbetandet av en strategi för sällskapet och förberedelserna för jubileumsåret 2010. Även märkesåret 1809 innebar åtaganden för sällskapets del.

Ny strategi

En strategi för sällskapet ”SLS:s strategi 2015” antogs av styrelsen 22.10.2009 efter ett ingående förberedande arbete inom tjänstemannakåren under ledning av sällskapets vd och i samarbete med konsultbolaget Vectia. Strategin var en viktig milstolpe i förtydligandet av sällskapets framtida profilering, uppgifter och mål. Prioriterade målgrupper slogs även fast. Vid det fortsatta arbetet fästs vikt vid att förtydliga roller, beslutsbefogenheter och ansvarsfördelning såväl inom förtroendemannaorganen som inom tjänstemannakåren, samt i relationen mellan dessa. För den fortsatta implementeringen slogs fyra strategiska teman fast:

- Fördjupad samverkan och kompetensutveckling
- Kvalitetshantering
- Digital kultur
- Profilering och öppenhet

Med stöd av extern expertis genomfördes en s.k. imageundersökning syftande till att klargöra allmänhetens uppfattning om sällskapet. Undersökningen gav nyttig information bl.a. med tanke på strategiarbetet.

Sällskapets 125-årsjubileum

Den av styrelsen hösten 2008 tillsatta arbetsgruppen för beredandet av sällskapets 125-årsjubileumsår 2010, under ledning av styrelsens ordförande, fortsatte sitt arbete. Det beredande ansvaret lades i början av året på tjänstemannaledningen. I september fastställde styrelsen de innehållsliga och ekonomiska ramarerna för jubileet. Totalbudgeten för året, inkl. årshögtid och jubileumsbankett 5.2.2010 fastställdes till 1 262 000 euro. Planeringen av årshögtiden och banketten hade igångsatts 2006 på försorg av årsfestkommittén.

Fredrik Pacius 200 år

Sällskapet bar det administrativa och operativa ansvaret för arrangemangen i samband med Fredrik Pacius 200-årsjubileum. Sällskapet tog emot externa stöd och bidrag samt verkställde ut-

betalningar i på uppdrag av jubileumsårets rikskommitté. En webbsida öppnades, och jubileumsårets höjdpunkt inföll under Paciusveckan 16–21.3.2009 med en galaföreställning av Kung Karls jakt på Finlands Nationalopera, utställningsvernissage och seminarium på Nationalbiblioteket och huvudfesten i Helsingfors universitets solennitetssal. Sällskapets förlag utgav två böcker i anslutning till jubileet. Paciusfonden inom SLS stödde under åren 2007–2009 jubileumsplaneringen och -åtagandena med 174 081,04 euro, varav 83 149,70 anslogs för rikskommittén. Rikskommitténs totala kostnader uppgick till 265 149,70 euro.

Två nya enheter

Inom sällskapets organisation inrättades två nya enheter: en enhet för kommunikation, marknadsföring och evenemang och en enhet för informationstjänster. Till kommunikationschef utnämndes tidigare kommunikationsansvariga, pol.mag. Heidi Orava och till utvecklingschef för informationstjänster tidigare bibliotekarien, fil.dr Jessica Parland-von Essen. Till enheterna överfördes tidigare anställda inom andra avdelningar och enheter.

Nya forskningsprojekt

På basis av en ingående evalueringsprocess fattades beslut om att under 2010 starta tre nya forskningsprojekt:

- Bitar av samma pussel. Intersektionella perspektiv på det svenska i Finland. Projektid: 1.1.2010–31.3.2013, projektledare docent Sven-Erik Klinkmann, kostnad: 580 000 euro,
- Tvåspråkigheten och det mångkulturella Finland – utbyte och utmaningar i ett framtidsperspektiv. Projektid: 1.8.2010–31.7.2014, projektledare professor Nina Pilke. Kostnad: 319 000 euro,
- Svenska invandrare i Finland – etniska relationer i mötet mellan svenskt och finskt. Projektid: 1.1.2011–31.12.2012, projektledare docent Östen Wahlbeck. Kostnad: 205 000 euro.

Som stöd för det operativa arbetet antog styrelsen nya regler för forskningssektorn ”Administrativa principer för forskningsprojekt”.

Förlagsframgångar

Sällskapets förlag utgav 20 nya titlar (2008: 16 st.). Bokförsäljningen uppgick till 123 000 euro (budgeterat 120 000 euro, försäljning 2008: 160 600 euro). Några pris och utmärkelser kan

noteras: Fack-Finlandia 2009 tillföll fil.dr Henrika Tandefelt för hennes bok Borgå 1089. Ceremoni och fest. Samma författare erhöll Axel Hirschs pris av Svenska Akademien för boken *Konsten att härska*. Gustaf III inför sina undersåtar. Av Kommittén för Finlands bokkonst erhöll sällskapet två utmärkelser. Beslut fattades om att från 2010 börja utbetala royalty till externa författare.

Digitala storsatsningar

Digitaliseringsfrågor och satsningar på förbättrade informationstjänster prioriterades högt inom sällskapets arkiv och bibliotek. Med stöd av extraordinärt statsbidrag om 430 000 euro igångsattes arbetet med att i vid omfattning digitalisera material ur sällskapets arkivsamlingar. Detta arbete, som syftar till att digitalisera kulturarvet i Finland planerades och genomfördes i samarbete med bl.a. Finska litteratursällskapet och flera andra privatarkivinstitutioner.

SLS:s hus

I sällskapets hus vid Riddaregatan 5 i Helsingfors arrangerades seminarier, föreläsningsserier, möten och evenemang för utomstående besökare varigenom huset ytterligare befäste sin position som ett "svenskt rum" i huvudstaden. Gemensamma seminarier ordnades bl.a. med Svenska Akademien och Sveriges ambassad samt med Norges ambassad. Det nyinrättade SLS arkivcentrum i Vasa (2008) stärkte sina positioner. Sällskapet upprätthåller två ideella fastigheter, Diktarhuset i Borgå och Abramsgården i Vörå. Diktarhuset beboddes av författaren Christer Kihlman, Abramsgården av folkmusikern Marianne Maans.

Årshögtiden 5.2.2009

Programmet vid årshögtiden följde två linjer: märkesåret 1809 och Fredrik Pacius 200-årsminne. Festföredraget hölls av professor Mats Thelander, Uppsala under rubriken "Delad vårdnad och dubbelt medborgarskap – svenskans lott under 200 år", hälsningstalet av sällskapets ordförande, professor Håkan Andersson.

Violinisten John Storgårds och pianisten Jouko Laivuori framförde Fredrik Pacius: Variationer över temat "Studenter äro muntra bröder" och Akademiska Sångföreningen sånger av Fredrik Pacius. Kring temat "Fredrik Pacius ankomst till Finland" hade skådespelaren Martina Roos sammanställt ett collage med operaimprovisationer med Hedvig Paulig, Niklas Häggblom och Markus Lehtinen som solister.

Årets litterära pris återges på s. 54.

Årsmötet 2.4.2009

Vid sällskapets årsmöte deltog 31 medlemmar. På förslag av styrelsen fastställdes medlemsavgifterna för 2009 till 20 euro för årsmedlem och 800 euro för ständigt medlem.

Till nya korresponderande medlemmar kallades professor Laura Kolbe, Helsingfors, lagstiftningsrådet Sten Palmgren, Helsingfors, journalisten, fil.kand. Bengt Lindroth, Stockholm och journalisten, författaren Yrsa Stenius, Stockholm.

Till medlemmar av styrelsen för treårsperioden 2009–2011 återvaldes professorerna Karmela Liebkind, Bo Pettersson och Clas Zilliacus. Till ny styrelsemedlem i stället för ped.dr Carl-Olaf Homén, som undanbett sig återval, invaldes kommerserådet Magnus Bargum. Till medlem i finansrådet för perioden 2009–2012 återvaldes verkst.dir. Jannica Fagerholm.

Av sällskapets revisorer var dipl.ekon. Folke Tegengren, CGR, med dipl.ekon. Carl-Gustaf af Hällström som suppleant i tur att avgå. Folke Tegengren återvaldes för perioden 2009–2010 och för samma period valdes ekon.mag. Rabbe Nevalainen, CGR, till revisorssuppleant.

Styrelsen

Styrelsen hade följande sammansättning: ordförande: professor Håkan Andersson (invald 1980), vice ordförande: professor Fred Karlsson (invald 1996), sekreterare: professor Marika Tandefelt (invald 1995), skattmästare: kommerserådet, ekon.dr h.c. Magnus Bargum (invald 2009).

Övriga ledamöter var professor Max Engman (invald 1980), professor Ann-Mari Häggman (invald 1981), professor Karmela Liebkind (invald 1994), professor Henrik Meinander (invald 1998), professor Bo Pettersson (invald 2000), docent Camilla Wide (invald 2007) professor Clas Zilliacus (invald 2003) och professor Anna-Maria Åström (invald 1999).

Styrelsens konstituerande möte ägde rum den 16 april. Styrelsen sammanträdde under året till nio möten, funktionärerna till åtta möten. För styrelsens sekretariat svarade sällskapets kanslichef Magnus Pettersson. Styrelsens septembermöte ägde rum i Reykjavík i samband med styrelsens resa till Island den 10–14 september 2009.

Nya titlar

Republikens president Tarja Halonen tilldelade i juni sällskapets kanslichef Magnus Pettersson kansliråds namn och värdighet samt förvaltaren vid Stor-Sarvlaks gård Anders Hollméus överagronoms namn och värdighet.

Finansrådets årsberättelse 2009

- Direktavkastningen från placeringarna minskade med 35 % från 59,1 miljoner euro till 38,3 miljoner euro
- Den placerade förmögenhetens totalavkastning uppgick till 24,7 % (-35,9 % 2008)
- SLS verksamhet växte och kostnaderna uppgick till 8,7 miljoner euro (8,3 miljoner 2008)
- Till Svenska kulturfondens disposition ställs 33 miljoner euro (36 miljoner 2009)

Året 2009 inleddes med fortsatt oro på finansmarknaderna. Banker och bolag såg dystert på de ekonomiska utsikterna och beredde sig på en vikande efterfrågan samtidigt som finanssystemets möjligheter att tillskjuta kapital var ifrågasatt. Genom penningpolitiska åtgärder såsom förmånlig centralbanksupplåning för bankerna och stimulans skapades dock såväl likviditet som efterfrågan på världsmarknaderna. I mars vände utvecklingen på världens börser, vilket tolkades som en tidig signal att ekonomin hade inlett sin återhämtning.

Fondförmögenhetens direktavkastning minskade från 59 miljoner euro år 2008 till 38,3 miljoner år 2009. Nedgången beror främst på att dividendinkomsterna minskade med 18 miljoner euro. Vårvintern 2009 då bolagen beslöt om dividendutdelningen var osäkerheten gällande bolagens framtida utsikter som störst, vilket medförde att t.ex. dividendutbetalningarna från bolag noterade på Helsingforsbörsen minskade med 40 % jämfört med föregående år. Räntetäkterna minskade från 10 miljoner euro år 2008 till 7,2 miljoner euro år 2009. Minskningen beror på såväl lägre räntor som på att ränteplaceringar avyttrats till förmån för aktieplaceringar.

Kostnaderna för SLS ordinarie verksamhet steg med 4,6 % till 8,7 miljoner euro (8,3 miljoner euro år 2008).

Trots sjunkande intäkter kunde utdelningen till Svenska kulturfonden hålla en hög nivå. År 2009 ställdes 36 miljoner euro av resultatet år 2008 till disposition för Kulturfondens ändamål. År 2010 är motsvarande summa 33 miljoner euro. Av utdelningen täcks 3,3 miljoner euro genom uttag ur konjunkturutmättningsfonden.

Finansrådet antog i november en uppdatering av den placeringspolitik som ligger till grund för finansrådets och den löpande förvaltningens placeringsavgöranden. Tyngdpunkten i placeringarna ligger såsom tidigare i aktier och aktierelaterade placeringar som på lång sikt förväntas ge den bästa avkastningen. Målsättningen är att generera stabil och förutsägbar

direktavkastning för verksamhet och utdelning. I placeringspolitiken tar finansrådet även ställning till de risker som är förknippade med investeringsverksamheten. Utgångspunkten är hur dessa risker – ifall de realiserar – påverkar utfall i relation till uppställda mål. Finansrådet slår i placeringspolitiken fast hur SLS följer upp, hanterar och behärskar placeringsverksamhetens risker.

I samband med uppgörandet av budget för år 2010 antogs en ny kostnadsställebaserad kontouppställning som tillämpas från 1.1.2010. Detta möjliggör en effektivare kostnadsuppföljning och längre gående delegering av budgetansvar för enhets- respektive projektansvariga.

Finansrådet har i enlighet med tidigare praxis granskat hela förmögenheten vid sina möten i maj och november, och härvid formulerat riktlinjer och fattat beslut om kommande omplaceringar. En instruktion gällande SLS:s handel med noterade aktier och övriga noterade värdepapper antogs av finansrådet och ett internt insiderregister upprättades i anslutning till förmögenhetsförvaltningssystemet.

Placeringsportföljens sammansättning och dess förändring under år 2009 belyses ur olika synvinklar i noter nr 4–13 till bokslutet.

Fonden för kultur- och utbildningsinvesteringar i Svenska kulturfonden investerade drygt 1,9 miljoner euro. Det belopp om 1,8 miljoner euro som stod till fondens disposition utökades genom en tilldelning från fondens utdelningsmedel om 160 000 euro. De största investeringarna bestod i villkorliga vederlagsfria kapitalinvesteringar i Ab Gammelstadsvikens kulturstöd för inköp av teaterlokal i Karis, samt inköp av en daghemsfastighet av Svenska kulturens vänner i Uleåborg r.f. En kontorslägenhet vid Bergmangatan 21 inköptes för att ställas till Svenskt stöd r.f.:s disposition att användas som kansliort för Finlands Svenska Skolungdomsförbund r.f. Från SKF gemensamt förvalta- de fonder inköpte investeringsfonden Fastighets Ab Bygdehemmet jämte tomt. Enligt beslut fattat av Svenska kulturfondens utdelningsorganisation bekräftat av finansrådet har aktierna i Fastighets Ab Bygdehemmet donerats till Nylands Svenska Ungdomsförbund r.f. Tillbyggnaden till Svenska Gården i Borgå som investeringsfonden finansierat år 2008 färdigställdes planenligt.

En ny fond inrättades under året i Svenska kulturfonden. Sammanlagt mottogs kapitaltillskott om 392 663,84 euro till de av SLS förvaltade fonderna. Fondvisa kapitaltillskott specificeras i not nr 15 respektive not nr 18 i bokslutet.

Skattmästaren Carl-Olaf Homén avgick vid årsmötet och avtackades av finansrådet och styrelsen för att med fast hand men på sitt vänliga sätt ha lett finansrådet och för de utomordentliga resultat som uppnåtts under den period som han verkat som skattmästare.

Aktieplaceringar

Under 2009 återhämtade sig de globala finansmarknaderna från den dramatiska försvagningen 2008 och utvecklingen för aktiemarknadsindexen var starkt positiv – MSCI World (världen) +30,0 % (–39,2 % år 2008), OMXH (Finland) +26,2 % (–51,3 %), DJ STOXX600 (Europa) +32,4 % (–43,8 %), S&P 500 (USA) +26,5 % (–37,0 %) och Nikkei 225 (Japan) +19,0 % (–42,1 %).

Huvudplaceringsformen för SLS är aktier och aktierelaterade instrument. Dessa utgjorde 76,2 % av placeringsportföljen vid utgången av år 2009 jämfört med 67,6 % vid årets början. De direktägda aktierna, främst i internationellt verksamma börsbolag registrerade i Finland och Sverige, dominerade med 77,4 % av alla aktierelaterade placeringar. Övriga aktierelaterade instrument är bl.a. placeringsfonder och strukturerade aktieobligationer med inriktning på specifika branscher, småbolag eller geografiska områden samt Private Equity-fonder. Enligt SLS placeringspolitik prioriteras stabila och etablerade företag med stark marknadsposition, stabil intjäningsförmåga och stark balans utöver dokumenterat ägarvänlig dividendpolitik och dividendtillväxt. De största innehaven i bolag registrerade i Finland är i Nokia, Stockmann, Wärtsilä, Sanoma och Huhtamäki. De största innehaven i bolag registrerade i Sverige är i Nordea, Atlas Copco och Hennes & Mauritz.

Under 2009 ökades aktiernas andel av placeringarna målmedvetet genom nettoköp av aktier och aktierelaterade instrument. Direktägda börsaktier registrerade i Finland och Sverige anskaffades för 87,0 miljoner euro och avyttrades för 38,1 miljoner euro. Exempel på bolag där SLS ökade sitt ägande under året är Sampo, Kone, Fortum, Elisa, TeliaSonera och Securitas. Under året avvecklades portföljen av aktier registrerade i Storbritannien till ett värde av 30,5 miljoner euro. Nettoköp i övriga aktierelaterade instrument uppgick till 24,5 miljoner euro.

Placeringar vilkas avkastning är bunden till Private Equity görs genom lån emitterade av Kelonia Placering Ab. Vid slutet av år 2009 uppgick detta lånekapital till 19,5 miljoner euro, vilket motsvarar 2,2 % av de aktierelaterade placeringarna. Vid slutet av året uppgick den resterande förbindelsen att inbetala kapital till 15,2 miljoner euro.

Aktieplaceringarnas diversifiering enligt bransch och region samt förändringen i denna under år 2009 illustreras i noter nr 6–7 till bokslutet. Vikten inom IT har minskat i huvudsak till följd av Nokias akties svaga utveckling under 2009, speciellt

i relation till utvecklingen av övriga innehav i portföljen. Nettoköpen dominerades av finländska bolag, varvid vikten i Europa ökade under året. Den regionala fördelningen baserar sig på var placeringsobjektens försäljningsintäkter uppstår, inte på bolagens registreringsland.

Fastighetsplaceringar

Fastighetsplaceringarna har bidragit till direktavkastningen med en jämn kassaström som inte påverkats av den ekonomiska recessionen. Inga betydande sanerings- eller reparationsprojekt har genomförts under året, men ett stort antal mindre åtgärder har genomförts i de ca 50 bostads- och affärsfastigheter samt närmare 100 enskilda byggnader, vilkas underhåll SLS fastighetsförvaltning helt eller delvis svarar för. Under året har fastighetsinvesteringsobjekt utvärderats främst i syfte att finna rationella lösningar för SLS verksamhetsbehov.

Tre bostadslägenheter såldes under året. Beläggningsgraden i det uthyrda fastighets- och bostadsbeståndet har varit god och vid årsskiftet var i praktiken alla utrymmen uthyrda. Antalet uthyrda bostadslägenheter är ca 270. Hyresnivån granskas årligen. År 2009 höjdes hyrorna med i genomsnitt 5 %.

Tre bostadslägenheter i Bostads Ab Folkhälsanhuset i Esbo samt två lägenheter i Bostads Ab Folkhälsanhuset i Pargas inköptes till Lise och Thelma Standertskjöldes fond. Folkhälsanhuset i Esbo färdigställdes våren 2010 och Folkhälsanhuset i Pargas hösten 2010. Fonden köpte ytterligare en lägenhet i Bostads Ab Majblomman i Helsingfors samt sålde en bostadslägenhet vid Mannerheimvägen 84 i Helsingfors.

Svenska kulturfonden äger Stor-Sarvlaks och Stensböle gårdar, vars förvaltning handhas av ett förvaltningsråd respektive en bestyrelse. Gårdarna utgör fristående fonder inom Svenska kulturfonden och förvaltningsorganen avger separata berättelser.

Strömma gård förvaltas i samråd med en av donatorerna som har dispositionsrätten till gården. Skogsbruket som utgör gårdens viktigaste inkomstkälla har bedrivits i enlighet med uppgjorda planer och med Fiskars Abp skogsavdelning som konsult. Odlingsmarken var fortsättningsvis utarrenderad till Utbildning Axxell Ab och till paret Siponen för grönsaksodling.

Ränteplaceringar

Riskpremierna på krediter till företag minskade under året och totalavkastningen på både Investment Grade- och High Yield-lån var starkt positiv. Den europeiska centralbanken sänkte styrräntan under våren från 2,50 % till 1 %. Den 10-åriga räntan på euroområdet var rätt stabil under året och låg kring 3,40 % vid årsskiftet.

Ränteplaceringarna uppgick vid slutet av året till ca 175 miljoner euro, en minskning med 35 miljoner euro jämfört med året innan. Minskningen beror i huvudsak på omallokeringar från

ränte- till aktieportföljen. Ränteplaceringarna består i huvudsak av direktägda företagslån (98,1 miljoner euro), korttidsplaceringar (35,5 miljoner euro) och ränteplaceringsfonder (27,7 miljoner euro).

Den resterande löptiden för ränteportföljen (korttidsplaceringar obeaktade) var vid utgången av året i medeltal 4,1 år, vilket är en förlängning i relation till föregående år då medelmaturiteten var 3,9 år. Vid beräkningen har låneplaceringarnas juridiska maturitet varit beräkningsgrund.

Finansrådets sammansättning och möten

Finansrådet hade under året följande sammansättning (slutårtalet anger det sista hela kalenderår för vilket vederbörande valts – sålunda slutar mandatperioden vid följande års årsmöte):

- pedagogie doktor h.c. Carl-Olaf Homén, ordförande och sällskapets skattmästare –2.4.2009
- kommerserådet Magnus Bargum valdes av styrelsen 16.4.2009 till ordförande och sällskapets skattmästare för det pågående verksamhetsåret
- verkställande direktör Jannica Fagerholm 2009–2012
- minister Christoffer Taxell 2008–2011
- bergsrådet Ole Johansson 2007–2010
- förvaltningsrådet Olof Olsson 2006–2009

För finansrådets sekretariat svarade sällskapets VD, ekonomie magister Dag Wallgren. Finansrådet sammanträdde under året fyra gånger. Styrelsens ordförande, professor Håkan Andersson har deltagit i finansrådets möten.

Fonder, justering av värdena för de gemensamt förvaltade fonderna

Frans Henriksons testamentsfond (nr 437), Svenska Österbottens kulturfond (nr 499) och Märta och Yngve Bäckes stipendiefond (nr 606) inom Svenska kulturfonden ombildades från fristående fonder till gemensamt förvaltade fonder från och med 1.1.2009. Det till de gemensamt förvaltade fonderna överförda fondkapitalet utgjordes av medelvärdet av fondens placerade medel under åren 2006–2008 korrigerat för kapitaltillskott. Svenska Österbottens kulturfond (nr 499) uppdelades samtidigt i 26 gemensamt förvaltade fonder inom SKF för att utgöra en egen fondgrupp inom SKF/GFF eget kapital (nr 499.0–499.25). Under året inrättades följande fond i Svenska kulturfonden:

nr 700 Brändö gymnasiums stipendiefonder

Ingen uppvärdering av de gemensamt förvaltade fonderna företogs då partiprisindex i förhållande till föregående år sjunkit.

Förmögenhetens värdering, balansomslutningen

I slutet av året var balansomslutningen 797 370 493,34 euro, varav kulturfonden 668 554 733,34 euro, jämfört med 851 272 376,99 euro, varav kulturfonden 717 096 050,36 euro i början av året.

Värderegleringsfonden i litteratursällskapet minskade med 7,9 miljoner euro till 28,8 miljoner euro. Den mest betydande förändringen utgörs av sedvanlig omvärdering vid köp av placerade medel, vilket minskar fonden med 11,3 miljoner euro. Enskilda aktier har värderats ned till i slutet av december noterade kurser, vilket minskat fonden med 3,5 miljoner euro. Vinst vid försäljning av placerade medel samt andra mindre omvärderingar har ökat värderegleringsfonden med sammanlagt 6,9 miljoner euro.

I kulturfonden minskade värderegleringsfonden med 57,5 miljoner euro till 364,7 miljoner euro. Största förändringen utgörs av omvärdering vid köp av placerade medel och minskar fonden med 39,1 miljoner euro. Aktier och andra tillgångar med regelbunden marknadsvärdering har värderats till högst det i slutet av december för respektive innehav noterade värdet, vilket minskat fonden med 32,3 miljoner euro. I samband med ombildningen av tre fristående fonder till gemensamt förvaltade minskades värderegleringsfonden med 12,1 miljoner euro, med vilket belopp berörda fonders eget kapital uppvärderades. Vinster vid försäljning av placerade medel har ökat värderegleringsfonden med 23,8 miljoner euro. I samband med emissioner och mottagande av vederlagsfria fondandelar har fonden ökat med 2,1 miljoner euro. Därtill har fonden ökat med 0,2 miljoner euro från Private Equity bundna låns avkastning.

Den placerade förmögenhetens värdering, förändringar och marknadsvärden presenteras i noter nr 10–13 i anslutning till bokslutet.

Tillskott och överföringar till fondernas kapital

Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonders kapital ökade med 2,3 miljoner euro. Största förändringar utgörs av överföringar av avkastning till de gemensamt förvaltade fondernas kapital enligt fondstatuter 1,5 miljoner euro samt en överföring till SLS:s byggnadsfond om 364 223 euro och en överföring om 400 000 euro till SLS:s konjunkturutmättningsfond, om vilka SLS:s årsmöte torde fatta separat beslut.

Förändringar i SLS-fondernas kapital beskrivs i noterna nr 15–17 i anslutning till bokslutet.

Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonders kapital ökade med 21,4 miljoner euro. Ombildningen av tre fristående fonder till gemensamt förvaltade fonder utgör den största

kapitalökningen om 23 miljoner euro. Överföringar av avkastning till de gemensamt förvaltade fondernas kapital enligt fondstatuter uppgår till 1,4 miljoner euro. Konjunkturutjämningsfonden har minskats med 3,3 miljoner euro.

Förändringar i SKF-fondernas kapital beskrivs i noterna nr 18–20 i anslutning till bokslutet.

Svenska litteratursällskapets resultat

Från räkenskapsperiodens resultat år 2009 föreslår finansrådet att SLS:s årsmöte i samband med fastställande av bokslutet godkänner en överföring om 400 000 euro till SLS:s konjunkturutjämningsfond liksom även en överföring om 364 223,83 euro till SLS:s byggnadsfond.

Efter ovan beskrivna dispositioner uppvisar sällskapet år 2009 ett överskott om 22 258,75 euro, vilket belopp överförs till balanserat överskott.

Ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II ställdes år 2009 till styrelsens disposition för fondens syften 500 000 euro. År 2010 ställs 450 000 euro till disposition.

Svenska kulturfondens resultat

År 2009 ställde Svenska litteratursällskapet sammanlagt 36 000 000 euro till disposition för Svenska kulturfondens ändamål, därtill disponerade Svenska kulturfonden 566 049 euro ur Allmänna fonden. För föreskrivna och anvisade förmåntagare reserverades 2 328 671,36 euro, medan Styrelsen/Delegationen för Svenska kulturfonden kunde disponera 31 871 328,64 euro. Förvaltningsnämnden för Fonden för kultur- och utbildningsinvesteringar i Svenska kulturfonden kunde disponera 1 800 000 euro.

För att kompensera det betydande inkomstbortfall som lägre dividender innebar år 2009 tas 3,3 miljoner euro av konjunkturutjämningsfondens kapital i anspråk för utdelning.

Av resultatet för år 2009 efter föreskrivna överföringar till kapitalet och ovan redovisade dispositioner har finansrådet i Svenska litteratursällskapet beslutat ställa till disposition för Svenska kulturfondens ändamål 33 000 000,00 euro enligt följande:

Reserveras för föreskrivna/anvisade mottagare 2010		euro	2 077 266,45
Reserveras för SKF 2010			
ur SLS:s fonder	euro	49 837,40	
ur SKF:s/fristående fonder	euro	10 000,00	
ur SKF:s/gemensamt förvaltade fonder	euro	29 212 896,15	euro 29 272 733,55
Reserveras för Fonden för kultur- och utbildningsinvesteringar i Svenska kulturfonden 2008		euro	1 650 000,00
		euro	33 000 000,00

Efter ovannämnda dispositioner uppvisar kulturfonden ett underskott om 2 548,19 euro, vilket belopp överförs till balanserat överskott.

Resultaträkning

euro	1.1–31.12.2009	1.1–31.12.2008
Verksamhet		
Ordinarie verksamhet		
Intäkter		
Skrifter	123 281,14	160 558,77
Arkiv	20 849,74	20 219,60
Förvaltning	1 073 941,62	954 550,93
Stöd ur fonder	205 565,87	205 184,86
	1 423 638,37	1 340 514,16
Kostnader		
Utgivning av skrifter	1 033 562,97	995 768,39
Arkivverksamhet	1 760 834,82	1 455 075,93
Styrelse, kommunikation, evenemang	810 864,32	611 553,98
Vetenskapliga nämnder och projekt	2 184 720,59	2 204 614,65
Utdelning av prismedel	1 084 951,38	1 008 602,01
Allmännyttiga lokaler	479 020,29	486 647,49
Administration	1 352 464,28	1 560 424,27
	8 706 418,65	8 322 686,72
Ordinarie verksamhetens underskott	7 282 780,28	6 982 172,56
Övrig verksamhet		
Intäkter	577 732,44	714 641,55
Kostnader	577 732,44	714 641,55
Verksamhetens underskott	7 282 780,28	6 982 172,56
Tillförda medel		
Intäkter		
Medlemsavgifter	16 881,19	17 290,47
Bidrag	217 120,00	343 589,27
Avkastning från Polins fond	2 670 919,16	1 911 141,71
	2 904 920,35	2 272 021,45
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Gemensamt förvaltade fonder		
Intäkter		
Dividender	4 488 058,01	8 020 280,57
Hyror	839 316,64	798 336,65
Räntor	408 194,12	373 600,82
Strukturerade lån	-188 359,45	1 256 127,50
	5 547 209,32	10 448 345,54
Kostnader		
Fastigheter och aktielägenheter	414 782,47	385 105,59
Övriga kostnader	7 643,22	7 321,02
	422 425,69	392 426,61
Fristående fonder		
Avkastning	579 579,56	835 302,02

euro	1.1–31.12.2009	1.1–31.12.2008
Egna verksamhetsutrymmen		
Debiterade hyror	495 068,80	472 665,00
Vederlag	130 844,97	120 941,85
	364 223,83	351 723,15
Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott	6 068 587,02	11 242 944,10
Överskott av egen verksamhet	1 690 727,09	6 532 792,99
Statsunderstöd		
Intäkter		
Arkiven	767 423,28	662 100,00
Övriga	100 000,00	100 000,00
	867 423,28	762 100,00
Räkenskapsperiodens resultat	2 558 150,37	7 294 892,99
Dispositioner och förändringar i kapitalet		
Överfört till gemensamt förvaltade fonders kapital	1 496 411,44	1 317 976,41
Överfört till byggnadsfond	364 223,83	351 723,15
Överfört till fristående fonders kapital	116 693,76	322 072,29
Fristående fonders resultat	4 685,80	3 629,73
Förändringar i reserverade medel		
Utdelning under kommande år	1 334 728,17	1 383 696,27
Under året ianspråktagna reserverade medel	-1 180 851,38	-1 003 552,01
Övriga förändringar i kapitalet	400 000,00	4 916 364,37
	2 535 891,62	7 291 910,21
Svenska kulturfondens resultat		
Räkenskapsperiodens resultat i SKF	32 312 281,72	48 794 828,37
Förändringar i SKF:s kapital	685 170,09	-12 754 932,05
Utdelning ur SKF	-33 000 000,00	-36 000 000,00
Räkenskapsperiodens överskott (-)/underskott(+) i SKF	2 548,19	-39 896,32
Räkenskapsperiodens överskott	22 258,75	2 982,78

Balansräkning

euro	31.12.2009	31.12.2008
Aktiva		
Bestående aktiva		
Gemensamt förvaltade fonder		
Fastigheter och fastighetsaktier	15 147 128,25	15 147 128,25
Aktier och andelar	92 795 602,30	96 748 253,73
Ränteplaceringar	10 768 431,06	12 288 415,96
Lånefordringar	1 225 190,33	1 225 190,33
	119 936 351,94	125 408 988,27
Fristående fonder	8 568 834,61	8 612 642,14
Svenska kulturfonden	668 554 733,34	717 096 050,36
Rörliga aktiva		
Fordringar	180 670,31	110 550,72
Banktillgodohavanden	129 903,14	44 145,50
	310 573,45	154 696,22
	797 370 493,34	851 272 376,99
Passiva		
Eget kapital		
Gemensamt förvaltade fonder		
Fondkapital	74 047 778,02	71 783 791,93
Värderegleringsfond	28 770 862,79	36 696 244,26
Dispositionsfond	9 464 317,14	9 464 317,14
Balanserat överskott	15 452,31	12 469,53
Räkenskapsperiodens överskott	22 258,75	2 982,78
	112 320 669,01	117 959 805,64
Fristående fonder	8 112 595,87	8 105 953,40
Svenska kulturfonden		
Gemensamt förvaltade fonders fondkapital	185 421 021,56	163 979 223,12
Fristående fonder	36 779 364,39	45 081 774,80
Värderegleringsfond	364 698 669,00	422 167 230,42
Dispositionsfond	24 409 292,11	24 409 292,11
Balanserat överskott	6 879 494,69	6 839 598,37
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-2 548,19	39 896,32
Utdelningsmedel	49 807 820,00	49 773 223,49
Främmande kapital	561 619,78	4 805 811,73
	668 554 733,34	717 096 050,36
Reserveringar		
Gemensamt förvaltade fonder		
Enligt fondvillkor	3 057 677,87	2 768 460,38
Förhandsfinansiering	3 294 972,52	3 680 000,00
Fristående fonder	454 100,00	504 550,00
	6 806 750,39	6 953 010,38
Främmande kapital		
Kortfristiga skulder		
Gemensamt förvaltade fonder	1 573 605,99	1 155 418,47
Fristående fonder	2 138,74	2 138,74
	1 575 744,73	1 157 557,21
	797 370 493,34	851 272 376,99

Noter till resultat- och balansräkningen

Redovisningsprinciper

1. Stöd ur fonder under rubriken Intäkter avser finansiering av egen verksamhet med medel ur SLS:s egna fonder, i enlighet med fondstatuter.
2. Övrig verksamhet står för sådana tidsbundna projekt eller åtaganden som inte hör till SLS:s ordinarie verksamhet men där SLS fungerar som administratör. År 2009 var dessa: Vitterhetskommissionen, Nationella Paciusjubileet, Projektet Nordiska Rum, Projektet Digitalisering av kultur arv samt Den finlandssvenska avdelningen på bokmässorna i Helsingfors och Göteborg.
3. Mottagna bidrag och understöd intäktförs till den del kostnader uppstått. Resterande mottagna bidrag upptas som passiva resultatregleringar.
4. Anskaffningar till och reparationer av egna verksamhetsutrymmen kostnadsförs. Kostnader för egna verksamhetsutrymmen påförs kostnadstäl- len och benämns debiterade interna hyror.
5. För SLS:s fristående fonder, för Svenska kulturfondens gemensamt för- valtade fonder och för Svenska kulturfondens fristående fonder har upp- gjorts separata bokslut som intagits i Svenska litteratursällskapets resul- tat- och balansräkning under respektive rubriker.
6. Bestående aktiva värderas till fasta bokföringsvärden. Omvärderingar görs enligt prövning mot värderingsfond i balansräkningen. Ned- skrivningar företas om bokföringsvärdet är högre än marknadsvärdet för offentligt noterade instrument vid bokslutstidpunkten. Ränteinstrument upptas till sitt nominella värde ifall inte marknadsvärdet bedöms vara be- stående på en väsentligt lägre nivå, i så fall upptas dessa till ett uppskat- tat marknadsvärde. Som marknadsvärde för ränteinstrument betraktas i första hand anskaffningsvärdet. I det fall bokföringsvärdet för ränte- instrument nedskrivits används det nedskrivna bokföringsvärdet vid marknadsvärderingen.
7. Nya donationer upptas till marknadsvärde i balansräkningen under res- pektive fonds eget kapital.
8. Försäljningsvinster/-förluster från bestående aktiva förs till värdering- ringsfond.
9. 20 % av avkastning från Private Equity bundna lån förs mot värdering- ringsfond i syfte att täcka eventuella slutliga förluster vid avveckling av Private Equity bundna lån. Slutliga förluster förs mot värderings- fond. Realisationsvinster och -förluster från andra strukturerade lån som icke har kupongavkastning upptas som intäkt (eller förlust) i resultat- räkningen.

Noter till resultaträkningen

Not 1 Personalkostnader

	2009	2008
Löner, arvoden och naturaförmåner	4 042 950,98	3 783 441,93

Not 2 Av Svenska litteratursällskapet mottagna bidrag och understöd

	2009	2008
För arkivverksamheten		
Statliga understöd	767 432,28	621 108,00
Kommunala understöd	14 500,00	
För förlagsverksamheten och utgivningsprojekt		
Statliga understöd	100 000,00	100 000,00
Understöd från privata fonder, stiftelser och föreningar	198 620,00	206 000,00
Donationer och övriga understöd		
Företagsdonationer	4 000,00	5 000,00
Inez och Julius Polins fond inom Folkhälsan	2 670 919,16	1 911 141,71
Övriga donationer		117 589,27
Mottagna externa understöd för projekt där SLS fungerar som administratör (Övrig verksamhet)		
För nationella Paciusjubileet:		
Statliga understöd	30 000,00	10 000,00
Understöd från privata fonder, stiftelser och föreningar	68 000,00	74 000,00
För projektet Digitalisering av kulturarvet		
Statliga understöd	73 000,00	70 000,00
För Bokmässor		
Understöd från privata fonder, stiftelser och föreningar	118 000,00	106 000,00

Not 3 Svenska litteratursällskapets övriga förändringar i kapitalet

	2009	2008
Överföring till konjunkturutjämningsfonden	400 000,00	2 200 000,00
Överföring till dispositionsfonden		1 141 813,83
Förhandsfinansiering av åtaganden		1 530 000,00
Överföring till fondkapital från fastigheters överskott, enl fondvillkor ¹		44 550,54
Övriga förändringar i kapitalet	400 000,00	4 916 364,37

¹ Från år 2009 har överföring av fastigheters överskott till fondkapitalet upptagits under "Överföring till gemensamt förvaltade fonders kapital"

Balansräkningen: Aktiva

Not 4 Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens fondtillgångar

31.12.2009

Aktier och motsvarande 76 %
 Räntplaceringar 15 %
 Fastigheter och motsvarande 9 %

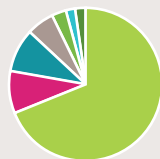
31.12.2008

Aktier och motsvarande 68 %
 Räntplaceringar 22 %
 Fastigheter och motsvarande 10 %

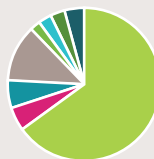
Not 5 Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens aktieplaceringar fördelade enligt instrumentslag

31.12.2009

Aktier inom Euroområdet 69 %
 Aktiefonder 9 %
 Aktier Sverige 9 %
 Strukturerade aktieobligationer 6 %
 Strukturerade aktieobligationer med kupong 3 %
 Private Equity bundna lån 2 %
 Övriga aktier 2 %

31.12.2008

Aktier inom Euroområdet 65 %
 Aktiefonder 5 %
 Aktier Sverige 6 %
 Strukturerade aktieobligationer 12 %
 Strukturerade aktieobligationer med kupong 2 %
 Private Equity bundna lån 3 %
 Övriga aktier 3 %
 Aktier Stor-Britannien 4 %

Not 6 Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens aktieplaceringars branschfördelning

31.12.2009

Industri och transport 22 %
 Konsumtionsvaror 21 %
 IT 19 %
 Finans 13 %
 Basindustri 10 %
 Hälsovård 4 %
 Telekom 3 %
 Samhällstjänster 3 %
 Energi 3 %
 Dagligvaror 2 %

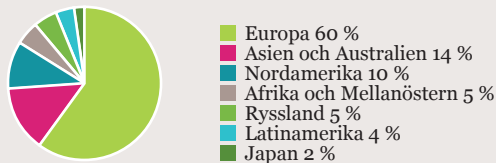
31.12.2008

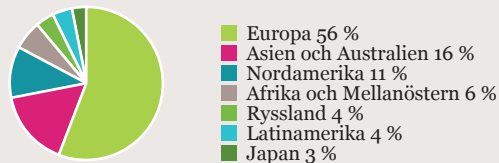
Industri och transport 17 %
 Konsumtionsvaror 16 %
 IT 29 %
 Finans 13 %
 Basindustri 12 %
 Hälsovård 4 %
 Telekom 1 %
 Samhällstjänster 2 %
 Energi 3 %
 Dagligvaror 3 %

Not 7 Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens aktieplaceringars regionala fördelning enligt innehavens försäljningsintäkter

31.12.2009

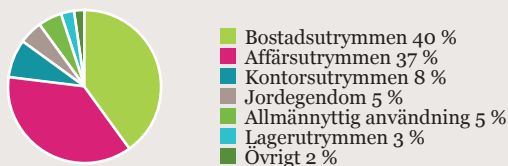

31.12.2008

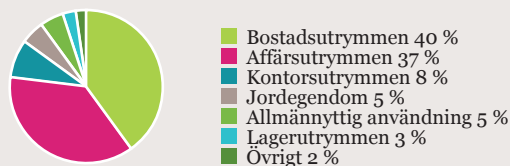

Not 8 Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens fastighetsplaceringar

31.12.2009

31.12.2008

Not 9 Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens ränteplaceringar

31.12.2009

31.12.2008

Not 10 Svenska litteratursällskapets öknings och minskningar av placerade medel samt förändring i bokföringsvärdet

	Bokföringsvärde 31.12.2008 (€)	Anskaffningar/ ökningar under perioden (€)	Uppskrivningar vid köp/split/emission under perioden (€)	Nedskrivningar vid köp under perioden (€)	Försäljningar under perioden (€)	Vinst / -förlust under perioden (€)	Nedskrivningar under perioden (€)	Bokföringsvärde 31.12.2009 (€)
Svenska litteratursällskapet								
Aktier och motsvarande								
Aktiefonder	9 425 377,59	6 846 633,51	324 244,65	1 557 300,41	4 410 003,12	455 318,22	0,00	11 084 270,44
Aktier inom Euroområdet	60 823 494,00	17 503 083,50	443 375,00	7 504 541,50	8 432 580,54	2 571 830,54	3 700 000,00	61 704 661,00
Aktier Storbritannien	0,00	99 633,60	0,00	31 433,60	0,00	0,00	0,00	68 200,00
Aktier Sverige	5 004 684,00	4 994 905,88	323 192,62	2 177 448,50	4 840 947,14	2 897 347,14	0,00	6 201 734,00
Private Equity-bundna lån	523 009,95	342 393,13	0,01	3 291,03	13 896,00	30,00	0,00	848 246,06
Strukturerade aktieobligationer	23 278 445,40	0,00	0,00	0,00	8 995 046,00	-4 954,00	0,00	14 278 445,40
Strukturerade aktieobligationer med kupong	0,00	2 006 000,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00
Övriga aktier	3 023 416,00	300,00	0,00	299,00	356 990,00	123 990,00	0,00	2 790 417,00
Aktier och motsvarande	102 078 426,94	31 792 949,62	1 090 812,28	11 280 314,04	27 049 462,80	6 043 561,90	3 700 000,00	98 975 973,90
Fastigheter och motsvarande								
Aktiebolag	14 119 328,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 119 328,24
Direktägda	2 745 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 745 800,00
Fastigheter och motsvarande	16 865 128,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 865 128,24
Räntelaceringar								
Likvida medel och fordringar	220 806,75	118 072,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	338 879,66
Företagslån	1 870 100,00	0,00	0,00	0,00	670 000,00	0,00	0,00	1 200 100,00
Kapitallån	0,00	670 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	670 000,00
Korttidsplaceringar	11 118 415,96	22 569 245,94	0,00	0,00	25 724 862,39	0,00	0,00	7 962 799,51
Lånefordringar	1 225 190,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 225 190,33
Räntefonder	798 258,40	1 057 668,70	777,80	279 016,56	0,00	0,00	0,00	1 577 688,35
Räntelaceringar	45 232 771,44	24 414 987,55	777,80	279 016,56	26 394 862,39	0,00	0,00	12 974 657,84
Svenska litteratursällskapet	134 176 326,63	56 207 937,17	1 091 590,08	11 559 330,60	47 400 763,29	6 043 561,90	3 700 000,00	128 815 760,00

Not 11 Svenska litteratursällskapets tillgångar, bokföringsvärden respektive marknadsvärdering

	2009		2008	
	Bokföringsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde	Marknadsvärde
Svenska litteratursällskapet				
Aktier och motsvarande				
Aktiefonder	11 084 270,44	16 294 573,54	9 425 377,59	10 111 837,13
Aktier inom Euroområdet	61 704 661,00	117 518 742,80	60 823 494,00	72 940 060,18
Aktier Storbritannien	68 200,00	101 357,78	0,00	0,00
Aktier Sverige	6 201 734,00	15 640 323,31	5 004 684,00	9 754 550,42
Private Equity-bundna lån	848 246,06	848 246,06	523 009,95	523 009,95
Strukturerade aktieobligationer	14 278 445,40	14 405 310,43	23 278 445,40	23 454 091,33
Strukturerade aktieobligationer med kupong	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00
Övriga aktier	2 790 417,00	4 862 881,93	3 023 416,00	5 254 320,93
Aktier och motsvarande	98 975 973,90	171 671 435,84	102 078 426,94	122 037 869,93
Fastigheter och motsvarande				
Aktiebolag	14 119 328,24	18 793 700,00	14 119 328,24	18 793 700,00
Direktägda	2 745 800,00	5 908 000,00	2 745 800,00	5 908 000,00
Fastigheter och motsvarande	16 865 128,24	24 701 700,00	16 865 128,24	24 701 700,00
Ränteplaceringar				
Likvida medel och fordringar	338 879,66	338 879,66	220 806,75	220 806,75
Företagslån	1 200 100,00	1 202 401,15	1 870 100,00	1 872 401,15
Kapitallån	670 000,00	670 000,00	0,00	0,00
Korttidsplaceringar	7 962 799,51	7 962 799,51	11 118 415,96	11 118 415,96
Lånefordringar	1 225 190,33	1 189 537,77	1 225 190,33	1 172 803,02
Räntefonder	1 577 688,35	3 297 044,87	798 258,40	1 549 761,69
Ränteplaceringar	12 974 657,84	14 321 783,30	15 232 771,44	15 713 381,82
Svenska litteratursällskapet	128 815 760,00	210 864 358,97	134 176 326,63	162 563 355,13

Not 12 Svenska kulturfondens öknningar och minskningar av placerade medel samt förändring i bokföringsvärdet

	Bokföringsvärde 31.12.2008 (€)	Anskaffningar/ ökning under perioden (€)	Uppskrivningar vid köp/split/fond- emission under perioden (€)	Nedskrivningar vid köp under perioden (€)	Försäljningar under perioden (€)	Vinst / förlust vid försäljning under perioden (€)	Nedskrivningar under perioden (€)	Bokföringsvärde 31.12.2009 (€)
Svenska kulturfonden								
Aktier och motsvarande								
Aktiefonder	17 370 073,14	40 105 533,52	59,52	9 941 813,56	5 365 335,17	1 459 879,34	0,00	43 628 396,77
Aktier inom Euroområdet	296 325 017,27	61 805 360,17	68 354,00	24 528 403,17	29 710 972,10	10 659 171,10	31 866 000,00	282 752 527,27
Aktier Storbritannien	20 757 777,78	0,00	0,00	0,00	30 408 600,60	9 650 822,82	0,00	0,00
Aktier Sverige	20 904 080,00	15 192 888,85	2 067 592,32	6 024 601,17	5 294 289,45	2 190 209,45	0,00	29 035 880,00
Private Equity bundna lån	18 025 121,71	2 327 508,13	0,01	22 787,23	1 406 026,83	0,00	0,00	18 923 815,79
Strukturerade aktieobligationer	57 015 336,20	180 000,00	0,00	0,00	15 250 054,00	-4 946,00	0,00	41 940 336,20
Strukturerade aktieobligationer med kupong	14 300 000,00	13 024 000,00	0,00	24 000,00	3 120 000,00	120 000,00	0,00	24 300 000,00
Övriga aktier	10 286 705,84	1 330 163,00	0,00	0,00	3 213 073,00	1 115 910,00	0,00	9 519 705,84
Aktier och motsvarande	454 984 111,93	133 965 453,67	2 136 005,85	40 541 605,13	93 768 351,15	25 191 046,71	31 866 000,00	450 100 661,87
Fastigheter och motsvarande								
Aktiebolag	21 486 603,60	2 150 287,16	4 812,84	355 700,03	1 198 905,00	542 005,00	0,00	22 629 103,57
Direktägda	10 227 461,07	590 000,00	0,00	0,00	590 000,00	0,00	11 391,55	10 216 069,52
Fastighetsfonderdelar	33 020 036,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33 020 036,00
Fastigheter och motsvarande	64 734 100,67	2 740 287,16	4 812,84	355 700,03	1 788 905,00	542 005,00	11 391,55	65 865 209,08
Ränteplasseringar								
Likvida medel och fordringar	2 188 918,57	0,00	0,00	0,00	1 151 443,78	0,00	0,00	1 037 474,79
Företagslån	162 437 693,34	0,00	0,00	0,00	63 854 075,00	106 075,00	750 000,00	97 939 693,34
Kapitallån	1 005 000,00	6 030 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 035 000,00
Korttidsplaceringar	13 580 671,23	182 110 509,05	0,00	41 068,91	168 168 617,00	83 066,71	0,00	27 564 561,08
Lånefordringar	4 778 175,97	112 893,03	0,00	0,00	2 437 287,04	0,00	0,00	2 453 781,96
Räntefonder	11 387 378,68	5 281 267,54	779,67	1 358 569,02	1 419 426,43	666 920,73	0,00	14 558 351,17
Strukturerade ränteobligationer	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00
Ränteplasseringar	197 377 837,79	193 534 669,62	779,67	1 399 637,92	237 030 849,25	856 062,43	750 000,00	152 588 862,34
Svenska kulturfonden	717 096 050,36	330 240 410,44	2 141 598,36	42 296 943,08	332 588 105,40	26 589 114,14	32 627 391,55	668 554 733,34

Not 13 Svenska kulturfondens tillgångar, bokföringsvärden respektive marknadsvärdering

	2009		2008	
	Bokföringsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde	Marknadsvärde
Svenska kulturfonden				
Aktier och motsvarande				
Aktiefonder	43 628 396,77	63 577 607,42	17 370 073,14	19 156 557,12
Aktier inom Euroområdet	282 752 527,27	487 561 877,11	296 325 017,27	349 384 277,85
Aktier Storbritannien	0,00	0,00	20 757 777,78	25 440 752,44
Aktier Sverige	29 035 880,00	60 759 081,48	20 904 080,00	29 850 326,63
Private Equity bundna lån	18 923 815,79	18 923 815,79	18 025 121,71	18 025 121,71
Strukturerade aktieobligationer	41 940 336,20	42 289 931,28	57 015 336,20	57 531 273,98
Strukturerade aktieobligationer med kupong	24 300 000,00	24 300 000,00	14 300 000,00	14 300 000,00
Övriga aktier	9 519 705,84	12 946 580,33	10 286 705,84	15 125 685,28
Aktier och motsvarande	450 100 661,87	710 358 893,41	454 984 111,93	528 813 995,00
Fastigheter och motsvarande				
Aktiebolag	22 629 103,57	26 096 951,00	21 486 603,60	25 328 251,00
Direktägda	10 216 069,52	17 290 197,44	10 227 461,07	17 290 197,44
Fastighetsfondandelar	33 020 036,00	33 020 036,00	33 020 036,00	33 020 036,00
Fastigheter och motsvarande	65 865 209,08	76 407 184,44	64 734 100,67	75 638 484,44
Ränteplaceringar				
Likvida medel och fordringar	1 037 474,79	1 037 474,79	2 188 918,57	2 188 918,57
Företagslån	97 939 693,34	96 878 223,34	162 437 693,34	160 427 658,34
Kapitallån	7 035 000,00	7 034 560,00	1 005 000,00	1 004 560,00
Korttidsplaceringar	27 564 561,08	27 564 561,08	13 580 671,23	13 619 118,55
Lånefordringar	2 453 781,96	2 453 781,96	4 778 175,97	4 778 175,97
Räntefonder	14 558 351,17	24 381 566,65	11 387 378,68	15 112 563,15
Strukturerade ränteobligationer	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Ränteplaceringar	152 588 862,34	161 350 167,82	197 377 837,79	199 130 994,58
Svenska kulturfonden	668 554 733,34	948 116 245,67	717 096 050,36	803 583 474,03

Not 14 Svenska litteratursällskapets fordringar och resultatregleringar

	2009	2008
Övriga fordringar	70 870,31	71 534,69
Resultatregleringar	109 800,00	39 016,03
Fordringar	180 670,31	110 550,72

Balansräkningen: Passiva

Not 15 Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonders fondkapital

	2009	2008
Fondkapital 1.1	71 783 791,93	66 294 986,15
Nyttillkommet fondkapital		
Stiftarnas fond	314,00	20,00
C & C Westermarcks fond	691,26	
K.E. Tollanders fond	1 201,35	2 746,00
H & E Ekelunds fond	30 000,00	
A. de la Chapelles fond		44 989,36
Till kapitalet från avkastningen	1 496 411,44	1 359 469,73
Uppvärdering av fondkapital		1 650 402,25
Övriga förändringar i fondkapital, netto ¹	-28 855,79	-120 544,71
Överföringar till fondkapital enligt årsmötesbeslut		
Byggnadsfonden	364 223,83	351 723,15
Konjunkturutjämningsfonden	400 000,00	2 200 000,00
Fondkapital 31.12	74 047 778,02	71 783 791,93

¹ Övriga förändringar utgörs av t.ex. gravskötsel- och fastighetsskötselpliktigheter enligt fondvillkor samt återförda outdelade avkastningar.

Not 16 Svenska litteratursällskapets värderegleringsfond

	2009	2008
Värderegleringsfond 1.1	36 696 244,26	55 519 781,12
Ökning		
Vinst vid försäljning av placerade medel	5 828 667,09	204 230,04
Uppvärdering vid emission/split	1 022 386,77	388 950,00
Uppvärdering vid köp		187 685,42
Övrigt	25 735,88	27 105,73
Minskning		
Uppvärdering av gemensamt förvaltade fonder		-1 650 402,25
Förlust vid försäljning av placerade medel	-4 954,00	-67,27
Nedskrivning av bokföringsvärde	-3 500 000,00	-16 105 431,77
Nedskrivning vid köp	-11 296 918,20	-1 875 606,76
Övrigt	-299,02	
Värderegleringsfond 31.12	28 770 862,79	36 696 244,26

Not 17 Svenska litteratursällskapets fristående fonders eget kapital

	2009	2008
Eget kapital 1.1	8 105 953,40	9 367 653,74
Till fristående fonders kapital har från avkastningen förts	116 693,76	322 072,29
Förändringar i Värderegleringsfond	-114 737,09	-1 587 402,36
Räkenskapsperiodens överskott	4 685,80	3 629,73
Eget kapital 31.12	8 112 595,87	8 105 953,40

Not 18 Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonders fondkapital

	2009	2008
Fondkapital 1.1	163 979 223,12	152 043 078,25
Nyttillkommet fondkapital		
C. o. G. Arppes fond	197 211,01	155 279,65
E. Bergmans fond	23 359,31	4 012,37
U. Bergströms fond		16 582,65
Brändö gymnasiums stipendiefonder	75 280,74	
M. o. Y. Bäckes stipendiefond	1 369,41	
M. o. E. Collins minnesfond		450,00
S. o. T. Enbergs testamentsfond	44 972,31	182 661,01
G. Fredrikssons fond		18 526,83
E. Grönbergs fond		1 368,25
K. Hägerstedts minnesfond		25,00
Republikens President M. Koivistos fond		8 630,00
Munksnäs Svenska skolförening rf:s stipendief./De pontska samskolans minnesfond	2 044,20	
A. Pietiläs fond	3 054,80	169 002,51
F. Runebergs stipendiefond	100,00	310,00
K. Ståhlbergs fond		100,00
Svenska Österbottens kulturfond/Gullström-Portins minnesfond	12 523,45	
E. Tauros fond		27,65
R-M. o. L. Ulfvens fond		100 000,00
Kammarrådet H. Wiklunds fond		100 000,00
E. o. E. Wikstedts fond	197,00	
A. V. Zilliacus och hans barns minnesfond	282,00	
E. Åbergs fond	63,00	
Ombildning av fristående fonder till gemensamt förvaltade		
M. o. Y. Bäckes stipendiefond	1 903 691,75	
F. Henriksens testamentsfond	15 418 490,62	
Systrarna D. o. R. Nybergs testamentsfond		435 139,45
Svenska Österbottens kulturfond	5 650 593,65	
Till kapitalet från avkastningen	1 406 585,81	1 051 892,77
Uppvärdering av fondkapital		3 700 021,41
Övriga förändringar i fondkapital, netto ¹	1 979,38	-7 884,68
Överföringar till/från fondkapital enligt finansrådets beslut		
Konjunkturutjämningsfonden	-3 300 000,00	6 000 000,00
Fondkapital 31.12	185 421 021,56	163 979 223,12

¹ Övriga förändringar utgörs av t.ex. gravskötsel- och fastighetsskötselpliktigheter enligt fondvillkor samt återförda outdelade avkastningar.

Not 19 Svenska kulturfondens värderingsfond

	2009	2008
Värderingsfond 1.1	422 167 230,42	519 197 187,85
Ökning		
Vinst vid försäljning av placerade medel	23 122 308,47	5 074 452,25
Uppvärdering vid köp		562 916,86
Vinst vid försäljning av teckningsrätter	646 751,77	
Vinst från utställda köp- och säljoptioner		855 538,24
Uppvärdering vid emission/split	2 070 785,51	2 751 338,00
20 % av nettoutfall av Private Equity bundna lån	228 954,57	
10 % av nettoutfall av Private Equity bundna lån		308 171,20
Övrigt	25 504,30	80 567,73

	2009	2008
Minskning		
Uppvärdering av gemensamt förvaltade fonder		-3 700 021,43
Ombildning av fristående fonder till gemensamt förvaltade	10 711 834,60	
Förlust vid försäljning av placerade medel	28 207,04	
Nedskrivning av bokföringsvärde	32 266 000,00	-75 913 255,56
Nedskrivning vid köp och donation	40 556 610,37	-27 049 664,65
Övrigt	214,03	-0,07
Värderegleringsfond 31.12.	364 698 669,00	422 167 230,42

Not 20 Svenska kulturfondens fristående fonders kapital

	2009	2008
Kapital totalt 1.1.	45 081 774,80	49 188 516,24
Eget kapital 1.1.	44 432 896,00	47 118 411,45
Överfört till kapitalet		97 299,07
Nettokapitaltillskott som ej härrör från fondernas avkastning		2 760 551,65
Värderegleringsfond	174 844,91	-7 097 831,90
Överförda fonder till GFF	-10 836 465,59	
Tillskott till kapitalet	1 912 000,00	3 722 211,00
Investeringsfondens donationer	-319 000,00	-4 439 500,00
Balanserat överskott		834 874,90
Räkenskapsperiodens överskott	716 659,70	1 436 879,83
Eget kapital 31.12.	36 080 935,02	44 432 896,00
Reserveringar 31.12.	10 000,00	600 000,00
Främmande kapital 31.12.	688 429,37	48 878,80
Kapital totalt 31.12.	36 779 364,39	45 081 774,80

Not 21 Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonders främmande kapital

	2009	2008
Kortfristiga skulder	148 898,78	154 213,26
Resultatregleringar	1 424 707,21	1 001 205,21
Främmande kapital 31.12.	1 573 605,99	1 155 418,47

Not 22 Givna panter och ansvarsförbindelser

	2009	2008
Resterande kapitalinbetalningsförbindelser till Private Equity bundna placeringslån		
Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonder	3 650 887,93	1 976 990,05
Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder	11 527 249,10	9 805 970,02

14 st aktier i As Oy Kiiski pantsatta till säkerhet för grundförbättringslån upptaget för Svenska kulturfondens fastighet Karlskronabulevarden 9 i Lovisa

Bokslutets underskrifter

Helsingfors, den 18 mars 2010

Styrelsen:

Håkan Andersson
Fred Karlsson
Marika Tandefelt
Max Engman
Ann-Mari Häggman
Karmela Liebkind
Henrik Meinander
Bo Pettersson
Camilla Wide
Clas Zilliacus
Anna-Maria Åström

Helsingfors, den 16 mars 2010

Finansrådet:

Magnus Bargum
Jannica Fagerholm
Ole Johansson
Olof Olsson
Christoffer Taxell

Verkställande direktör:

Dag Wallgren

Vi har idag slutfört revisionen och avgivit revisionsberättelse.

Helsingfors, den 18 mars 2010

Bengt Nyholm
CGR

Folke Tegengren
CGR

Revisionsberättelse

Till Svenska litteratursällskapet i Finland medlemmar

Vi har granskat Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. bokföring, bokslut, styrelsens och finansrådets verksamhetsberättelser samt förvaltning för räkenskapsperioden 1.1 - 31.12.2009. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Styrelsens, finansrådets och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen, finansrådet och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelserna och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden och bestämmelser gällande upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen och finansrådet svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Revisorn skall utföra revisionen enligt god revisionssed i Finland och utgående från detta ge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen. God revisionssed förutsätter att yrkesetiska principer iakttas och att revisionen planeras och utförs så att man uppnår en rimlig säkerhet om att bokslutet och verksamhetsberättelsen inte innehåller väsentliga felaktigheter och att medlemmarna i styrelsen har handlat i enlighet med föreningslagen.

Med revisionsåtgärderna vill man försäkra sig om att de belopp och den övriga information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen är riktiga. Valet av åtgärder grundar sig på revisorns omdöme och bedömning av risken för att bokslutet innehåller en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid planeringen av nödvändiga granskningsåtgärder beaktas även den interna kontrollen som inverkar på upprättandet och presentationen av bokslutet. Därutöver bedöms bokslutets och verksamhetsberättelsens allmänna form, principerna för upprättandet av bokslutet samt de uppskattningar som ledningen gjort vid upprättandet av bokslutet.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Finland. Enligt vår mening har vi utfört tillräckligt med för ändamålet tillämpliga granskningsåtgärder för vårt utlåtande.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelserna riktiga och tillräckliga uppgifter om Svenska litteratursällskapetets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden och bestämmelser gällande upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelserna är förenliga med uppgifterna i bokslutet.

Helsingfors den 18 mars 2010

Folke Tegengren
CGR

Bengt Nyholm
CGR

Förteckningar

Pris

• Karl Emil Tollanders pris om 35 000 € och den Tollanderska medaljen tillföll författaren Leif Salmén (Helsingfors) för en mångsidig och gedigen insats i det finländska kulturlivet.

• Ett pris om 18 000 € ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond tillföll tidigare riksarkivarien, filosofie doktor Kari Tarkiainen (Helsingfors) för hans omfattande och mångsidiga livsverk som vetenskapsidkare och skönlitterär författare.

• Ett pris om 18 000 € ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond tillföll teaterchef Christian Lindroos (Esbo) för hans insatser inom barnteatern, främst för hans arbete som konstnärlig ledare för Unga Teatern.

• Ett pris om 18 000 € ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II tillföll författaren Agneta Andersson (Jurmo) för boken *Jurmo by - närmast havet*.

• Ett pris om 16 000 € ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond I tillföll filosofie doktor Katja Bargum (Helsingfors) och professor Hanna Kokko (Helsingfors) för boken *Torsken som krympte och andra evolutionära mirakel*.

• Ett pris om 18 000 € ur Bokhandlaren Bo Carleskogs fond tillföll författaren Robert Åsbacka (Malmköping, Sverige) för romanen *Orgelbyggaren, en bok om sorgens, kärlekens och konstens självlklara platser i våra liv*.

• Ett pris om 18 000 € ur Irma Carrells testamentsfond tillföll författaren Ralf Andtbacka (Vasa) för diktsamlingen *Wunderkammer*.

• Ett pris om 16 000 € ur Paul Werner Lybecks testamentsfond tillföll författaren Tove Appelgren (Helsingfors) och illustratören Salla Savolainen (Högfors) för boken *Vesta-Linnéas svartaste tanke*.

• Ett pris om 13 000 € ur Eklund-Modeenska fonden med tillhörande medalj tillföll filosofie doktor Pia Forssell (Helsingfors) för doktorsavhandlingen *J. L. Runebergs samlade skrifter i textkritisk belysning*.

• Ett pris om 11 000 € ur Astrid och Bertel Appelbergs fond tillföll författaren Annika Luther (Helsingfors) för romanen *Brev till världens ände*.

• Ett pris om 8 000 € ur Harald och Jenny Neovius fond tillföll författaren Peter Sandström (Åbo) för romanen *Gigant*.

• Ett pris om 5 000 € ur Hedvig Lovisa Falckens testamentsfond tillföll journalisten Anna-Lena Laurén (Moskva) för boken *De är inte kloka, de där ryssarna. Ögonblicksbilder från Ryssland*.

• Ett pris om 5 000 € ur Femtioårsfonden tillföll professor Jan Lindström (Helsingfors) för boken *Tur och ordning. Introduktion till svensk samtalsgrammatik*.

• Granberg-Sumeliuska priset om 5 000 € tillföll författaren Ann-Helen Attianese (Maxmo) för romanen *Post till Vintergatan*.

• Ett pris om 10 000 € ur Marcus Collins minnesfond tillföll konstnären Katarina Reuter (Fiskars). I sitt måleri avbildar hon med tålmod och intelligens, tydlighet och intensitet landskap, växter och människor.

• Statsrådet Mauritz Hallbergs pris om 18 000 € tillföll fil.dr Nina Martola för hennes doktorsavhandling *Konstruktioner och valens. Verbfraser med åt i ett jämförande perspektiv*.

Läs prismotiveringarna på www.sls.fi.

Stipendier och forskningsbidrag

Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond

Fil.dr Henrik Asplund 6 000 €, fil.mag. Torsten Bergman 5 000 €, fil.dr Karmela Bélinki 5 000 €, fil.mag. Sofia Gustafsson 15 000 €, mus.lic. Linda Hedlund 8 000 €, fil.mag. Tiina Hemminki 15 000 €, fil.mag. Magdalena af Hällström 18 300 €, fil.mag. Kasper Kepsu 5 000 €, fil.mag. Anna Kirveennummi 10 000 €, fil.mag. Sanna-Ilaria Kittelä 10 000 €, fil.mag. Jeanette Lindblom 8 000 €, docent Lena Marander-Eklund 10 000 €, fil.dr Joachim Mickwitz 8 000 €, fil.dr Simo Muir 15 000 €, fil.dr Carola Nordbäck 18 000 €, fil.lic. Anu Raunio 5 000 €, fil.mag. Aapo Roselius 12 000 €, fil.mag. Ulrika Rosendahl 4 000 €, fil.mag. Elisabeth Stubb 16 000 €, dipl.ing. Christoffer Sundman 5 000 €, fil. mag. Taina Uusitalo 12 000 €, fil.mag. Maria Vainio-Kurtakko 16 000 €, Västra Nylands landskapsmuseum 5 000 € och professor Holger Weiss 20 000 €.

Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond

Svenska språket: Fil.mag. Jonna Ahti 13 000 €, fil.mag. Linda Huldén 18 000 €, fil.mag. Katri Karjalainen 12 000 €, fil.mag. Jannika Lassus 7 000 €, Nordiska föreningen för lexikografi 5 000 €, fil.mag. Sara Nordlund-Laurent 13 000 € och fil.mag. Anders Stendahl 10 000 €.

Historia: Musikdoktor Ulla-Britta Broman-Kananen med arbetsgrupp 15 000 €, Egyptologiska Sällskapet i Finland r.f. 3 000 €, fil.

mag. Ingalill Ihrcke-Åberg 8 000 € fil.mag. Inkeri Kinnari 15 000 €, fil.lic. Seija Niemi 10 000 €, fil.mag. Stefan Norrgård 18 000 €, författaren Karl-Gustav Olin 8 000 €, agronom Margareta Segersven 11 000 €, dipl.ing. Christoffer Sundman 2 000 € och Tyrgilmuseet r.f. 4 000 €.

Teologi och kyrkohistoria: Teol.dr Sven-Olav Back 4 000 €, teol.lic. Margareta Bast-Gullberg 6 000 €, teol.mag. Malena Björkgren 7 000 €, teol.mag. Gerd Snellman 5 000 €, docent André Swanström 18 000 €, Topeliussällskapet r.f. 3 000 € och teol.dr, fil.dr Iris Wikström 1 000 €.

Miljövård och teknologi: Finlands svenska Marthaförbund r.f. 2 200 €, fil.mag. Jens-Johan Hannus 5 000 €, fil.mag. Stefan Heinänen 8 000 €, Natur och Miljö r.f. 10 000 €, fil.mag. Maria Nyberg 2 000 €, fil.mag. Sonja Nybom 1 300 €, fil.mag. Miriam Nystrand 2 000 €, fil.mag. Minna Stubina 18 000 €, Tidningen i skolan 13 000 €, Vindkraftföreningen r.f. 7 500 € och WWF Finlands havsömsarbetsgrupp 15 000 €.

Bröderna Lars och Ernst Krogius forskningsfond

Ekon.dr Niklas Ahlgren 2 000 €, pol.mag. Angela Djupsjöbacka 9 000 €, ekon.mag. Mari Hintikka 4 500 € och pol.mag. Kristian Koerselman 7 500 €.

Ekon.dr Joacim Tåg tilldelades ett pris om 4 000 € för sin doktorsavhandling *Essays on Platforms: Business Strategies, Regulation and Policy in Telecommunications, Media and Technology Industries*.

Hjördis och Arvid Standertskjöld minnesfond

Fil.dr Thomas Ek 7 500 € och dipl.ekon. Bengt Eriksson 1 500 €.

Professor Carl-Eric Thors stipendiefond

Fil.stud. Jenny French 400 €, fil.mag. Saija Tamminen-Parre 380 € och fil.stud. Sandra Yliruusu 720 €.

Carl-Johan von Troils minnesfond

Med.stud. Stina Ahlström 600 €, med.kand. Anna Brännback 1 500 €, med.kand. Heidi Hägglund 1 500 €, med.kand. Anna Nummelin 1 500 € och med.kand. Frida Raunio 500 €.

Albert de la Chapelles fond

Ur Albert de la Chapelles fond utdelades 3 512,92 € för anskaffning av konst till Ekenäs Museum och 15 000 € till Camilla Hautala för projektet Herrgårdar i Västra Nyland.

Fonden Fredrik Pacius minne

Ur fonden utdelades följande bidrag: Akademiska Sångföreningen 7 000 € för en konsertresa till Hamburg, forskaren Silke Bruns 5 000 € för fortsatt arbete med manuskriptet om Fredrik Pacius, Föreningen Kypron Prinsessa ry 10 000 € för uppförandet av Prinsessan av Cypern i Vasa 25.9.2009, Käänöstöimistö RF Translations 2 785,74 € för översättning av ett utställningsregister från tyska till engelska (Nationalbiblioteket) och Finlands Nationalopera 1 172,60 € för diverse omkostnader i samband med galaföreställningen av operan Kung Karls jakt 19.3.2009. För jubileumskommittén för Fredrik Pacius 200-årsminne anslags 33 149,70 €.

Samhällsvetenskapliga nämnden

Pol.mag. Ulla Sontag-Himmelroos 2 500 €, pol.lic. Ann-Mari Lindqvist 8 000 €, pol.mag. Kristina Svells 8 000 € och MA Konstantin Zamyatin 4 500 €.

Historiska nämnden

Fil.mag. Torsten Bergman 5 700 €, fil.mag. Kasper Kepsu 11 400 €, fil.lic. Atina Nihtinen 5 700 € och fil.mag. Ulrika Rosendahl 6 900 €.

Litteraturvetenskapliga nämnden

Fil.mag. Jan Dlack 700 €, fil.mag. Mia Franck 6 400 €, fil.mag. Caroline Haux 4 100 €, ekon.mag., fil.mag. Topi Lappalainen 4 500 € och fil.mag. Julia Tidigs 13 400 €.

Nämndens pro gradu-pris om 1 000 € tillföll fil.mag. Jolin Slotte.

Språkvetenskapliga nämnden

Fil.mag. Jonna Ahti 5 700 €, fil.mag. Jannika Lassus 5 700 €, fil.mag. Leila Mattfolk 3 420 € och resestipendium 2 000 € och fil.mag. Sara Nordlund-Laurent 5 700 €.

Nämndens pro gradu-pris om 1 000 € tillföll fil.mag. Ludvig Forsman.

Traditionsvetenskapliga nämnden

Fil.mag. Mikael Sarelin 18 300 € och teol. mag. Gerd Snellman 4 600 €.

Arkivens fältstipendier

Folkkultursarkivet: Projektledare/etnolog Staffan Beijar 800 €, fil.kand. Katri Kortelainen 800 € och fil.stud. Nicole Mattsson 800 €.

Språkarkivet: Fil.stud. Ann-Charlotte Mårtensson 800 €.

Österbottens traditionsarkiv: Ingenjör, fil. stud. Andreas Backa 800 €.

Övriga understöd

Historisk Tidskrift för Finland beviljades 14 000 €, tidskriften Budkavlen beviljades 1 800 €, Christine och Göran Schildts stiftelse beviljades 42 000 € för arkivarbete och,

Skandinaviska institutionen vid Dorpats universitet 18 000 € för institutionellt samarbete. Projektet Riket som sprack, visor och verser från det odelade rikets tid, av Lars Huldén, ett beställningsverk av Kungl. Gustav Adolfs Akademien, beviljades 3 000 €, för de svenska historiedagarna i Vasa 18–20.9.2009 beviljades 5 000 € och för ett samnordiskt seminarium "Nordisk litteraturkanon" i Island våren 2010 beviljades 4 650 €.

Pristagare i Folkkultursarkivets pristävling Sommarstugor och fritidshus

Delat I pris á 200 €: Stig Gustafsson, Pargas, Rainer Hindsberg, Helsingfors och Birgitta Nars, Pargas.

Delat II pris á 100 €: Marianne Edgren, Åbo, Synnöve Hartman, Esbo, Mariann Jansson, Godby, Gun Spring, Ekenäs och Anne-May Winqvist, Esbo

Två utlottningspris á 50 €: Anna-Lisa Klingenberg, Jakobstad och Henrik Wrede, Pargas.

Medlemmar i sällskapet nämnder, kommittéer, utskott m.m. verksamma 2009

Verksamhetsrelaterade permanenta organ

Ackvisitionskommittén för Historiska och litteraturhistoriska arkivet 2009–2011: Johan Bargum, Rainer Knapas, Marika Tandefelt, Johan Wrede, Mikael Korhonen, ordf. och Petra Hakala, sekr.

Bibliotekskommittén 2009–2011: Tore Ahlbäck, Cecilia af Forselles, Magnus Pettersson, Mikael Korhonen, ordf. och Jessica Parland-von Essen, sekr.

Musik- och traditionskommittén vid SLS Arkivcentrum i Vasa 2009–2011: Mikael Korhonen, ordf., Tuula Airola, Siw Ekström, Mikael Fröjdö, Inger Jakobsson-Wärn, Vivan Lygdbäck, Pirkko Moisala, Heidi Palmu, Arja Rantanen, Susanne Österlund-Pötzsch, Niklas Nyqvist och Katja Hellman, sekr.

Traditions- och språkvetenskapliga kommittén/Folkkultursarkivet och Språkarkivet 2008–2010: Terhi Ainiala, Katariina Siivonen, Anne Ala-Pöllänen, Lauri Harvilahti, Niklas Huldén, Camilla Wide, Mikael Korhonen, ordf. och Pamela Gustavsson, sekr.

Historiska nämnden 2009–2011: Henrik Meinander, ordf., Max Engman, Cecilia af Forselles, Björn Forsén, Lars-Folke Landgrén,

Pirjo Markkola, Henry Nygård, Eljas Orrman, Minna Sarantola-Weiss, Nils Erik Villstrand, Charlotta Wolff och Ann-Catrin Östman.

Litteraturvetenskapliga nämnden 2009–2011: Bo Pettersson, ordf., Pia Forssell, Anna Hollsten, Roger Holmström, Päivi Lappalainen, Holger Lillqvist, Rita Paqvalén och Maria Österlund. (Därtill från 2010 de nya professorerna i litteraturvetenskap vid Helsingfors universitet och Åbo Akademi).

Samhällsvetenskapliga nämnden 2009–2011: Karmela Liebkind, ordf., Erik Allardt, Fjalar Finnäs, Kimmo Grönlund, Catharina Lojander-Visapää, Anne-Marie Londen, Tom Moring, Tom Sandlund och Susan Sundback.

Språkvetenskapliga nämnden 2009–2011: Camilla Wide, ordf., Erik Andersson, Ann-Marie Ivars, Jan Lindström, Nina Martola, Marianne Nordman, Mikael Reuter, Caroline Sandström, Anna Slotte-Lüttge, Marketta Sundman och Marika Tandefelt.

Traditionsvetenskapliga nämnden 2009–2011: Anna-Maria Åström, ordf., Carola Ekrem, Katja Hellman, Niklas Huldén, Ann-Mari Häggman, Lena Marander-Eklund, Ulrika Wolf-Knuts och Susanne Österlund-Pötzsch.

Publikationsutskottet: Max Engman, ordf., Håkan Andersson, Bo Pettersson och Marika Tandefelt.

Personhistoriska kommissionen: Max Engman, ordf., Johanna Aminoff-Winberg, Johan Bärlund, Pertti Hakala, Henrik Knif, Jessica Parland-von Essen, Kristian Stockmann och John Strömberg.

Årsfestkommittén: Håkan Andersson, ordf., Bo Pettersson, Magnus Pettersson, Dag Wallgren och Henry Wiklund. Utanför kommittén stående konstnärlig ledare: Lena von Bonsdorff.

Redaktionsråd, uppföljningsgrupper

Redaktionsrådet för Zacharias Topelius Skrifter: Max Engman, ordf., Pia Forssell, Rainer Knapas, Barbro Ståhle Sjönell, Kerstin Thelander, Clas Zilliacus och Kim Björklund, sekr.

Redaktionsrådet för Biografiskt lexikon för Finland: Henrik Meinander, ordf., Max Engman, Fredrik Hertzberg, redaktör, Ann-Mari Häggman, Rainer Knapas, Henrik Knif, huvudredaktör, Jussi Nuorteva, Magnus Pettersson och Anna-Maria Åström.

Redaktionen för Edith Södergrans samlade skrifter 3: Bo Pettersson, ordf., Pia Forssell, Boel Hackman (utgivare), Holger Lillqvist och Merete Mazzarella.

Redaktionen för Förvaltningshistorisk ordbok: Max Engman, ordf., Lars Granlund, Kaisa Häkkinen, Christer Kuvaja sekr., Eljas Orrman och Peter Slotte.

Redaktionsrådet för SLS:s donatorshistorik: Håkan Andersson, Susanna Fellman, Bo Finne, Henry Wiklund och Magnus Pettersson.

Redaktionsrådet för SLS:s ekonomisk-historiska betraktelse: Håkan Andersson, Susanna Fellman, Gunnar Rosenqvist och Henry Wiklund.

Styrgruppen för Strömma gårds historik: professor Anna-Maria Åström, ordf., Johanna Wassholm, Nils Erik Villstrand och Christer Kuvaja, sekr.

Referensgruppen för Kulturanalytiska studier över det svenska i Finland: Håkan Andersson, ordf., Sven-Erik Klinkmann, Seppo Knuuttila, Anna-Maria Åström och Christer Kuvaja, sekr.

Uppföljningsgruppen för forskningsprojektet Svensk politik i Finland – beteende, opinion, framtid: Karmela Liebkind ordf., Kimmo Grönlund, projektledare, Lauri Karvonen, och Christer Kuvaja, sekr.

Uppföljningsgruppen för forskningsprojektet Finlandssvenskhet framställd genom musik: Ann-Mari Häggman ordf., Timo Leisiö, Pirkko Moisala, Gunnar Ternhag och Christer Kuvaja, sekr.

Uppföljningsgruppen för forskningsprojektet Tidig finlandssvensk litteratur – program och praktik: Clas Zilliacus ordf., Pertti Lassila, Holger Lillqvist, och Christer Kuvaja sekr.

Uppföljningsgruppen för forskningsprojektet På väg mot kommunikativ kompetens: tillägnet av svenskan struktur hos finska inlärare: Marika Tandefelt ordf., Hanna Lehti-Eklund, Marketta Sundman, och Christer Kuvaja, sekr.

Uppföljningsgruppen för utgivning av Biografi över Alexander Armfelt: Max Engman ordf., Lena Huldén, Osmo Jussila, Robert Schweitzer och Christer Kuvaja, sekr.

Prisnämnder

Allmänna prisnämnden utsedd för 5.2.2009: Fred Karlsson, ordf., Magnus Pettersson, sekr.
• Skönlitterära sektionen: Barbro Holmberg, Anna Möller-Sibeliuss och Henrik Othman.
• Fackbokssektionen: Pauline von Bonsdorff, Minna Sarantola-Weiss och Marika Tandefelt.

Prisnämnden för Marcus Collins minnesfond: Pauline von Bonsdorff, Christina Bäcksbacka och Dan Holm.

Nämnden för Statsrådet Mauritz Hallbergs pris (för 16.5.2009): Håkan Andersson, ordf., Marika Tandefelt och Bo Pettersson. ÅA:s repr.: Ulrika Wolf-Knuts (suppleant Ria Heillä-Ylikallio) och Kimmo Grönlund (suppleant Ingvar Dahlbacka).

Stipendienämnder

Nämnden för Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond: Henrik Meinander, ordf.,

Anneli Mäkelä, Anna-Maria Åström och Magnus Pettersson, sekr. Adjungerad medlem: Christer Kuvaja.

Beredningsutskottet för Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II: Fred Karlsson, ordf., Henrik Meinander, Camilla Wide och Magnus Pettersson, sekr. Adjungerad medlem: Christer Kuvaja.

Bröderna Lars och Ernst Krogius forskningsfonds nämnd: Marianne Stenius, ordf., Susanna Fellman och Juhana Vartiainen. Svenska handelshögskolans repr.: Gunnar Rosenqvist. Ekonomiska samfundets repr.: Edvard Johansson.

Fonden Fredrik Pacius minne: Ann-Mari Häggman, ordf., Lena von Bonsdorff, Yvonne Thesleff och Magnus Pettersson, sekr.

Stipendienämnden för Hjördis och Arvid Standertskjöld's minnesfond: Allmänna prisnämndens fackbokssektion.

Professor Carl-Eric Thors stipendiefond: Camilla Wide, ordf., Hanna Lehti-Eklund, Beatrice Silén och Sandra Petas.

Carl-Johan von Troils minnesfond: representanter för familjen von Troil samt kanslichefen, ordf.

Förvaltningsråd och -nämnder

Förvaltningsnämnden för Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond: Dag Wallgren, ordf., Peter Storsjö och Kaj Åkerberg.

Bestyrelsen för Stensböle Minnen 2008–2011: Henry Wiklund, ordf., Henrik Degerman, Joakim Flinck och Björn von Konow.

Förvaltningsrådet för Stor-Sarvlaks: Henry Wiklund (SLS), ordf., Kristina Lindfors (Svenska folkpartiet) och Bengt Sohlberg (Nylands svenska lantbrukssällskap).

Publikationer 2009

Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland

702:2 Nils Erik Villstrand, *Riksdelen. Stormaktstid och rikssprängning 1560–1812*, Finlands svenska historia 2 (distribueras i Sverige av Atlantis).

710:2 *Biografiskt lexikon för Finland 2. Ryska tiden* (distribueras i Sverige av Atlantis).

712 Hannele Savelainen, *Zacharias Topelius i bild. Människan, porträtten och sinnebilderna*, övers. Joel Backström.

714 Victor Tuderus, *Militär och målare. En skildring från rysk-turkiska kriget 1877–1878*, utg. Eva Gädde.

716 Camilla Wide & Benjamin Lyngfelt (red.), *Konstruktioner i finlandssvensk syntax. Skriftspråk, samtal och dialekter*.

717 Krister Nordberg, *Såret vill blöda ännu. Finland i svensk dikt 1808–1848*.

718 Henrika Tandefelt, *Borgå 1809. Ceremoni och fest* (i samarbete med SKS).

719 Max Engman (red.), *Fänrikens marknadsminne. Finska kriget 1808–1809 och dess följder i eftervärldens ögon* (distribueras i Sverige av Atlantis).

720 Tuomas Heikkilä, *Sankt Henriksgländen*, övers. Rainer Knapas (distribueras i Sverige av Atlantis).

721 Anu Lahtinen, *Anpassning, förhandling, motstånd. Kvinnliga aktörer i släkten Fleming 1470–1620*, övers. Camilla Frostell (distribueras i Sverige av Atlantis).

722 Liisa Lindgren, *Memoria. Gravvårdar, skulpturkonst och minneskultur*, övers. Camilla Ahlström-Taavitsainen (i samarbete med SKS).

723:1–2 Kristian Stockmann (utg.), *Släktbok*. Ny följd IV:1–2.

724 Agneta Rahikainen (red.), *Jag är ju utlännning vart jag än kommer. En bok om Henry Parland* (distribueras i Sverige av Atlantis).

725 Pia Forssell & Derek Fewster (red.), *Historiska och litteraturhistoriska studier 84*.

726 Pia Forssell, *Författaren, förläggarna och forskarna. J.L. Runeberg och utgivningshistorien i Finland och Sverige*.

727 Yrsa Lindqvist, *Mat, måltid, minne. Hundra år av finlandssvensk matkultur*, Meddelanden från Folkkultursarkivet 22.

728 Camilla Asplund Ingemark & Johanna Wassholm, *Historiska sägner om 1808–09 års krig*.

729 Mona Forsskähl, *Konstruktioner i interaktion. de e som resurs i samtal*, Studier i nordisk filologi 83, utg. Ann-Marie Ivars.

732 Tomi Mäkelä, *Fredrik Pacius. Kompositör i Finland*, övers. Gösta Grassman & Jonas Lillqvist.

Utanför serien

Seija Lappalainen (red.), *Fredrik Pacius. Musiken som hemland. Kotimaana musiikki*.

Övriga publikationer

Källan 1/2009

Källan 2/2009

Bokkatalogen Böcker 2009

SLS-kalendern 2010 Arkivpärlor

Pågående forskningsprojekt 2009

Projektets namn	Projektledare	Period
Biografi över Alexander Armfelt (1841-1876)	fil.dr Robert Schweitzer	1.1.2008-31.12.2010
Finlandssvenskhet framställd genom musik	professor Pirkko Moisala	1.10.2007-30.9.2010
Förvaltningshistorisk ordbok	fil.dr Lena Huldén	1.10.2007-30.9.2012
Historiska sägner om 1808-09 års krig	docent Camilla Asplund Ingemark	1.2.2008-28.2.2009
Kulturanalytiska studier av det svenska Finland	docent Sven-Erik Klinkmann	1.6.2008-31.7.2010
På väg mot kommunikativ kompetens: tillägnet av svenskans struktur hos finska inlärare	professor Marketta Sundman	1.8.2007-31.12.2010
Svensk politik i Finland: beteende, opinion, framtid	docent Kimmo Grönlund	1.1.2007-31.12.2010
Tidig finlandsvensk litteratur: program och praktik	fil.dr Holger Lillqvist	1.1.2007-31.12.2009

Seminarier, föreläsningar och konferenser

Evolution i det humanistiska tänkandet. Seminarium under vetenskapsdagarna 8.1

Från Batavia till Björkudden Vetenskapernas natt 8.1

Det var en finne, en svensk och en ryss. Del 1 i föreläsningsserien 19.1

Det var en finne, en svensk och en ryss. Del 2 i föreläsningsserien 23.2

Halldór Laxness-seminarium 10.3 i samarbete med Nifin

Ungdomars språk med andra och varandra. Seminarium om ungdomsspråk 20.3

Det var en finne, en svensk och en ryss. Del 3 i föreläsningsserien 23.3

Hur möts vi - miten kohtaamme? Etnologiskt kollokvium 17.4

Det var en finne, en svensk och en ryss. Del 4 i föreläsningsserien 21.4

Svenskt, finskt och ryskt – arvet efter 1809. Seminarium 23.4

Vasaminnen. Föreläsning vid SLS:s arkivcentrum i Vasa 19.5

Selma Lagerlöf och Zacharias Topelius. Seminarium 20.5 i samarbete med Svenska Akademien och Sveriges Ambassad

Det var en finne, en svensk och en ryss. Del 5 i föreläsningsserien 25.5

Seminarium om svenskinlärning 1.6 i samarbete med Nordica

Tryckta och elektroniska utgåvor. Konferens inom Nordiskt nätverk för Editionsfilologer 11-13.9.

Händelser vid vatten. Del 1 i föreläsningsserien 14.9

Vetenskap och lek. Seminarium om Yrjö Hirn 9.10,

Händelser vid vatten. Del 2 i föreläsningsserien 12.10

Knut Hamsun 150 år. Seminarium 4.11 i samarbete med Norges ambassad och Nifin

I forskningens och finansieringens tjänst. Seminarium 12.11

Händelser vid vatten. Del 3 i föreläsningsserien 16.11

Otto Andersson-symposium 16.11. SLS/FMI i samarbete med ämnena musikvetenskap och folkloristik vid ÅA

Städernas språk. Seminarium 20.11

Invandring och mångkulturalism i Finland. Seminarium 27.11

Händelser vid vatten. Del 4 i föreläsningsserien 14.12

SLS:s program på bokmässan i Göteborg

Historia – att skrivas på nytt. Alltid. Seminarium i Göteborgs stadsbibliotek 23.9

Historia – att skrivas på nytt. Alltid. Diskussion på Finlandsmonters Arena 24.9

Kvinnor och makt för 500 år sedan samtal på Finlandsmonters Arena 24.9

Jag är ju utlänning vart jag än kommer samtal på Finlandsmonters Arena 24.9 och 27.9

Fänrikens marknadsminne samtal på Finlandsmonters Arena 24.9

Maktcentrat Borgå, 1809 samtal på Finlandsmonters Arena 24.9

Att förlora makt och att ta den seminarium och samtal på Finlandsmonters Arena 25.9

Kvinnan bakom Artek seminarium och samtal på Finlandsmonters Arena 25.9 och 26.9

Hängel, smuggelsprit & jazz seminarium och samtal i samarbete med Kraft & Kultur 25.9 och 26.9

Sankt Henrikslegenden samtal på Finlandsmonters Arena och seminarium 27.9

Såret vill blöda ännu samtal på Finlandsmonters Arena 27.9

SLS:s program på bokmässan i Helsingfors

Skafferiet som mötesplats samtal på Edith Södergran-scenen 22.10

Ceremonier i Borgå samtal på Edith Södergran-scenen 23.10

Fredrik Pacius 200 år samtal på Tottiscenen 23.10

Memoria samtal på Tottiscenen 24.10

Hängel, smuggelsprit & jazz samtal på Edith Södergran-scenen 25.10

Finska kriget och folkloren samtal på Tottiscenen 25.10

Rikssprängningen 1809 samtal på Edith Södergran-scenen 25.10

Sankt Henrikslegenden samtal på Edith Södergran-scenen 25.10

Kvinnor och makt för 500 år sedan samtal på Tottiscenen 25.10

Medlemmar

SLS hade vid årsskiftet 31.12.2009 1 058 medlemmar (2008: 1 066 medlemmar).

Medlemsantalet fördelar sig enligt följande:

– hedersmedlemmar i Finland	27
– hedersmedlemmar utomlands	21
– korresponderande medlemmar i Finland	51
– korresponderande medlemmar utomlands	46
– stiftande medlemmar	14
– ständiga medlemmar	20
– årsmedlemmar	879

Under året avled sällskapets hedersmedlemmar professor Oskar Bandle, biblioteksrådet Harry Järv och fil.dr Göran Schildt. Minnesrunor över dessa ingår i årsboken Historiska och litteraturhistoriska studier 2010.

Hedersmedlemmar och korresponderande medlemmar 31.12.2009

Hedersmedlemmar i Finland

kallelse

Allardt, Erik, akademiker	1992
Björkstrand, Gustav, biskop	2000
Carpelan, Bo, professor	1980
Eklöf, Tor, dipl.ekon.	1989
Estlander, Carl Erik, kommerseråd	2001
Gardberg, Carl Jacob, statsarkeolog, fil.dr	1995
Huldén, Lars, professor	1993
Häkli, Esko, professor	1985
Ivars, Ann-Marie, professor	2008
Jungar, Sune, professor	1999
Klinge, Matti, professor	1992
Laitinen, Kai, professor	1982
Lax, Henrik, EU-parlamentariker	2003
Lehtonen, Maija, professor	1994
Lönnqvist, Bo, professor	2006
Mazzarella, Merete, professor	1997
Palmén, Lars, fil.mag.	1992
Reuter, Mikael, fil.dr h.c.	2008
Saari, Mirja, professor	1996
Salminen, Johannes, professor	1998
Sirén, Olle, professor	1987
Storå, Nils, professor	2001
Ståhlberg, Krister, direktör, professor	2004
Tarkiainen, Kari, riksarkivare, fil.dr	1998
Törnudd, Klaus, pol.dr	1991
Vikström, John, ärkebiskop emeritus	2002
Zilliacus, Benedict, författare	2005

Hedersmedlemmar i utlandet

kallelse

Allén, Sture, professor	1991
Elmevik, Lennart, professor	1993
Engdahl, Horace, ständigt sekreterare, fil.dr	2004
Espmark, Kjell, professor	1986
Holm, Gösta, professor	1977
Jones, W. Glyn, professor	1985
Jonsson, Inge, professor	2000

Lönnroth, Lars, professor	2001
Mæhle, Leif, professor	1986
Nielsen, Torben, överbibliotekarie	1981
Olsson, Bernt, professor	2000
Ruin, Olof, professor	2000
Schoolfield, George C., professor	1984
Strömholm, Stig, professor	2002
Teleman, Ulf, professor	2003
Tottie, Thomas, överbibliotekarie	1987
Wahlbäck, Krister, ambassadör	1994
Vahlquist, Fredrik, ambassadör	2003
Wollin, Lars, professor	2008
Wrede, Johan, professor	2001
Österberg, Eva, professor	2007

Korresponderande medlemmar i Finland

kallelse

Andersson, Erik, professor	1994
Asplund, Anneli, fil.lic.	1999
Björklund, Kristina, författare	2003
Blomqvist, Marianne, docent	1999
Brunell, Viking, ped.dr	2004
Edgren, Torsten, professor	1985
Eriksson, Jerker A., fil.lic.	1988
Gustafsson-Pensar, Ull-Britt, fil.mag.	1998
Hirn, Sven, professor	1969
Jänicke, Gisbert, översättare	1993
Karlsson, Börje, rektor	1979
Kevin, Torbjörn, chefredaktör	2007
Kirri, Arto, professor	1993
Kokki, Kari-Paavo, museichef	1998
Kolbe, Laura, professor	2009
Korsström, Tuva, fil.mag.	2001
Krooks, Sven-Erik, fil.mag.	1979
Laaksonen, Pekka, professor	1985
Lindberg, Dag, fil.mag.	1994
Londen, Anne-Marie, professor	1999
Melin, Christina, lektor	1986
Moring, Tom, professor	2008
Nilsson, Kim, professor	1984
Nordman, Marianne, professor	2003
Nuolijärvi, Pirkko, direktör, professor	2003
Nuorteva, Jussi, generaldirektör, docent	2001
Nyberg, Stig-Björn, fil.mag.	1998
Palmgren, Sten, lagstiftningsråd	2009
Rastas, Pirkko, fil.mag.	2001
Rautalin, Marja-Leena, samh.kand.	1997
Rosenberg, Thomas, pol.mag.	2008
Rönholm, Bror, kulturredaktör, författare	2003
Sandelin, Carl Fredrik, författare	1972
Slotte, Peter, docent	1997
Slotte, Ulf-Erik, ambassadör	2007
Stockmann, Doris, ekon.mag.	2000
Storbom, Nils-Börje, professor	1980
Sundman, Marketta, professor	2000
Suurpää, Matti, fil.mag.	2000
Svedberg, Ingmar, redaktör	2001
Tallroth, Paulina, regeringsråd	2007
Tamminen, Marketta, fil.mag.	2004
Tarkka, Pekka, fil.dr	1980
Thölix, Birger, professor	1978
Torvalds, Meta, fil.dr h.c.	1985
Warburton, Thomas, fil.dr h.c.	1969
Vento, Urpo, fil.mag.	1981
Willner, Sven, redaktör	1969
Wolf-Knuts, Ulrika, professor	2003
Zilliacus, Clas, professor	2000
Ågren, Gösta, författare, fil.dr	1981

Korresponderande medlemmar i utlandet

kallelse

Björnsson, Anders, fil.kand.	1994
Brändström, Kjell-Arne, professor	2005
Burman, Carina, fil.dr	2000
Dahlbäck, Göran, professor	2000
Davidsson, Aðalsteinn, lektor	1997
Ekelund, Louise, docent	1992
Elsberga, Solveiga, översättare	1990
Fernandez, Jocelyne, universitetslektor	1974
Grünbaum, Catharina, fil.mag.	1998
Hjorth, Daniel, bokförläggare	1990
Holmqvist, Ivo, professor	1990
Hägerstrand, Olof, fil.dr	1987
Jansson, Torkel, professor	2004
Jávorszky, Béla, översättare	1988
Josephson, Olle, docent	2002
Kaplinski, Jaan, författare	1992
Katchadourian, Stina, översättare	1989
Kirby, David, professor	1995
Kivimäe, Jüri, arkivchef	1991
af Klintberg, Bengt, professor	2003
Kollberg, Bo-Ingvar, kulturredaktör	2003
Lind, John, Dr phil.	1992
Lindkvist, Thomas, professor	2003
Lindman-Strafford, Kerstin, MA, förf.	1983
Lindroth, Bengt, journalist, fil.kand.	2009
Löfgren, Orvar, professor	2004
McFarlane, James, professor	1977
Njaróvík, Njórður P., författare, prof.	1992
Nordberg, Bengt, professor	1997
Ohlander, Ann-Sofie, professor	2002
Ojanen, Ursula, lektor	1987
Peterson, Kjell, fil.dr h.c.	1996
Pettersson, Torsten, professor	2007
Poulsen, Jóhan Hendrik, professor	1993
Reinhammar, Maj, docent	2008
Rüütel, Ingrid, folklivsforskare	1992
Salberger, Evert, docent	1984
Sandøy, Helge, professor	2003
Schweitzer, Robert, fil.dr	2004
Sjögren, Peter A., företagskonsult	2008
Stenius, Yrsa, journalist, författare	2009
Stähle Sjönell, Barbro, docent	2005
Thelander, Mats, professor	1995
Töllborn, Göran, socionom	1995
Wahlund, Per Erik, fil.dr	1979
Wretö, Tore, professor	1977

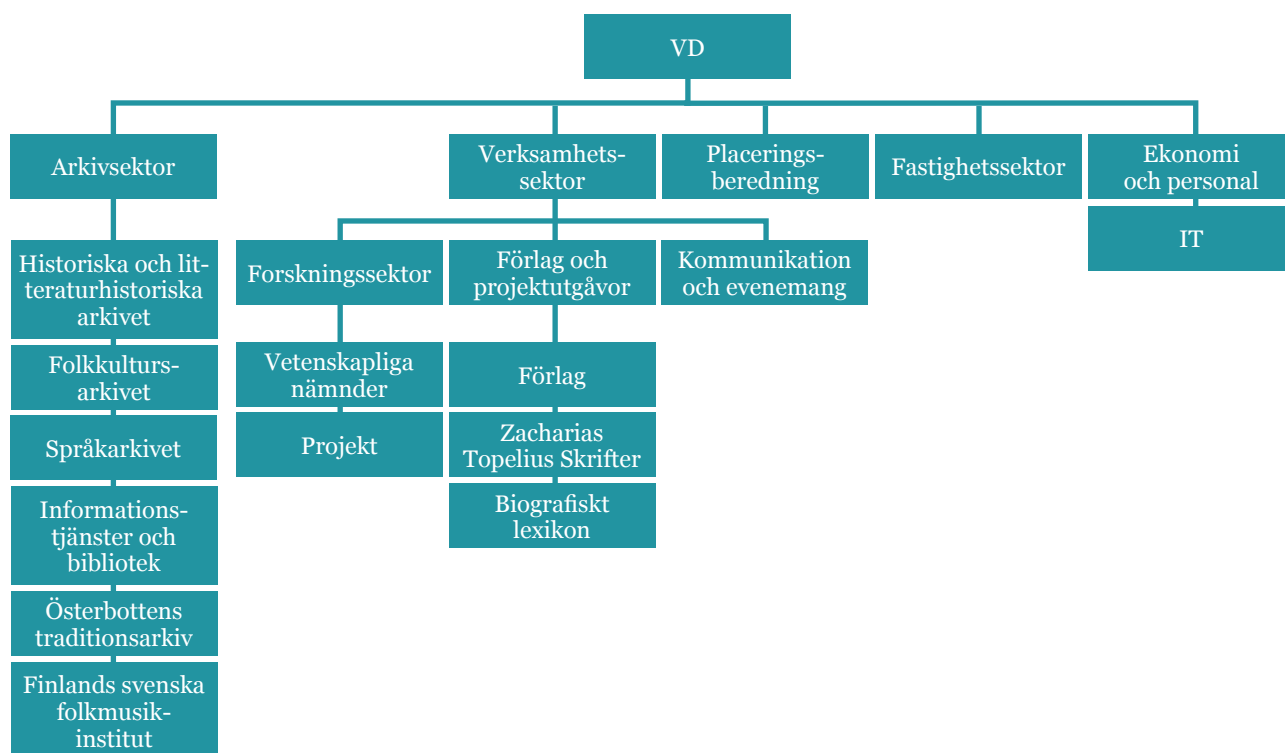
SLS:s personal

31.12.2009

Aaltonen Patrik, arkivförtecknare
 Asp Pia, redaktör
 Bengtsson Åsa, forskare
 Berg Patricia, redaktör
 Berger Anne-May, arkivarie
 Bergman Anne, arkivarie
 Björklund Kim, redaktionschef
 Bredbacka-Grahn Malin, redaktör
 Brusila Johannes, forskare
 Dahlberg Julia, bildansvarig
 Dahlberg Mats, redaktionsassistent
 Edgren-Henrichson Nina, redaktionschef
 Eklund-Strang Birgitta, amanuens
 Ekman Michel, forskare
 Eriksson Cecilia, redaktionsassistent
 Ekrem Carola, arkivarie
 Ervalahti Nora, redaktör
 Forssell Pia, ledande editionsredaktör
 Forsén Jeannette, redaktör
 Gartz Thomas, redaktionsassistent
 Gerkman Kristian, placeringschef
 Ginström Martin, bibliotekarie
 Granback Lena, praktikant
 Grandell Jens, redaktör
 Grotenfelt Marijke, amanuens
 Gustafsson Ulrika, redaktör
 Gustavsson Pamela, förste arkivarie
 Hagelstam Sonja, forskare
 Hakala Petra, förste arkivarie
 Hannuksela Christa, praktikant
 Helenius Sonja, bokförelse
 Hellman Katja, förste arkivarie
 Henricson Sofie, forskare
 Herberts Carola, redaktör
 Hertzberg Fredrik, redaktör
 Hietanen Gun-Britt, vd-sekreterare
 Hiidensalo Anna, redaktionsassistent
 Huldén Lena, forskare
 af Hällström-Reijonen Charlotta, forskare
 Innilä Kaisa, t.f. amanuens
 Järvinen Eeva-Liisa, forskare
 Kilpelä Eliel, redaktionsassistent
 Kjellin Lisbeth, kanslisekreterare
 Klinkmann Sven-Erik, forskare
 Knif Henrik, huvudredaktör
 von Knorring Britt-Louise, receptionist
 Korhonen Mikael, arkivchef
 Kuhlefelt Eva, forskare
 Kuvaja Christer, forskningschef
 Kylander Johan, planerare
 Labart Niklas, IT-chef
 Laitinen Nelly, arkivarie
 Lillqvist Jonas, redaktör
 Lindell Marina, forskare
 Lindholm Pia, projektassistent
 Lindqvist Yrsa, förste arkivarie
 Lundström Ina, ekonomiassistent
 Lönnqvist Lars, vaktmästare
 Malmio Kristina, forskare
 Martonen Kai, bildbehandlare
 Mattsson Laura, redaktör
 Meurer Judith, forskare
 Miinalainen Maria, amanuens

Moisala Pirkko, forskare
 Norrgård Mikael, programutvecklare
 Nyholm Harald, medietekniker
 Nyqvist Niklas, instituttschef
 Olin Ninny, ekonomichef
 Orava Heidi, kommunikationschef
 Parland-von Essen Jessica, utvecklingschef för informationstjänster
 Perälä Anna, forskare
 Pettersson Charlotta, kanslist
 Pettersson Magnus, kanslichef
 Pihlflyckt Katarina, redaktör
 Pihlflyckt Kira, redaktionsassistent
 Pokela Antti, grafisk formgivare
 Ragnvaldsson Peter, arkivförtecknare
 Rahikainen Agneta, programchef
 Rask Hedvig, redaktör
 Rautelin Mona, redaktör
 Rehn Heidi, metadatakoordinatör
 Rentola Janne, fotograf
 Rosenström Marika, arkivarie
 Sahlström Meta, amanuens
 Schweitzer Robert, forskare
 Selén Margareta, ekonomisekreterare
 Stendahl Nina, amanuens
 Sundqvist Lisen, produktionssekreterare
 Sundström Marie-Louise, arkivsekreterare
 Ståhls-Hindsberg Monica, arkivarie
 Svanström Synnöve, amanuens
 Södergård Lisa, arkivarie
 Thyllin-Klaus Jennica, forskare
 Tidigs Julia, forskare
 Torvaldson Anna, redaktionsassistent
 Väättäinen Hanna, forskare
 Wallgren Dag, verkställande direktör
 Wallgren Heidi, informatör
 West Monica, arkivsekreterare
 Westerback Patrik, assistent
 Wickström Mats, forskare
 Wiik Jenny, forskare
 Wiljanen Hans, fastighetschef
 Åberg Anne-Maj, forskare
 Öhrnberg Kaj, projektledare
 Ørsted Tove, bildbehandlare

Organisation

Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. medlemmar sammankallas till

ÅRSMÖTE

torsdagen den 8 april 2010 kl. 16.00 i sällskapets hus, Riddaregatan 5 i Helsingfors. Vid mötet behandlas de ärenden som anges i sällskapets stadgar § 13, bl.a. val av styrelsemedlemmar och revisor, fastställande av bokslut och beviljande av ansvarsfrihet. Medlem som på mötet önskar utöva sin rösträtt skall anmäla sig till sällskapets kansli senast den 1 april 2010.

Svenska litteratursällskapet i Finland
Styrelsen

Riddaregatan 5, 00170 Helsingfors
tfn (09) 618 777, e-post info@sls.fi

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

125

1885–2010

Nu firar vi 125-årsjubileum! År 2010 lyfter SLS på locket till Finlands svenska kulturarv, bland annat genom att publicera allt mer material på webben. E-böcker, digitaliserat arkivmaterial och webbutställningar — läs mer om både detta och sällskapetets övriga jubileumssatsningar på vår webbplats www.sls.fi.